

Årsredovisning 2011

HÄRRYDA KOMMUN

2011 års resultat är 27 miljoner sämre än budgeterat. Resultatutvecklingen ska ses över tid och enstaka negativa resultat till följd av engångsposter innebär normalt inte någon risk för kommunens ekonomi. Årets resultat, efter justering av balanskrav, är plus 43 miljoner. Det innebär att vi klarar lagens minimikrav på god ekonomisk hushållning där intäkterna ska täcka kostnaderna. Det är främst tre poster som är orsak till det negativa resultatet:

- 7 miljoner kronor som kommunfullmäktige avsatte till lokaler och informations-

och kommunikationsteknik inom skolan.

- 7 miljoner kronor som kommunfullmäktige avsatte till fotbollsföreningarna i Landvetter i bidrag till att bygga omklädningsrum och klubbstuga.
- Pensionskostnaderna, som ökade med 70 miljoner, varav 55 miljoner är en engångseffekt till följd av sänkt diskonteringsränta och klassificeras som jämförelsestörande. Kostnadsökningen balanserades dock till viss del tack vare att skatteintäkterna blev 42 miljoner högre än budgeterad nivå.

► **Läs mer på sidan 10**

Vid årsskiftet uppgick befolkningen till 34 854 invånare. Under året växte vi med 1,1 procent, vilket var den lägsta befolkningsökningen sedan 2002. Medelåldern hos invånarna var 38 år, att jämföra med rikets 41 år. Arbetslösheten i kommunen minskade med 0,4 procentenheter, i riket med 0,1 procentenheter.

► **Läs mer på sidan 6**

2011 I KORTA DRAG

Fina betyg till våra skolor

Våra kommunala grundskolor och Hulebäcksgymnasiet rankas ofta högt i olika undersökningar. Exempel: I SKL:s (Sveriges Kommuner och Landsting) jämförelse av andel behöriga elever från den kommunala grundskolan till gymnasiet placerade sig Härryda på 13:e plats av samtliga 290 kommuner och i Hulebäcksgymnasiets årliga elevenkät uppgav 93 procent att de trivs i skolan och att lärarna har goda ämneskunskaper.

Vi har regionens bästa företagsklimat!

I Svenskt Näringslivs ranking av det lokala företagsklimatet i Västra Götaland hamnade Härryda på 12:e plats och bäst i regionen.

Vi rankas också, enligt Tillväxtverket, som den 22:a minst sårbara kommunen i landet utifrån företagande, arbetsmarknad och beroende av enskilda större företag.

Idrottshall till Hindås

Älmhult – Hindås nya utbyggnadsområde – växer inte bara med bostäder och förskolor. I september invigdes idrotts-hallen och konstgräsplanen och en månad senare stod tennis-hallen klar.

Samarbete kring energi-effektivisering

Tillsammans med Bollebygd och Mark driver vi ett projekt som ska leda till dels minskad energianvändning i kommunens verksamheter och fastigheter, dels till minskade transporter.

IT-satsning för unga

Satsningen på pedagogiska IT-verktyg som till exempel bärbara datorer, läsplattor, smartboards och digitalkameror fortsätter. Tekniken ingår numera som en naturlig del av förskolornas och skolornas läromedel.

Vi har 2 568 anställda

Antalet tillsvidareanställda uppgick vid årsskiftet till 2 568 personer, varav 82 procent var kvinnor. 55 procent arbetade inom sektorn för utbildning och kultur och 30 procent inom socialtjänsten. Personalkostnaderna utgjorde 63 procent av kommunens kostnader.

► [Läs mer på sidan 22](#)

Vi tar ansvar

God ekonomisk hushållning är viktigt för oss. Med det menar vi att Härryda kommun ska medverka till att varje generation tar ansvar för sin konsumtion av kommunal verksamhet och efterlämnar miljömässiga, sociala och ekonomiska förutsättningar som är minst lika goda som vid övertagandet. Sex av de sju målen för detta har uppfyllts.

► [Läs mer på sidan 8](#)

Vi investerar

Under året investerade vi för 209 miljoner kronor, framför allt i förskolor, skolor, äldreboende och infrastruktur. För att finansiera investeringarna lånade vi cirka 100 miljoner kronor.

► [Läs mer på sidan 12](#)

Fri kollektivtrafik för gymnasieelever och äldre

I juni infördes fria resor med kollektivtrafik inom Härryda kommun för alla som fyllt 65 år. Även gymnasieelever som bor i kommunen fick åka fritt under skoltid.

Förvaltningen och "det goda mötet"

"De flesta av oss möter dagligen en mängd brukare och medborgare. Att vi upplevs som tillgängliga och ger alla ett bra bemötande är en del av kvaliteten i våra verksamheter. Det kan tyckas självklart och för de flesta sker detta hela tiden och på ett alldeles utmärkt sätt. Men vi vet också att det brister ibland och därför har hela

förvaltningen under året arbetat med "det goda mötet". Med hjälp av diskussioner, föreläsningar och teater har vi försökt medvetandegöra oss själva och förbättra vårt bemötande. Vi är inte framme ännu, men vi har kommit en bit på väg."

Karina Djurner, kommundirektör

Välkommen till Hönekulla gård

I april öppnade vårt nya äldreboende i Mölnlycke. Boendet rymmer bland annat 40 lägenheter, träningshall och hjälpmedelsförråd men är också hemvist för en del av socialtjänstens personal.

Succé för vIKTig-mässa

Drygt 9 000 personer besökte mässan inom informations- och kommunikationsteknik i Mölnlycke kulturhus i början av september. Förutom föreläsningar och workshops kunde man testa alltifrån läsplattor till geocaching.

Härryda = Millenniekommun

I december diplomerades vi som Millenniekommun. Det innebär att vi i linje med FN:s millenniemål arbetar för en bättre värld genom till exempel miljöarbete och rättvis handel.

INLEDNING

Kommunstyrelsens ordförande Annette Eiserman-Wikström kommenterar året	3
Fem år i sammandrag	4
Kommunkoncernens organisation	5

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Förvaltningsberättelsen utgör en sammanfattning, med fokus på väsentliga delar av kommunens ekonomi och verksamhet.

KOMMUNEN	6
Omvärldsanalys	6
Mål för god ekonomisk hushållning	8
Finansiell analys, kommunens verksamhet	10
Drift och investeringar	17
Modell och arbetssätt för målstyrning samt målluppfyllelse	18
Kommunen som arbetsgivare	22
SAMMANSTÄLLD REDOVISNING	25
Översikt	25

VERKSAMHETSREDOVISNING

Verksamhetsredovisningen omfattar förvaltningens sektorer. Inom varje sektor beskrivs årets viktigaste händelser, målluppfyllelse samt ekonomi. Här finns även dotterbolagen samt Härryda kommun i jämförelse.

Politisk organisation	26
Utbildning och kultur	28
Socialtjänst	32
Samhällsbyggnad, skattefinansierad verksamhet	35
Samhällsbyggnad, affärsdrivande verksamhet – avfallshantering	37
Samhällsbyggnad, affärsdrivande verksamhet – vatten	38
Samhällsbyggnad, exploatering av mark och bostäder	39
Teknik- och försörjningsstöd	40
Administrativt stöd	42
Dotterbolagen	44
Härryda kommun i jämförelse	45

RÄKENSKAPER

Räkenskaperna består av resultaträkning, kassaflödesanalys samt balansräkning med noter. Avslutningsvis återfinns redovisningsprinciper, drift-, investerings- och exploateringsredovisning.

Resultaträkning och kassaflödesanalys	46
Balansräkning	47
Noter	48
Va-verksamhetens resultaträkning, balansräkning och noter	53
Större investeringsprojekt	54
Exploateringsverksamhet	56
Redovisningsprinciper	58

ÖVRIGT

Miljöredovisning	60
Välfärdsbokslut	62
Kvalitetsredovisning	64
Revisionsberättelse	65
Bilden av Härryda	66
Här är Härryda kommuns styrelse	67

Kommunstyrelsens ordförande Annette Eiserman-Wikström om 2011

När vi knappt hämtat oss från finanskrisen rullar nya orosmoln in över horisonten. Trots det är Härryda kommuns ekonomi god även om det redovisade resultatet är negativt. Detta framgår av den finansiella analysen

Kommunfullmäktige avsatte under året medel som tillät högre lokalkostnader för skolan och för införskaffande av datorer och läsplattor till förskola, skola och gymnasium. Även föreningslivet tilldelades medel utöver budget tack vare beslut i fullmäktige.

Härryda kommun har som målsättning att öka befolkningen med cirka 1,5 procent över tid. Målsättningen tillsammans med Bostadsförsörjningsprogrammet och Lokalresursplanen gör att Härryda kommun, under de gångna 30 åren, tagit sin andel av nybyggnation i regionen. Härryda kommun bygger bostäder även i sämre tider. Vi ser det också under 2011 då byggnation pågått i Hällingsjö, Rävlanda, Landvetter och Mölnlycke centrum. Andra händelser under året var invigningen av Hindås idrottshall och påbörjandet av skolbyggnation i Rävlanda. Arbetet med Resecentrum i Landvetter startades och Hönekulla gård togs i bruk och invigdes i Mölnlycke.

Det är alltid svårt att få utfallet i investeringsbudgeten att följa budgeten eftersom investeringarna kan bli fördröjda av olika skäl. Kostnadsläget för nybyggnation har dock varit gynnsamt vilket också medverkar att utfallet blev lägre än budgeterat. De investeringar som gjordes under året var färdigställandet av nybyggnationer som är till glädje för våra invånare. Även trafikmässiga investeringar är väl värda satsade pengar för att förbättra vardagen för Härrydaborna.

Investeringarnas omfattning påverkar naturligtvis vår låneskuld. Skulden måste alltid ställas mot nyttan och återbetalningsförmågan. Att ha ett fast tak för låneskulden kan innebära att investeringar måste prioriteras bort, eller leda till sämre finansieringslösningar. Oavsett mål för god ekonomisk hushållning måste naturligtvis noggranna överväganden följa ett investeringsbeslut. Att investera i sämre tider har flera fördelar som till exempel lägre kostnader och att kommunen medverkar till fler arbetstillfällen.

För år 2012 och framåt finns planerade satsningar både i verksamhetutveckling och i form av investeringar. Det finns i dagsläget inget som talar emot att dessa planerade satsningar ska kunna genomföras, men det är som alltid viktigt att ha en beredskap för att våra förutsättningar kan förändras både till det sämre och till det bättre.

Avslutningsvis vill jag tacka alla våra medarbetare för ett gott arbete som leder till att Härryda är en god kommun att leva, arbeta och bo i såväl sämre som bättre tider.

Annette Eiserman-Wikström (M)

Kommunstyrelsens ordförande

Foto: Anna Sjevardsson

Fem år i sammandrag

För att få en bild av kommunens och koncernens ekonomiska ställning, redovisas över en femårsperiod mått från resultaträkning, kassaflödesanalys samt balansräkning.

mkr, där inget annat anges	2011	2010	2009	2008	2007
KOMMUNEN					
Folkmängd	34 854	34 463	34 007	33 580	32 977
Skattesats till kommun (%)	21,05	21,05	21,05	21,05	21,15
Skatteintäkter, utjämning m m	1 605,6	1 542,2	1 459,9	1 417,5	1 328,7
MÅTT FRÅN RESULTATRÄKNINGEN					
Årets resultat	-16,2	94,8	21,9	20,0	-27,0
Verksamhetens nettokostnader	-1 552,6	-1 434,1	-1 398,9	-1 367,1	-1 331,8
– varav avskrivningar	-80,6	-73,4	-69,8	-67,0	-63,1
Nettokostnadsandel inkl finansnetto	101 %	94 %	98 %	99 %	102 %
<i>Nettokost inkl finansnetto/skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning</i>					
MÅTT FRÅN KASSAFLÖDESANALYSEN					
Självfinansieringsgrad	31 %	80 %	80 %	66 %	28 %
<i>Resultat efter finansnetto exkl avskrivningar/nettoinvesteringar</i>					
MÅTT FRÅN BALANSRÄKNINGEN					
Kassalikviditet (Likvida medel + kortfristiga fordringar)/kortfristiga skulder	59 %	55 %	72 %	85 %	54 %
Balanslikviditet Omsättningstillgångar/(kortfristiga skulder + avsättningar)	22 %	23 %	29 %	28 %	18 %
Totala tillgångar	1 748,7	1 649,0	1 583,6	1 466,0	1 285,8
<i>Soliditet. Eget kapital/totala tillgångar</i>					
– inkl pensionsförpliktelser före 1998	16 %	18 %	13 %	13 %	13 %
– exkl pensionsförpliktelser före 1998	54 %	55 %	52 %	54 %	60 %
Totala skuldsättningsgrad (Totala skulder + avsättningar/totala tillgångar)	84 %	82 %	87 %	87 %	87 %
Tillgångar per invånare, kr	50 171	47 840	46 568	43 658	38 991
<i>Skulder per invånare</i>					
– inkl pensionsförpliktelser före 1998	42 003	39 107	40 507	38 173	34 012
– exkl pensionsförpliktelser före 1998	20 401	19 345	20 011	18 261	14 010
Eget kapital per invånare, kr	8 169	8 733	6 061	5 485	4 979
Borgensåtagande per invånare, kr	2 278	2 182	2 254	2 292	9 322
KONCERNEN					
Årets resultat	3,3	111,0	32,4	35,1	-23,3
Verksamhetens nettokostnader	-1 504,1	-1 390,4	-1 361,1	-1 323,3	-1 305,2
Totala tillgångar	2 771,0	2 654,1	2 530,1	2 397,5	2 148,9
Totala skulder	1 407,5	1 365,3	1 372,9	1 299,0	1 094,3
Nettoinvesteringar	253,0	290,0	171,0	240,0	221,0
Soliditet	21 %	22 %	18 %	17 %	18 %
Summa eget kapital	587,8	587,8	447,4	419,3	384,2

EKONOMISKA BEGREPP

Finansnetto Skillnaden mellan finansiella intäkter och finansiella kostnader; huvudsakligen räntor.

Självfinansieringsgrad Anger hur mycket av årets investeringar som finansieras av egna medel.

Likviditet Beskriver betalningsberedskapen på kort sikt, exempelvis kassa och bankmedel.

Soliditet Eget kapital i relation till de totala tillgångarna. Avspeglar kommunens finansiella styrka på lång sikt.

Kommunkoncernens organisation

Politisk organisation

Kommunfullmäktige är det högsta beslutande organet i kommunen. Ledamöterna, som representerar olika partier, utses genom allmänna val för en period på fyra år. Kommunfullmäktiges fasta beredningar arbetar inom var sitt område med att formulera och följa upp politiska inriktningsmål. Härryda kommun har en politisk organisation där kommunstyrelsen är ansvarig nämnd för all verksamhet.

Mandatfördelning kommunfullmäktige

	2011–2014	2007–2010
Centern	3	3
Folkpartiet liberalerna	6	6
Kommunpartiet	3	3
Kristdemokraterna	2	3
Miljöpartiet de gröna	4	3
Moderaterna	16	13
Socialdemokraterna	11	15
Sportpartiet	1	–
Sverigedemokraterna	3	1
Vänsterpartiet	2	2
Totalt	51	49

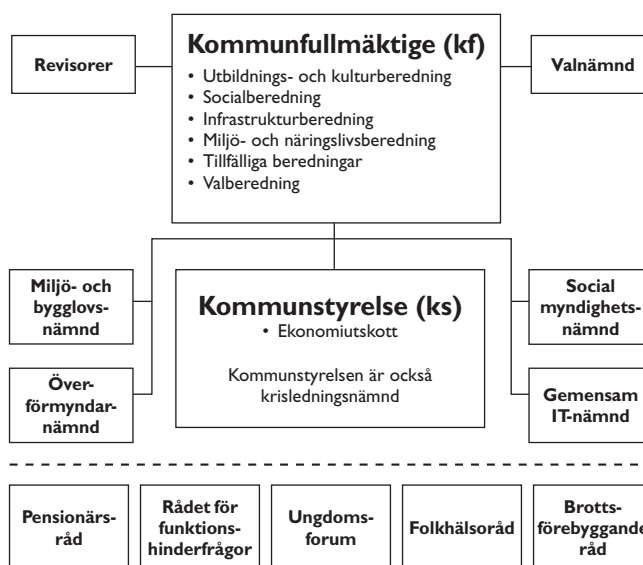
Förvaltningsorganisation

Härryda kommun har en gemensam förvaltning med fem sektorer. Tre verksamhetssektorer och två sektorer som stöder verksamhetssektorerna och kommunledningen. Kommundirektören är förvaltningschef och kommunens högsta tjänsteman. Varje sektor leds av en sektorschef.

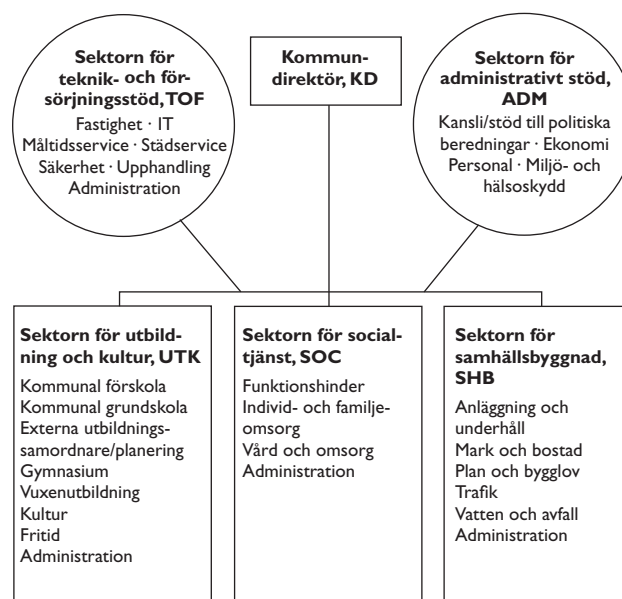
Kommunalägda bolag

- Förörternas Bostads AB, Förbo, 42 procent, allmännyttigt bostadsföretag.
- Härryda Energi AB, HEAB, 100 procent, nätbolag.
- Härryda Energi Elhandel AB, helägt dotterbolag till HEAB.

Politisk organisation

Förvaltningsorganisation

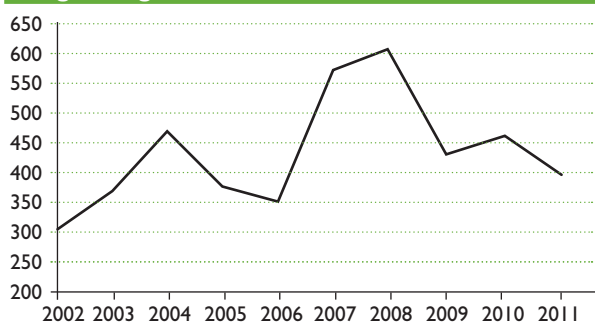
Omvärldsanalys

Härreda kommun, liksom hela kommunsektorn, är beroende av omvärlden för sin verksamhet. Förändringar påverkar i hög grad medborgarnas behov och kommunens möjlighet att fullgöra sina åtaganden.

Befolkning och boende

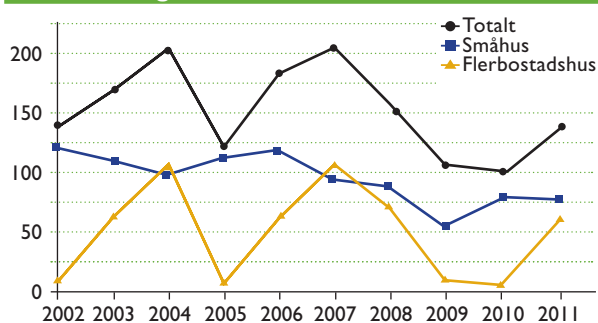
Härreda kommuns befolkning uppgick till 34 854 vid årsskiftet 2011/2012. Under 2011 ökade befolkningen med 391 personer, vilket är 65 personer färre än 2010. Befolkningsstillväxten har under den senaste femårsperioden legat på en årlig ökning med cirka 1,5 procent. 2011 var befolkningsökningen 1,1 procent, vilket är den lägsta sedan 2002. Orsaken är huvudsakligen att bostadsbygget varit något lägre än planerat. Ökningen är ändå cirka 50 procent högre än i riket. Årets befolkningsökning fördelas mellan flyttnings- och födelsenetto, 221 respektive 173 invånare.

Årlig ökning av invånarna 2002–2011

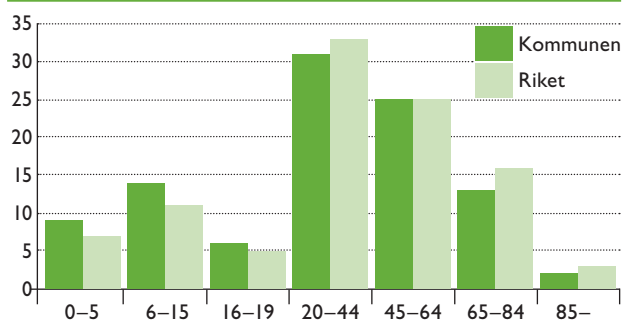
Under femårsperioden 2007–2011 har det byggts 650 bostäder eller cirka 130 lägenheter per år. Enligt bostadsförsörjningsprogrammet kommer det under kommande femårsperiod 2011–2015 att byggas 1 000 lägenheter. Under året färdigställdes 130 bostäder fördelade på kommunens samtliga tätorter.

Antalet färdigställda bostäder 2002–2011

Härreda kommun är en förortskommun med relativt ung befolkning. Kommunens åldersstruktur skiljer sig något jämfört med riket i övrigt. Andelen invånare i åldersgrupperna 0–15 och 0–44 år är cirka fem respektive fyra procentenheter högre än rikssnittet, samtidigt som andelen äldre över 65 år är cirka fyra procentenheter lägre. Invånarnas medelålder är 38 år, jämfört med 41 år i riket. Skillnaderna i åldersstruktur gör bland annat att kommunen har högre kostnader per invånare för förskola och utbildning men lägre kostnader för hemtjänst och äldreboende.

Åldersstruktur i procent, 2011

Kommunens invånare är välutbildade. 87 procent av befolkningen, mellan 20 och 64 år, har gymnasial utbildning. Mer än en tredjedel, 42 procent, av invånarna mellan 20 och 64 år har dessutom en eftergymnasial utbildning, medan rikssnittet ligger på 37 procent. Medborgarnas inkomster är också cirka 10 procent högre än genomsnittet för resten av landet och är högst i Västra Götalandsregionen.

Näringsliv och arbetsmarknad

I december 2011 fanns det närmare 3300 företag i Härreda kommun. Utvecklingen av näringslivet var fortsatt god och under året registrerades 236 nya företag. 135 företag flyttade till kommunen och 277 lämnade kommunen. Den största arbetsgivaren är Härreda kommun och den största arbetsplatsen är Göteborg Landvetter flygplats (Swedavia AB). I kommunen finns det flera privata företag där antalet medarbetare överstiger 200, till exempel Atlet, Elanders och SAS Ground Services Sweden AB.

Efterfrågan på industrimark är fortsatt stor. Ett flertal etableringar har skett under året. Härryda kommun har fortfarande det bästa företagsklimatet i Västra Götaland. Det framgår av Svenskt Näringslivs nya ranking av företagsklimatet i landets alla 290 kommuner där Härryda kommun hamnade på en 12:e plats. I Nyföretagarbarometern NyföretagarCentrum hamnade Härryda kommun på 56:e plats av landets alla kommuner med 6,9 nyregistrerade företag per 1 000 invånare. En ökning med 4,4 procent jämfört med 2010. Av rikets 805 branscher, finns 424 stycken representerade i Härryda kommun. Enligt Tillväxtverkets mätning rankas Härryda som den 22:a minst sårbara kommunen i landet.

Det är cirka 11 700 personer som pendlar ut från kommunen och ungefär 8 100 personer som pendlar till Härryda kommun.

Arbetslösheten i kommunen är jämförelsevis låg. Under 2011 minskade arbetslösheten bland befolkningen i åldern 16 till 64 år med 0,4 procentenheter till 4,7 procent i kommunen och med 0,1 procentenheter i riket till 7,8 procent.

Omvärldsanalys – tendenser

Årets resultat, både verksamhetsmässigt och finansiellt, tyder på att Härryda kommun ligger bra till i en nationell jämförelse. Mycket tyder dock på att de närmaste åren kommer att innebära utmaningar på båda dessa områden. Den finansiella oron i vår omvärld kan mycket väl få betydelse för kommunens ekonomi och möjligheter att utveckla verksamheten. Bortsett från den statsfinansiella situationen i Europa, har man på många håll problem med ungdomsarbetslösheten som kan komma att påverka hela den framtida utvecklingen i vårt närområde.

Härryda kommun är en attraktiv kommun och många barnfamiljer väljer att flytta till kommunen, vilket ställer stora krav på kommunal service och tillgänglighet. Detta innebär fortsatt stora investeringar för kommunen. En måttlig och jämn ökning av invånarantalet har bedömts som önskvärd både ur ett regionalt och ur ett kommunalt perspektiv.

Kommunen har genomfört ett internt arbete med omvärldsanalys, där tendenser för olika befolkningsgrupper diskuterats. Omvärldsanalysen är en del i kommunens långtidsplanering och utgör ett av underlagen till kommunfullmäktiges allmänpolitiska debatt. Förvaltningen ser nedanstående tendenser som mest tydliga.

- Barn och familjer i åldersgrupp 0–12 år: Ökad valfrihet och högre tempo för familjen.
- Ungdom i åldersgrupp 13–20 år: Nya kommunikationsvägar ger möjlighet till och skapar andra påverkans- och mötesformer.
- Vuxna i åldersgrupp 21–64 år: Fler medborgare som ställer högre krav.
- Funktionsnedsatta: Teknifiering av omvårdnad.
- Äldre i åldersgrupp 65 år– : Ökat brukarinflytande till följd av lagändringar exempelvis, lagen om valfrihet (LOV), värdighetsgarantin.

Valmöjligheterna blir fler för alla grupper. Samhällsutveckling, teknik och lagstiftning bidrar till detta. Det kan leda till en utökad möjlighet att påverka sin situation och standard. En fortsatt debatt kring valfriheten kan leda till att utvecklingen tar delvis annan riktning.

Inom samtliga områden kan man se att den tekniska utvecklingen kommer ge ökade möjligheter på många olika plan. Utvecklingen kan också i värsta fall befaras leda till utanförskap av ekonomiska eller andra skäl som gör att inte alla har möjlighet att tillgodogöra sig fördelarna fullt ut.

Kraven på den offentligt finansierade välfärden ökar i takt med att samhället utvecklas. En ökad materiell standard kommer att avspeglats i motsvarande ökande önskemål inom den kommunala verksamheten.

Mål för god ekonomisk hushållning

Målen för god ekonomisk hushållning i Härryda kommun ska medverka till att varje generation tar ansvar för sin konsumtion av kommunal verksamhet och efterlämnar miljömässiga, sociala och ekonomiska förutsättningar som är minst lika goda som vid övertagandet.

Enligt kommunallagen ska en kommun ha en god ekonomisk hushållning, en ekonomi i balans och ange mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Kommunfullmäktige har fastställt tre finan-

siella mål och fyra verksamhetsmål. Samtliga finansiella mål uppnås. Av fyra verksamhetsmål beräknas tre uppnås och ett delvis.

Finansiella mål. Måluppfyllelsen mäts och analyseras årligen i rullande fyraårsperioder.	
Det egna kapitalet värdesäkras enligt omsorgsprisindex (OPI). Sedan år 2008 har OPI ökat med 13,6 procent. Under samma period har det egna kapitalet ökat med 55 procent.	Uppfyllt ●
Soliditetsnivån är lägst på den nivå som gällde vid periodens början. Soliditetsnivån har under perioden ökat från 13 procent till 16 procent.	Uppfyllt ●
För att säkerställa de finansiella målen är det redovisade resultatet minst 1,5 procent av verksamhetens nettokostnader. Det genomsnittliga resultatet under fyraårsperioden 2008–2011 är cirka 2 procent.	Uppfyllt ●

Ovanstående analys grundar sig på utfall inklusive jämförelsestörande poster. Om dessa poster exkluderats respektive år; skulle utfallet blivit bättre.

Verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning	
Bostadsbyggandet utformas så att en befolkningsökning på c:a 1,5 % kan mötas med bostäder i alla ägande- och upplåtelseformer. Antalet färdigställda lägenheter följer bostadsförsörjningsprogrammet. Mindre avvikelser över tiden förekommer.	Uppfyllt ●
Full behovstäckning inom förskoleverksamheten och föräldrar kan välja verksamhetsform. Förskolan har klarat lagkravet att erbjuda plats till alla familjer som önskar och är berättigade till plats inom fyra månader. Föräldrarnas möjlighet att få rätt verksamhetsform har ökat tack vare utbyggnaden av fler platser i förskolan.	Uppfyllt ●
Alla elever har efter slutförd grundskola eller gymnasieutbildning tillräcklig kompetens för arbete eller fortsatta studier. Grundskolan och gymnasiet ses som en sammanhållen enhet. De elever som får slutbetyg på Hulebäcksgymnasiet har högre snitt än såväl riket som GR, Göteborgs-regionen. För de elever som avslutar gymnasiet utan slutbetyg eller gör avhopp från gymnasiet samarbetar utbildning och kultur med Arbetsförmedlingen och arbetsmarknadsenheten inom sektorn för socialtjänst med individuella lösningar för dessa elever att komma in på arbetsmarknaden. Andelen elever som är behöriga till nationellt program på gymnasieskolan efter genomgången grundskola har minskat under 2011. I jämförelse med riket ligger kommunens resultat över rikssnittet. Under året har behörighetsreglerna ändrats för fortsatta studier på gymnasiet, vilket gör att det är svårt att jämföra resultaten i relation till tidigare år eller analysera indikationer på eventuella förändringar. Exempel på samverkan mellan grundskolans enheter och Hulebäcksgymnasiet är till exempel "Teknikskolan för flickor", "Leda Jämnt" som är en gymnasiekurs i jämställdhetsarbete, och därutöver nätverk och erfarenhetslärande.	Delvis uppfyllt ▲

forts Verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning

Det finns bostäder av god kvalitet och god tillgänglighet för äldre och funktionsnedsatta bedömda behov.

Uppfyllt ●

Målet att tillgodose alla med beslut om lägenhet på äldreboende inom rimlig tid har kunnat uppfyllas efter april månad 2011 då det nya boendet Hönekulla gård öppnades. Utifrån då rådande behovsberäkning beslutades att tillfälligt stänga 15 lägenheter. Mot slutet av 2011 har dock antalet personer som väntar på ett boende ökat. Lägenhet har trots detta kunnat erbjudas inom rimlig tid.

Samtliga personer som ansökt om bostad med särskild service, LSS 9:9 har erbjudits lägenhet. Kommunen har i Socialstyrelsens kontroll av väntetider inte erhållit några skadestånd på grund av dröjsmål i verkställighet.

Nyckeltal för mätning av måluppfyllelse	Bokslut 2011	Bokslut 2010	Bokslut 2009	Bokslut 2008	Bokslut 2007
EKONOMI					
Eget kapital inkl pensionsskuld intjänad före 1998, mkr	284,7	301,0	206,1	184,2	164,2
Nettokostnader i förhållande till skatteintäkter, utjämning mm, %	101,0	93,8	98,5	98,6	102,0
Soliditet inkl pensionsskuld intjänad före 1998, %	16	18	13	13	13
Resultat, mkr	-16,2	94,8	21,9	20,0	-27,0

Nyckeltal för mätning av måluppfyllelse	Bokslut 2011	Budget 2011	Avvikelse 2011	Bokslut 2010
BOSTADSBYGGANDE				
Antal lägenheter som krävs för att klara ca 1,5 % befolkningsökning över tiden	136 ¹⁾	175	39	175 ¹⁾
Bostadsförsörjningsprogram 2011–2015, antal påbörjade lägenheter	288	193	95	143
Befolkningstillväxt (%)	1,1	1,3	0,2	1,2
BEHOVSTÄCKNING INOM FÖRSKOLAN				
Andel föräldrar som får förstahandsval beträffande verksamhetsform, %	99	99	0	98
Antal barn som ej erhållit plats inom fyra månader (accepterar fler än ett alternativ)	0	0	0	0
GRUNDSKOLA OCH GYMNASIEUTBILDNING				
Andel elever behöriga till gymnasieskolan, %	94,4	96	1,6	96,6
Andel elever från Härryda kommun med slutbetyg efter 4 år exklusive IV-programmet, % med Hulebäcksgymnasiet/Härryda kommun som huvudman	91	91	0	91
Andel förvärvsarbetande elever i hela riket, %	60 ²⁾			56
Andel förvärvsarbetande elever från Hulebäcksgymnasiet, %	60 ²⁾	68	8	55
Andel som påbörjat högskolestudier hela riket, %	44 ³⁾			43
Andel som påbörjat högskolestudier Hulebäcksgymnasiets elever, %	54 ³⁾	48	6	44
BOSTÄDER FÖR ÄLDRE OCH FUNKTIONSHINDRADE				
Antal ej verkställda beslut inom 3 månader avseende särskilt boende (mättdag 31/12)	11	0	11	12
Behov av särskilt boende (mättdag 31/12)	269	258	11	260
Antal platser särskilt boende (mättdag 31/12)	268	268	–	228
Antal BGT-lägenheter (mättdag 31/12)	55	55	–	55
Beräknat behov av bostad för funktionsnedsatta över 19 år	82	97	15	106
Antal lägenheter för funktionsnedsatta	83	93	10	84

¹⁾ Avser antal färdigställda lägenheter. ²⁾ Elever i förvärvsarbete som slutförde gymnasieskolan läsåret 2006/2007 till 2008/2009 (SCB-statistik).

³⁾ Elever som slutförde läsåret 2007/2008 och påbörjat högskolestudier t o m 2010/2011 (SCB-statistik).

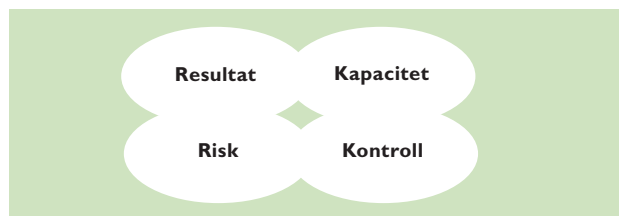
Finansiell analys, kommunens verksamheter

Syftet med den finansiella analysen är att visa om kommunen upprätthåller en god ekonomisk hushållning enligt kommunalagen genom att redovisa kommunens finansiella utveckling och ställning över tiden.

Modell för finansiell analys

Den finansiella analysen grundar sig på den så kallade rk-modellen. Den utgår ifrån fyra finansiella aspekter; det finansiella resultatet, kapacitetsutvecklingen, riskförhållanden och kontroll över den finansiella utvecklingen. Syftet med tillämpningen av modellen är att klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning. Kommunfullmäktige har antagit ett antal finansiella mål och verksamhetsmål för kommunen. Läs på sidan 8–9. Dessa ska spegla kommunfullmäktiges definition av en god ekonomisk hushållning. De ska också medverka till att varje generation tar ansvar för sin konsumtion av kommunal verksamhet och efterlämnar miljömässiga, sociala och ekonomiska förutsättningar som är minst lika goda som vid övertagandet.

RK-modellen: Fyra finansiella aspekter

Resultat och kapacitet

Negativ resultat, 16,2 mkr

Härryda kommun redovisade ett negativt resultat på 16,2 mkr, vilket är 27,3 mkr sämre än budgeterat. Resultatet motsvarar knappt en procent av kommunens omsättning, som uppgår till cirka 2 miljarder kronor.

Det är främst tre större avvikande poster som redovisas, varav en är klassificerad som en jämförelsestörande post.

- Diskonteringsränta som används för att beräkna framtida pensionsåtaganden sänks med 0,75 procentenheter avseende kommunens pensionsskuld, vilket medför en engångskostnad på 54,8 mkr för 2011. Denna

● Resultat

Resultatperspektivet visar vilken balans som finns mellan löpande intäkter och kostnader under året och över tiden. Här analyseras och förklaras bland annat årets resultat samt investeringsutvecklingen.

● Kapacitet

Kommunens finansiella situation i ett längre perspektiv analyseras, exempelvis soliditetsutvecklingen och kommunens skuldsättning.

● Risk

Redovisning och analys av vilka risker som kommunen kan utsättas för och som kan påverka kommunens resultat och kapacitet på kort och lång sikt. Här analyseras bland annat kassalikviditet, borgensåtagande samt pensionskulden.

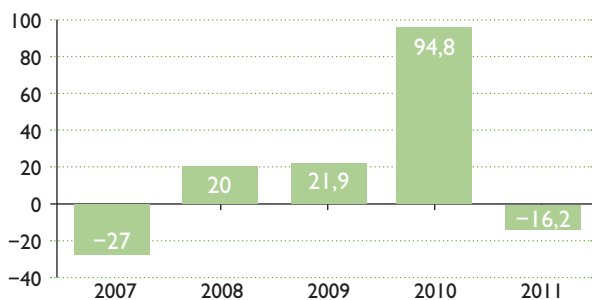
● Kontroll

Det sista perspektivet åskådliggör vilken kontroll kommunen har över den finansiella utvecklingen samt finansiella målsättningar och planer, såsom exempelvis budgetföljsamhet.

post klassificeras som jämförelsestörande. Den totala negativa budgetavvikelsen för pensionsskulden uppgick vid årsskiftet till 69,7 mkr.

- Under året har kommunfullmäktige beslutat om extra satsningar motsvarande 14 mkr till föreningslivet och grundskolan. Fotbollsöreningarna i Landvetter har erhållit bidrag för att själva bygga omklädningsrum och klubbstuga. Inom grundskolan fortsätter förtätningen av informations- och kommunikationsteknik, IKT, och verksamheten behöver inte minska lokalytor i den omfattning som krävs för att hålla budget.
- Ökade skatteintäkter om 42 mkr.

Resultatutveckling 2007–2011, mkr

Bokslut 2011 är 111 mkr sämre än föregående år som redovisade ett starkt resultat då två större engångsposter ingick, slutredovisning av exploateringsprojekt, 35 mkr samt kostnadsminskning för pensionskulden, 26 mkr.

Resultat efter justering med jämförelsestörande post +38,6

Jämförelsestörande poster är resultat av händelser eller transaktioner som inte är extraordinära men som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelser med andra perioder. Den ökade pensionsskudskostnaden om 54,8 mkr till följd av sänkt diskonteringsränta är att klassificera som en jämförelsestörande post. Kostnaden härrör inte bara från 2011 utan även från tidigare år och kan inte betraktas som regelbundet återkommande. Efter justering med 54,8 mkr redovisar kommunen i stället ett positivt resultat om 38,6 mkr, vilket är två procent av kommunens omsättning.

Årets resultat efter justering av balanskrav +43,2 mkr

Enligt kommunallagen har kommunerna ett balanskrav, det vill säga att intäkterna ska täcka kostnaderna. Om kostnaderna för ett visst räkenskapsår överstiger intäkterna, ska det negativa resultatet regleras och det redovisade egna kapitalet återställas under de närmast följande tre åren. Fullmäktige ska vid sådana lägen anta en åtgärdsplan för hur återställandet ska ske om inte synnerliga skäl finns. Vid avstämning av balanskravet för Härryda kommun ska det redovisade resultatet justeras med två poster: realisationsvinster och kostnader som avser avsättningar för pensionsförpliktelser som är intjänade före 1998. Härryda kommun redovisar för år 2011 ett negativt resultat på 16,2 mkr. Eftersom Härryda kommun hanterar pensionerna enligt fullfonderingsmodellen innebär det att resultatet förbättras med 61,6 mkr som avser kostnader förorsakade av pensionsförpliktelser före 1998. Därtill avräknas -2,2 mkr för realisationsvinster. Justeras kommunens resultat enligt blandmodellen och realisationsvinster så skulle resultatet uppgå till 43,2 mkr för 2011. Kommunen klarar därmed lagens

minimikrav på god ekonomisk hushållning. Resultatskillnaden mellan 2011 och 2010 är med ojusterat resultat 111 mkr och efter justerat resultat 26,7 mkr.

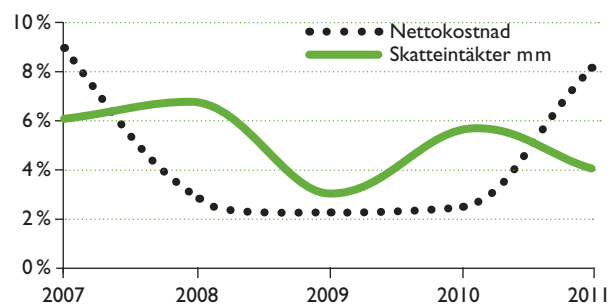
Avstämning av balanskrav, mkr

	2011	2010	2009
Redovisat resultat	-16,2	94,8	21,9
Realisationsvinster	-2,2	-0,5	0,0
Resultat efter realisationsvinster	-18,4	94,3	21,9
Pensionsförpliktelser före 1998	61,6	-24,4	18
Resultat enligt balanskrav	43,2	69,9	39,9

Verksamhetens nettokostnader

Verksamhetens nettokostnader bör vara lägre än kommunens skatteintäkter samt utjämningsbidrag. Ett mått på detta är nettokostnadernas andel av skatteintäkter och utjämningsbidrag, som visar hur stor del av skatteintäkterna som går till den löpande verksamheten. Verksamhetens nettokostnader uppgick till 1 552,6 mkr och skatteintäkter och utjämningsbidrag uppgick till 1 605,7 mkr.

Förändring av nettokostnader och skatteintäkter 2007–2011

Enligt de finansiella målen ska intäkterna överstiga kostnaderna med ett belopp som motsvarar minst 1,5 procent av nettokostnaderna, då en stor del av investeringarna ska finansieras med skatteintäkter. År 2011 översteg kostnaden intäkten med en procentenhet, vilket är en försämring med sju procentenheter jämfört med år 2010. För 2011 har nettokostnaden ökat med 8,2 procentenheter och skatteintäkter och utjämningsbidrag med 4,1 procentenheter. Förändringen bör ses över längre tid och

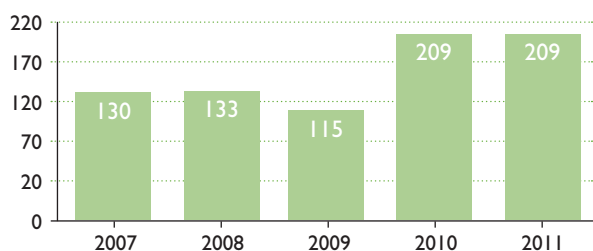
Kommunen hade under perioden 2008–2010 en total investeringsvolym som var högre jämfört med kommunerna i Västra Götaland och riket.

i genomsnitt har kommunen under den senaste fyraårsperioden en marginell skillnad i ökningstakt mellan nettokostnad respektive skatteintäkter och utjämning. Nettokostnaderna har i genomsnitt stigit med 3,9 procentenheter och skatteintäkter och utjämningsbidrag har stigit med 4,8 procentenheter under perioden.

Investeringar och självfinansieringsgrad

Kommunens investeringsverksamhet bör präglas av en god planering och framförhållning och hålla en jämn nivå över tiden. Under den senaste femårsperioden har kommunens investeringar inledningsvis legat runt 130 mkr per år för att år 2010 och 2011 öka till 209 mkr. Årets investeringsbudget uppgår till 255,6 mkr varav 95 mkr avser ombudgetering från bokslut 2010. Investeringsnivån är 47,1 mkr lägre än vad som är budgeterat och innebär en avvikelse på 18 procent. Orsaken är försenade bygg- och projektstarter men också fördelaktiga upphandlingar. Investeringar har i huvudsak gjorts i skolor och förskolor, äldreboenden, gator samt vattenledningar. Av årets nettoinvesteringar kunde 31 procent finansieras via årets resultat och avskrivningar, vilket är en försämring med 49 procentenheter jämfört med föregående år. Nettoinvesteringarna uppgår till 13 procent av skatteintäkter och utjämningsbidrag, vilket är i nivå med 2010. Kommunen hade under perioden 2008–2010 en total investeringsvolym som var högre jämfört med kommunerna i Västra Götaland och riket. Investeringsnivån kommer att ligga kvar på en fortsatt hög nivå framöver.

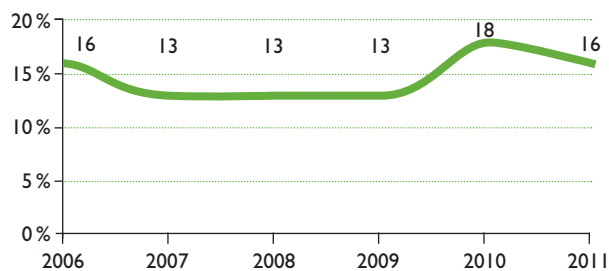
Nettoinvesteringar 2007–2011, mkr

Soliditetsutveckling

Soliditeten är ett mått för att beskriva kommunens ekonomiska styrka på lång sikt och visar hur stor del av kommunens tillgångar som kommunen själv finansierat, det vill säga kommunens eget kapital i förhållande till det bokförda värdet på tillgångarna. Faktorer som påverkar soliditeten är resultatutvecklingen samt tillgångarna och skuldernas förändring. När det görs en bedömning av den ekonomiska situationen är det soliditetens utveckling snarare än den absoluta nivån som är mest intressant. För 2011 uppgår soliditeten till 16 procent, vilket är en försämring med två procentenheter jämfört med föregående år. Försämringen beror dels på ett negativt resultat, dels på ökad extern låneskuld till följd av höga investeringsnivåer. För att klara en oförändrad låneskuld, en viss förbättring av soliditeten och ett reall oförändrat eget kapital bör resultatet ligga runt 40–80 mkr för en investeringsnivå runt 300 mkr, vilket var den budgeterade investeringsnivån för 2011.

Soliditetsutveckling 2006–2011

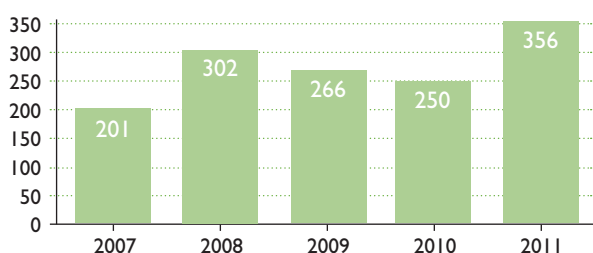

Långfristiga skulder

Låneskulden uppgick vid årsskiftet till 355,6 mkr varav 305 mkr avser banklån och resterande anläggningsavgifter för vatten och avlopp. Det är 105,5 mkr högre jämfört med 2010. Under året amorterades en mkr av anslutningsavgifterna. Den långsiktiga skulden till vakkollektivet ökade med 6,4 mkr. Låneskulden per invånare 2011 var 10 202 kr och 2010 var den 7 258 kr, vilket motsvarar en ökning med 41 procent. Genomsnittet 2010 i riket var högre, 12 981 kr per invånare. Den totala skuldsättningsgraden, som även omfattar avsättningar uppgår till 84 procent och är två procentenheter högre

än 2010. För 2012 har Härryda kommun fattat beslut om nyupplåning med ytterligare 100 mkr.

Långfristiga skulders utveckling 2007–2011, mkr

Kommunalskatt

Den totala kommunalskatten i Härryda kommun var under år 2011 i genomsnitt 31,67 kr per intjänad hundralapp för en person som inte var medlem i Svenska kyrkan, varav 21,05 kronor för kommunen. Under år 2010 var kommunalskatten oförändrad, så även regionskatten. Två av Göteborgsregionens 13 kommuner har lägre skattesats än Härryda kommun. Avseende den totala skattesatsen ligger kommunen något under riksgenomsnittet. Kommunen har haft en mer stabil skattesats än genomsnittet i riket. För 2012 är kommunalskatten sänkt med 43 öre till 20,62 kronor. Detta på grund av en skatteväxling med Västra Götalandsregionen avseende kollektivtrafiken som från och med 1 januari 2012 blir ensam ägare till Västtrafik och regional kollektivtrafikmyndighet.

Risk

Kortsiktig betalningsförmåga

Den kortfristiga likviditeten, det vill säga kassalikviditeten, uppgick till 76,4 mkr vilket var en minskning med 32 procentenheter. Kassalikviditeten ((Likvida medel + kortfristiga fordringar)/kortfristiga skulder) uppgick till 59 procent vilket kan jämföras med 55 procent föregående år. Vid ingången av 2011 var likviditeten 111,9 mkr. Kommunen har en likviditetsreserv i form av en kreditlimit på kommunens koncernkonto på 60 mkr.

Känslighetsanalys

Kommunens ekonomi påverkas av ett antal faktorer. Vissa av dessa kan kommunen påverka genom egna beslut, andra inte. Det kan exempelvis vara konjunktursvängningar eller förändrade lagar och förordningar. Den kanske största finansiella påverkan har skatteunderlagsutvecklingen i riket. Kommunen har ett ansvar för att ha en beredskap att hantera förändringar, både externa oförutsedda händelser och förändringar i den egna kommunen. Ett sätt är att upprätta en känslighetsanalys som beskriver hur olika förändringar kan påverka kommunens finansiella situation. Tabellen nedan visar vilken effekt olika händelser har på Härryda kommuns ekonomi. Små förändringar innebär stora belopp, vilket visar hur viktigt det är med en marginal då budgeten fastställs. Möjligheten att genom höjda taxor och avgifter öka intäkterna är begränsade, eftersom maxtaxor finns inom såväl barn- som äldreomsorg. Det är viktigt att upprätthålla en finansiell beredskap på kort och lång sikt eftersom oplanerade händelser, befolkningsförändringar och statliga beslut kan få en avgörande betydelse för kommunens ekonomi.

Känslighetsanalys, årseffekt

Förändringar	mkr
Lönekostnader inkl sociala avgifter, en procent	± 11,5
Skatteunderlag, en procent	± 14,4
Utdebitering 10 öre	± 6,7
Ränta med en procent	± 3
Inflation, en procent	± 7,2

Pensionsskulden

Från år 2006 redovisas kommunens pensionsförpliktelse enligt fullfundsmodellen. Härryda kommuns totala pensionsskuld uppgick till 753 mkr år 2011, varav 662 mkr eller 87,9 procent avser pensioner intjänade före 1998. Årets negativa budgetavvikelse för pensionsskulden uppgick vid årsskiftet till 69,7 mkr. Huvudsakligen beror underskottet på sänkningen av diskonteringsräntan som innebar en engångskostnad med 54,8 mkr.

2011 års pensionsutbetalningar intjänade före 1998 uppgick till 26 mkr. Dessa utbetalningar beräknas utifrån fasta priser att fördubblas i samband med att de stora pensionsavgångarna kulminerar om 15–20 år. Det här leder till att nettoförändringen av skulden och kostnaden för den successivt kommer att bli negativ eftersom pensionsutbetalningarna överstiger nivån för ränta och basbeloppsuppräknings. Under den period då pensionskulden sjunker kommer ett finansieringsbehov att uppstå som kräver en resultatförbättring med samma belopp som skulden sjunker. Annars riskerar den långfristiga upplåningen att öka i samma takt som pensionsskulden minskar. Redovisningen enligt fullfundsmodellen skulle då leda till en sämre finansiell ekonomisk utveckling än vad som varit fallet om blandmodellen tillämpats.

Pensionsförpliktelser, inkl särskild löneskatt, mkr

	2011	2010	2009
Avsättningar, pensionsförpliktelser före 1998	662	600,4	624,8
Avsättningar pensionsförpliktelser intjänade efter 1998	87,4	74,0	63,6
Finansiella placeringar pensionsutbetalningar	0,0	0,0	0,0
Summa återlånade medel	749,4	674,4	688,4

Borgensåtaganden

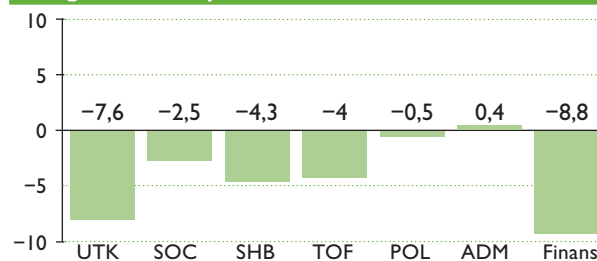
Kommunens borgensåtaganden för år 2011 uppgick vid årets slut till 79,4 mkr, vilket är 4,2 mkr högre än föregående år. Ökningen avser tillkommande Hindås tennisklubb. Kommunens borgensåtagande består till 86 procent av förpliktelser mot egna eller delägda bolag. Åtaganden för föreningar som verkar inom kommunen uppgår till 13 procent. Resterande del är borgensåtaganden som avser uppförande av egna hem före år 1992, så kallade förvärvslån, som fortsatt att minska. För närvarande bedöms inte kommunens borgensåtagande utgöra någon väsentlig risk.

Kontroll

Resultat jämfört med budget

Uppföljning och analys av kommunens verksamheter är en förutsättning för att kunna dra slutsatser om huruvida resurserna utnyttjas på ett bra sätt. Det är även ett instrument för att utvärdera kvaliteten i verksamheten. Den ekonomiska uppföljningen ingår som en del i kommunens planerings- och styrsystem. Hur budget och utfall stämmer överens är ett mått på den kontroll som kommunens beslutsfattare har över den egna ekonomiska utvecklingen. Under året görs fem uppföljningar med prognoser inklusive delårsbokslut per den 31 augusti samt ett årsbokslut.

Budgetavvikelse per sektor, mkr

Kommunens totala budgetavvikelse uppgår till minus 27,3 mkr, vilket är en avvikelse på drygt en procent av kommunens omsättning.

Sektorernas sammanlagda budgetavvikelse netto visar en negativ avvikelse om 18 mkr och är en lägre avvikelse jämfört med föregående års budgetavvikelse på plus 28,5 mkr. Årets avvikelse motsvarar drygt en procent av verksamhetens nettokostnader, vilket kan anses som en marginell avvikelse. Samtliga sektorer förutom sektorn för administrativt stöd redovisar negativa avvikelser.

Kommunfullmäktige beslutade under året om engångsavsättningar motsvarande 14 mkr i ökade kostnader inom sektorn för utbildning och kultur. Fotbollsföreningarna i Landvetter har fått bidrag för omklädningsrum och klubbstuga. Det har varit möjligt med fortsatt förväntning av IKT (information, kommunikation och teknik) inom grundskolan och verksamheten behöver inte minska lokalytor i den omfattning som krävs för att hålla

ram. Räknas beslutade engångssatsningar bort uppgår sektorernas budgetavvikelse istället till minus 4 mkr.

Budgetavvikelser är i sig inte ett mått på ekonomisk utveckling, effektivitet eller minskad resursförbrukning. En budgetavvikelse kan uppstå genom en lägre eller högre budget även om nettokostnaden är oförändrad. För att få en realistisk budgetering och ekonomisk kontroll är det viktigt att också komplettera analysen med nettokostnadsutveckling och verksamhetsuppföljning över tid.

Jämförelse inom regionen

Kommunens finansiella profil

Kommunforskning i Västsverige tar sedan 1996 fram finansiella profiler på kommunerna i bland annat Västra Götalandsregionen. Dessa profiler visar hur kommunerna i regionen inbördes förhåller sig till varandra. Det är viktigt att notera att detta är relativa mått, vilket innebär att det bara visar hur de olika kommunerna lig-

ger till i förhållande till varandra. Den senaste profilen avser år 2010. Profilen utgår ifrån fyra olika perspektiv; långsiktig handlingsberedskap, kortsiktig handlingsberedskap, finansiellt riskförhållande samt finansiell kontroll.

Kommunen redovisade ett förbättrat resultat mellan 2008 och 2010 med 2,4 procentenheter till 3,9 procent, vilket innebär det 13:e starkaste resultatet i Västra Götalands och Hallands län. Härryda kommun har högre nettoinvesteringar än snittet i länet och självfinansieringsgraden har försvagats 2010. Soliditeten under perioden har förstärkts, vilket är i linje med genomsnittet bland kommunerna i länet. Härryda kommun försvagade under perioden sina finansiella nettotillgångar, vilket är sämre jämfört med övriga kommuner i länet. Under perioden har kassalikviditeten försämrats. Härryda kommun hade 2010 en skattesats som var 67 öre lägre än den genomsnittliga skattesatsen bland Västra Götaland och Hallands kommuner. Härryda kommun har under 2010 borgensåtaganden som understiger snittet.

Härryda kommuns finansiella profil

Den finansiella profilen utgår från fyra olika perspektiv och tas fram av kommunforskning i Västsverige, vilket gör det möjligt att jämföra med andra kommuner.

Framtiden

De finansiella målen har uppnåtts för denna period vilket innebär ett betydligt bättre utgångsläge än om detta inne skett. Förhoppningsvis kommer den nuvarande internationella finansiella oron att avta, men det kommer ändå att ta tid innan tillväxten matchar de prognoser kommunens långtidsplan bygger på. Skuldkrisen som finns på flera ställen i vår omvärld kommer med stor sannolikhet att påverka den inhemska efterfrågan i Sverige, lika väl som exportsektorn. Sammantaget leder detta till lägre inkomster för kommunen än vad som tidigare beräknats. Det finns dock inget som tyder på något katastrofsce nario, snarare är det frågan om en långsammare tillväxt än tidigare prognoser.

De första prognoserna för det ekonomiska utfallet år 2012 pekar på ett sämre resultat än förväntat och om den trenden fortsätter för de kommande åren krävs det inkomstförstärkningar, eller kostnadsminskningar, utöver det tillskott som ökande skatteintäkter kan komma att innebära. De goda offentliga finanserna i Sverige skulle

kunna ge utrymme för ett sådant tillskott i någon form. Även en reformering av utjämningsystemet enligt ett liggande förslag skulle kunna ge viss inkomstförstärkning. Sveriges Kommuner och Landsting, SKL räknar med att om verksamheten i kommunerna ska fortsätta att öka i samma takt som skett hittills sedan sekelskiftet krävs tillskott till kommuner och landsting som motsvarar 23 öre i skatt.

Härryda kommun har ett mycket bra utgångsläge inför de närmaste åren. En fortsatt positiv samhällsutveckling med jämn inflyttning och kontrollerad utbyggnad innebär goda förutsättningar för att fortsätta att bygga ett samhälle som kombinerar en god välfärd med effektivt resursutnyttjande.

Med de investeringar som planeras för de närmaste åren är det dock önskvärt med ett högre resultat sett över några års sikt. Skälet är att nyupplåningen kan begränsas med större överskott från den löpande verksamheten.

Sammanfattande finansiell analys

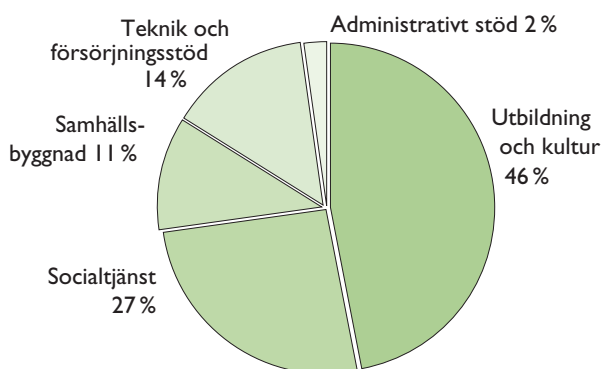
Tabellen beskriver en sammanfattning av kommunens finansiella ställning utifrån de fyra tidigare nämna aspekterna, resultat, kapacitet, risk och kontroll.

Resultat	Resultatet, -16,2 mkr, är något missvisande då det innehåller en jämförelsestörande post om 54,8 mkr avseende pensionsskulden. Räknas den bort förändras resultatet till plus 38,6 mkr och vid avstämning av balanskravet landar resultatet på plus 43,2 mkr. Resultatutvecklingen bör ses över en längre tid för att skapa ett långsiktigt synsätt. Enstaka negativa resultat till följd av tillfälliga poster är normalt inte kritiskt. Det genomsnittliga resultatet under den senaste fyraårsperioden är cirka två procent, vilket kan jämföras med kommunens mål på 1,5 procent.
Kapacitet	Soliditetsnivån har under året försämrats med två procentenheter till 16 procent. Sett ur ett längre perspektiv har soliditeten stärkts från 13 procent 2007 till 16 procent 2011.
Risk	Kassalikviditeten uppgick till 59 procent, vilket kan jämföras med 55 procent föregående år. Investeringsnivån är fortsatt hög och nyupplåningen under året uppgick till ca 100 mkr. Kommunens borgensåtaganden för år 2011 uppgick vid årets slut till 79,4 mkr, vilket är 2,4 mkr högre än föregående år. Borgensåtagande bedöms inte utgöra någon väsentlig risk. Pensionsskulden redovisas enligt fullfundsmodellen, vilket innebär att alla pensionsförpliktelser ingår i balansräkningen. Följden av modellen innebär dock ryckighet i resultatet mellan åren. Under den perioden då pensionsskulden sjunker kommer ett finansieringsbehov att uppstå som kräver en resultatförbättring med samma belopp som skulden sjunker. Annars riskerar den långfristiga upplåningen att öka i samma takt som pensionsskulden minskar. Den höga investeringsnivån kommer sig av att Härryda kommun fortfarande är en växande kommun, vilket i sin tur efterfrågar nyinvesteringar. Det är av betydelse att tillräckliga resultat budgeteras och redovisas för att inte försämma förutsättningarna för kommande generationer.
Kontroll	Bedömningen är att kommunen har väl fungerande planerings och uppföljningssystem. God kontroll över ekonomin förekommer i allt väsentlig grad. Budgetföljsamhet är enbart en del i kontrollen.

Drift och investeringar

Här redovisas kostnader och intäkter för varje sektor samt budget och budgetavvikelse. Härryda kommun redovisade ett negativt resultat på 16,2 mkr för år 2011, vilket är en negativ budgetavvikelse på 27,3 mkr. Totalt har kommunen investerat till ett belopp om 209 mkr, vilket är 47 mkr lägre än planerat.

Bruttokostnader för sektorerna 2011

Budgetavvikelse drift 2011, mkr

Utbildning och kultur	-7,6
Kommunfullmäktige beslutade att verksamheten inte behöver minska lokalytor enligt budget. Extra satsningar inom grundskolan görs på förtätning av IKT-verktyg och riktade föreningsbidrag ges till fotbollsföreningar i Landvetter.	-14,0
Välfyllda klasser inom yrkesvux och Ky samt statsbidrag till yrkesskolan.	+4,7
Färre köpta platser inom gymnasiesärskola.	+1,1
Högre kostnader till följd av 120 fler barn än budgeterat inom förskolan.	-4,3
Socialtjänst	-2,5
Fler hemtjänsttimmar än budgeterat.	-3,3
Ökade kostnader för biståndshandläggning.	-2,9
Färre antal brukare med personlig assistans samt ökade intäkter från försäkringskassan.	+5,9
Samhällsbyggnad	-4,3
Ökade kostnader för vinterväghållning.	-7,1
Markförsäljning med mera.	+2,9
Höga underhållskostnader inom vattenverksamheten.	-2,6
Lägre mängd hushållsavfall än budgeterat.	+2,1
Teknik och försörjningsstöd	-4,0
Ökade kostnader främst för fastighetsskötsel.	-3,6
Ökade IT-kostnader.	-1,2
Finans	-8,8
Ökade pensionskostnader inklusive effekten av sänkt diskonteringsränta.	-69,7
Ökade skatteintäkter.	+42,0
Lägre arbetsgivaravgifter och räntekostnader samt sänkta premier till AFA.	+16,0

Drift, mkr	Intäkter	Kostnader	Netto	Budget	Avvikelse	Bokslut 2010
Politisk organisation	0,2	9,6	-9,4	-8,9	-0,5	-8,4
Sektor för utbildning och kultur	189,2	1 110,8	-921,6	-914,0	-7,6	-897,6
Sektor för socialtjänst	178,9	658,4	-479,5	-477,0	-2,5	-449,8
Sektor för samhällsbyggnad	145,6	263,1	-117,5	-113,2	-4,3	-79,6
– varav skattefinansierat	72,8	189,8	-117,0	-113,2	-3,8	-81,4
– varav avfallsverksamhet	26,2	24,1	2,1	0,0	2,1	2,3
– varav vattenverksamhet	46,6	49,2	-2,6	0,0	-2,6	-0,5
Sektor för teknik och försörjningsstöd	315,3	324,1	-8,8	-4,8	-4,0	-14,7
Sektor för administrativt stöd	3,4	48,7	-45,3	-45,7	0,4	-42,2
Finansförvaltning (verksamhetskostnad)	63,2	33,6	29,6	55,7	-26,1	58,3
Verksamhetens nettokostnad	895,8	2 448,3	-1 552,5	-1 507,9	-44,6	-1 434,0
Skatter, utjämnings m m	1 605,6	0,0	1 605,6	1 563,6	42,0	1 542,2
Finansnetto	3,0	72,2	-69,2	-44,6	-24,6	-13,3
Resultat	2 504,4	2 520,5	-16,2	11,1	-27,3	94,8

Budgetjusteringar: Justering har gjorts med 15,5 mkr för löneökning från finansförvaltning till sektorerna. Omföring av budget till följd av mindre organisationsförändring mellan sektor för administrativt stöd, sektor för socialtjänst samt sektor för utbildning och kultur.

Investeringar, mkr	Bokslut	Budget	Avvikelse	Bokslut 2010
Sektor för utbildning och kultur	25,4	29,5	4,1	11,9
Sektor för socialtjänst	8,7	9,4	0,7	2,5
Sektor för samhällsbyggnad				
– Skattefinansierat	33,2	44,2	11,0	31,0
– Avfallsverksamhet	3,0	5,3	2,3	4,9
– Vattenverksamhet	25,1	35,7	10,6	28,5
Sektor för teknik och försörjningsstöd	113,0	127,4	14,4	130,1
Sektor för administrativt stöd	0,1	4,1	4,0	0,4
Nettoinvesteringar	208,5	255,6	47,1	209,3

Investeringar

Årets nettoinvesteringar uppgår till 209 mkr, vilket är cirka 47 mkr lägre än budget. Av dessa överförs 40 mkr till 2012. Orsaken är försenade bygg- och projektstarter men också fördelaktiga upphandlingar. Läs vidare på sidan 54–55.

Modell och arbetssätt för målstyrning samt måluppfyllelse

Härreda kommun har sedan ett antal år en modell för målstyrning. Målstyrning är ett av flera sätt som kommunfullmäktige använder för att styra den kommunala verksamheten.

Den politiska styrningen formuleras i mål på olika nivåer och måluppfyllelse följs upp tre gånger per år. Styrsystemet bygger på kedjan politiska inriktningsmål – politiska verksamhetsmål – nyckeltal, så kallade indikatorer. I samband med budget fastställer kommunfullmäktige mål för god ekonomisk hushållning.

De politiska inriktningsmålen beslutas av kommunfullmäktige. Dessa mål anger syfte och inriktning och de är uttryck för den politiska viljan.

Kommunstyrelsen upprättar politiska verksamhetsmål utifrån de antagna politiska inriktningsmålen. Dessa mål beslutas av kommunstyrelsen. De blir en del av budgetarbetet och styr vad som ska prioriteras.

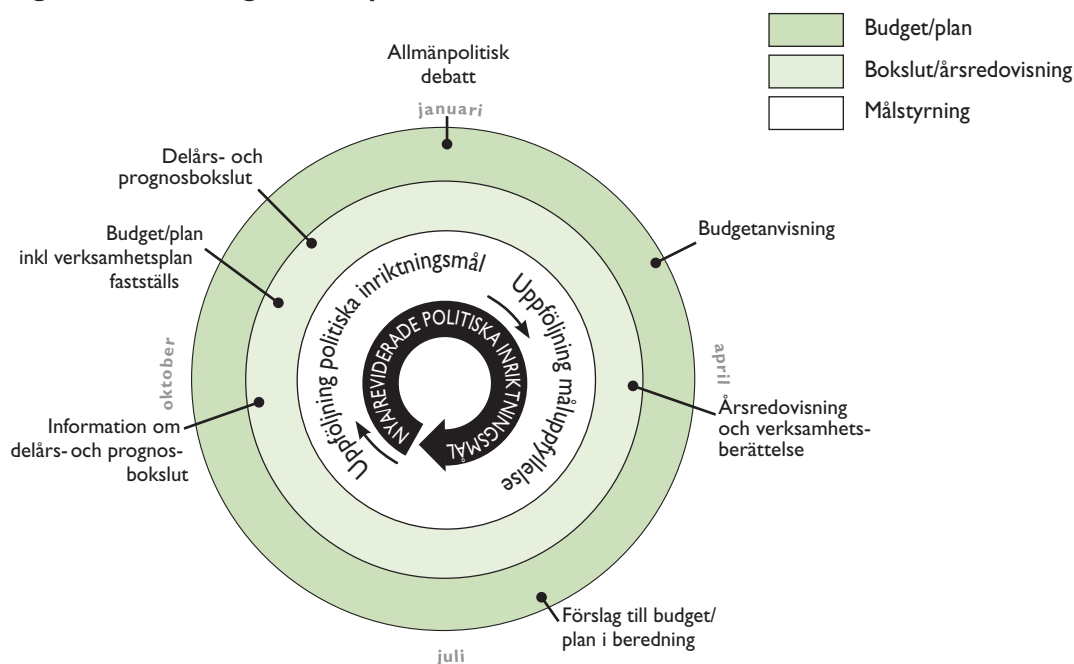
Till varje verksamhetsmål finns ett antal nyckeltal. De ska visa om verksamheterna är på rätt väg för att uppnå

målen och visa hur långt de kommit. Nyckeltalen ger dock inte alltid en heltäckande bild av måluppfyllelsen, utan kompletteras därför med andra beskrivningar av resultat och i analyser.

Måluppfyllelse för kärnverksamheterna

I samband med årsbokslutet rapporterar samtliga sektorer måluppfyllelse för kommunstyrelsens verksamhetsmål. Härreda kommun publicerar verksamhetsberättelser dels för samtliga fem sektorer, dels en kommunövergripande. På följande sidor redovisas en sammanställning för kärnverksamheternas måluppfyllelse för perspektiven medborgare/brukare och verksamhet. 79 mål har sammanställts och av dessa har 76 procent uppfyllts, 19 procent delvis uppfyllts och 5 procent har inte uppfyllts eller kunnat bedömas.

Kommunfullmäktiges och beredningarnas årsplan

Måluppfyllelse per sektor

UTBILDNING OCH KULTUR

● Uppfyllt ▲ Delvis uppfyllt ■ Ej uppfyllt

Förskola	Verksamheten utvecklar formerna för samverkan och stöd för vårdnadshavarna.	●
	I alla åtgärdsplaner för barns utveckling och lärande är barn och föräldrar delaktiga.	▲
	Förskolan och den pedagogiska omsorgens utformning och innehåll anpassas efter varje barns förutsättningar och behov.	●
	Dokumentation utvecklas för att bättre synliggöra barns lärande och utveckling.	▲
	Förskolan och den pedagogiska omsorgen arbetar aktivt för att motverka stereotypa könsroller och könsmönster.	▲
	Modersmålsstödet i förskolan utformas efter varje barns specifika behov.	●
Grundskola och skolbarnomsorg	Eleven är delaktig i och har inflytande över alla processer som berör den.	▲
	Dokumentation utvecklas för att bättre synliggöra elevens lärande och utveckling.	▲
	I alla åtgärdsplaner för barns utveckling och lärande är barn och föräldrar delaktiga.	●
	Undervisningens utformning och innehåll anpassas efter varje elevs förutsättningar och behov.	●
	Tillgången till IKT (information och kommunikationsteknik) som pedagogiskt verktyg ökar.	●
	Antalet skolor som ingår i någon form av certifiering för Hållbar utveckling ökar.	●
	Samverkan mellan särskolan och grundskolan utvecklas med betoning på lärande.	●
Gymnasium	Skolan arbetar för att motverka stereotypa könsroller och könsmönster. Verksamheten ger aktivt och medvetet utrymme för eleven att pröva och utveckla förmåga och intresse oberoende av könstillhörighet.	●
	Elevernas höga nöjdhet på Hulebäcksgymnasiet bibehålls.	●
	Antalet elever som lämnar Hulebäcksgymnasiet utan fullständiga betyg minimeras.	●
	Delaktighet för eleverna kännetecknar Hulebäcksgymnasiets verksamhet.	▲
	En god fysisk och psykosocial arbetsmiljö finns för eleverna på Hulebäcksgymnasiet.	●
	Metoder för att utvärdera skolgången för kommunens elever både på Hulebäcksgymnasiet och i andra gymnasieskolor tas fram och utvecklas.	▲
	Den goda kvalitet som leder till att Hulebäcksgymnasiet fortsätter att vara ett gymnasium med högt antal sökande från kommunen och regionen bibehålls.	●
	Pedagogiskt utvecklingsarbete stimuleras.	●
	Undervisningens utformning och innehåll på Hulebäcksgymnasiet anpassas efter varje elevs förutsättningar och behov.	●
Tillgången till IT ökar på Hulebäcksgymnasiet.	●	
Vuxenutbildning	Vuxenutbildningen öppnar nya vägar till arbetsmarknaden och fortsatta studier för individen.	●
	Undervisningsformer och tider ska möjliggöra det livslånga lärandet genom anpassning till de studerandes behov och möjligheter.	■
	Vuxenutbildningen skall erbjuda utbildning till kommuninvånarna och övriga behöriga sökande inom skilda utbildningsområden och utbildningsnivåer.	●
	Vuxenutbildningens utbildningsutbud revideras och fastställs två gånger per år och varierar med hänsyn till efterfrågan, prognoser och influenser från omvärld och arbetsmarknad. Särskilda utbildningsinsatser görs löpande.	●
	Genom samverkan inom GR får kommuninvånarna tillgång till ett vidgat utbildningsutbud framför allt inom yrkesutbildningar.	●
Kulturverksamhet	Alla kommuninvånare skall ges tillgång till kulturaktiviteter av god kvalitet.	●
	Alla barn i kommunen skall ha tillgång till barn- och ungdomslitteratur och barn- och ungdomskultur.	●
	Biblioteken skall utvecklas till lokala kunskaps- och informationscentra och till en mötesplats för alla.	●
	Minst en gång per läsår skall eleverna kunna ta del av kulturupplevelser förmedlade av professionella konstutövare i form av teaterföreläsningar, konserter, dansföreläsningar, författarbesök med mera.	●
Fritidsverksamhet	Fritids insatser och aktiviteter skall av medborgarna uppfattas som positiva och ändamålsenliga.	▲
	Merparten av kommunala bidrag ges till verksamhet för barn och ungdomar.	●

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE: Måluppfyllelse per sektor

SOCIALTJÄNST

● Uppfyllt ▲ Delvis uppfyllt ■ Ej uppfyllt

Ledning	LSS-handläggningens utformning och innehåll skall försäkra medborgare med funktionsnedsättning goda levnadsvillkor.	●
	Målgruppen skall vara informerade om de tjänster och det utbud som finns inom vård och omsorg.	●
Vård och omsorg	All verksamhet har en helhetssyn som utgår från brukaren, som har rätt att vara delaktig i genomförandeprocessen.	▲
	Vård- och omsorgsarbetet inriktas på att skapa trygghet i livet, god service och omsorg.	●
	Stödja anhöriga.	●
	Utveckla metoder som förebygger personskador hos brukaren.	●
	Verksamheten skall tydliggöra vilket stöd och vilken hjälp som kan erbjudas utsatta individer i kommunen.	●
Individ- och familjeomsorg	Informera kommuninvånarna om socialtjänstens service för barn, unga och vuxna.	●
	Lämpliga arbetsformer skall användas så att allas behov av sysselsättning och egenförsörjning tillgodoses.	●
	Satsa på tidiga förebyggande insatser för barn.	●
	Verka för att barn växer upp i alkohol- och drogfria hemmiljöer.	▲
Funktionshinder	Verksamheten skall verkställa biståndsbeslut på sådant sätt att brukarna upplever att de fått sina behov tillgodosedda.	●
	Målet är att den enskilde får möjligheter att leva som andra.	●
	Att daglig verksamhet utformas på sådant sätt att den tillgodoser behovet av daglig sysselsättning och stimulans för personer med funktionshinder inom kommunen. Verksamhetens inriktning skall syfta till att förbereda för förvärvsarbete.	●
	Verksamheten skall eftersträva att beviljat LSS-beslut verkställs inom kommunen.	▲

SAMHÄLLSBYGGNAD

Miljösamordning	Medborgarna skall ha tillgång till en god natur- och kulturmiljö och rik biologisk mångfald samt en god bebyggd miljö. Medborgarnas uppfattning av hur nöjda de är med landskapet och naturen i kommunen skall vara högre än medelvärdet bland deltagande kommuner i SCB:s medborgarundersökning.	Ej bedömt
	Verksamheten skall öka medborgarnas miljömedvetenhet och handlingsvilja samt intresse för kunskap om kommunens naturmiljöer genom olika aktiviteter och informationsinsatser.	●
	Verksamhetens uppgift är att, förutom att driva egna frågor, vara ett stöd för andras miljöengagemang.	●
Näringsliv	Kommunen skall ha ett positivt företagsklimat som syftar till nyetableringar av företag som i sin tur skapar arbetstillfällen.	●
	Härreda kommun skall vara bland de 25 bästa i landets kommuner i mätningar av lokalt företagsklimat.	●
	Ingå i alla lokala företagsnät.	●
Gator och Park	Medborgarnas upplevelse av underhållet och snöröjningen på kommunens gator och vägar samt gång- och cykelvägar skall nå minst medelvärde för samtliga deltagande kommuner i SCB:s medborgarundersökning.	▲
	Medborgarnas upplevelse av renhållningen av kommunens gator, vägar och parker samt allmänna platser skall nå minst medelvärde för samtliga deltagande kommuner i SCB:s medborgarundersökning.	■
	Den upplevda trafiksäkerheten på kommunens gator, vägar samt gång- och cykelvägar skall öka. Medborgarnas upplevelse av trafiksäkerheten skall nå minst medelvärde för samtliga deltagande kommuner i SCB:s medborgarundersökning.	■
	Tillgången till gång- och cykelbanor skall öka.	●
	Tillgänglighet, framkomlighet och säkerhet skall öka för alla och särskilt för funktionshindrade, barn och äldre.	●
	Standarden och hastigheten på kommunens vägar och gator skall anpassas till varandra.	●
Trafikmiljön skall ge minimala olägenheter för boende.	●	

FORTS. SAMHÄLLSBYGGNAD

Kollektivtrafik inkl färdtjänst	Brukarna skall vara nöjda med Västtrafik. Kollektivtrafiken skall uppfattas som det bästa sättet att tillgodose transportbehovet.	▲
	Verksamheten skall utifrån gällande lagar, tillämpningsföreskrifter och förordningar tillgodose behovet av resor för människor med funktionshinder som har väsentliga svårigheter att färdas med allmänna kommunikationer. Den särskilda kollektivtrafiken är ett komplement till den allmänna kollektivtrafiken och skall, så långt det är möjligt, motsvara samma standard.	●
	Kollektivtrafikens marknadsandel och antalet kollektiva resor skall öka.	●
	Kollektivtrafiken skall bidra till att skola, arbete, service och fritidsaktiviteter inom och utanför Västra Götaland blir mer tillgängliga för invånarna.	●
	Kollektivtrafiken skall öka tillgängligheten till kollektivtrafiken för personer med funktionshinder och arbeta för en samordning av allmän och särskild kollektivtrafik.	●
Mark och bostad	Vid utbyggnad av bostadsområden erbjuds bostäder för olika åldersgrupper och hushållssammansättningar till rimliga kostnader.	●
	I större utbyggnadsområden erbjuds olika upplåtelseformer.	●
Plan och bygglov	Den lokala handeln och tillgången till service skall stärkas genom utveckling av våra tätortscentrum med bostäder och lokaler för kommersiellt bruk.	●
	Verksamheten skall ha en snabb och rätt handläggning.	▲
	Verksamheten skall lämna relevanta råd och anvisningar.	●
Avfallshantering	Verksamheten skall ha god beredskap för att ta fram erforderliga planer.	●
	Tillgängligheten till och servicen på återvinningscentralen skall vara god. Möjligheten att lämna farligt avfall och grovavfall skall fungera på ett tillfredsställande sätt.	●
	Sophämtningen skall fungera på ett tillfredsställande sätt.	●
	I avfallsplan 2009 finns bland annat följande mål: Kommunen skall på olika sätt informera invånare och verksamheter i syfte att minska avfallsmängderna, öka återanvändning, återvinning och förbättra avfalls- och slamkvaliteten. Mängden farligt avfall skall understiga 0,5 % av hushållsavfallet från käril vid plockanalys.	▲
Kommunen skall underlätta framtida avfallssortering och hantering samt ökad återanvändning.	●	
Vattenverksamhet	Kvaliteten på dricksvattnet skall vara god. Medborgarnas uppfattning av upplevd kvalitet på dricksvattnet skall vara högre än medelvärdet för deltagande kommuner i SCB:s medborgarundersökning.	●
	Distribuera ett dricksvatten i tillräcklig mängd som uppfyller de krav som livsmedelsverket ställer.	●

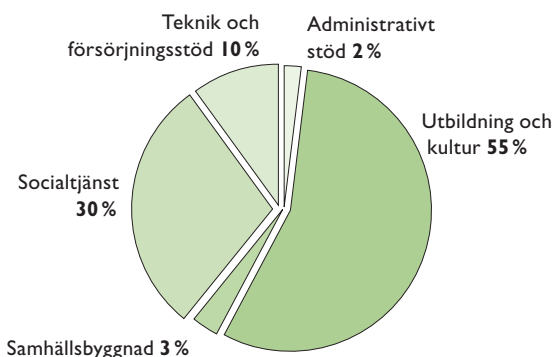
Kommunen som arbetsgivare

Kommunen har en personalintensiv verksamhet. Ungefär 63 procent av kommunens kostnader är personalkostnader.

Året som gått

Samverkans- och arbetsmiljöutbildning har avslutats för chefer och fackliga företrädare. Alla medarbetare har tagit del av en utbildning i betydelsen av det goda mötet. Ett utbildningsprogram för nya chefer, som påbörjades under 2010, har avslutats och en ny omgång startats upp. Kommunen har aktivt analyserat osakliga löneskillnader mellan män och kvinnor och genomfört en extra lönesatsning. Kommunen har även genomfört en strategisk kompetensförsörjningsplan, som resulterat i en extra lönesatsning på svårrekryterade yrkeskategorier. Sjukfrånvaron har ökat med 0,3 procentenheter jämfört med föregående år.

Fördelning av tillsvidareanställda per sektor

Sektorn för utbildning och kultur är den största sektorn sett till antalet anställda, här arbetar 55 procent av alla tillsvidareanställda.

Personalstruktur

Antalet tillsvidareanställningar uppgår till 2 568 den 31 december 2011. Det innebär en marginell ökning jämfört med föregående år. Kommunen har också 314 visstidsanställda medarbetare. Anledningen till visstidsanställning beror oftast på vikariat på grund av föräldraledighet, sjukdom eller annan tjänstledighet, men kan också bero på att krav på viss behörighet inte är uppfyllda. Medelåldern för samtliga anställda är 45,6 år, vilket innebär att den är oförändrad jämfört med föregående år. Åldersfördelningen är ungefär densamma som tidigare år.

Åldersfördelning bland tillsvidareanställda

Ålder	Antal 2011	Antal 2010	Antal 2009
-29 år	158	154	182
30-39 år	549	590	590
40-49 år	809	771	792
50-59 år	689	659	642
60 år-	363	388	411
Totalt	2 568	2 562	2 617

Sysselsättningsgrad

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden för tillsvidareanställda i kommunen var 94,5 procent. Föregående år var den 94,3 procent, vilket alltså innebär en marginell ökning. Sedan våren 2007 prövas en modell för att öka antalet heltidsanställda. Deltidsanställda inom äldreomsorg och lokalvård har erbjudits heltidstjänster. När projektet startades 2007 hade 69 procent av kommunens tillsvidareanställda heltidstjänster. Motsvarande siffra i december 2011 är 81 procent.

Löner

Medianlönen för alla medarbetare var vid årets slut 24 515 kr/månad, vilket innebär en ökning av medianlönen med 474 kr/månad jämfört med 2010. Medianlön innebär att lika många personer har en lön som är högre respektive lägre än 24 515 kr/månad. Under 2011 genomfördes totalt 46 739 utbetalningar av löner, arvoden och ersättningar till anställda och förtroendevalda. Utöver löner för Härryda kommuns anställda tillkommer också utbetalningar för Härryda Energi AB och Landvetter/Härryda församling.

Arvoden, lön och ersättningar till ledning och styrelse

Exklusive sociala avgifter, mkr	2011	2010
Arvoden kommunalråd (2 st)	1,3	1,3
Kommundirektör	0,9	0,9
Övrig ledningsgrupp (7 st)	4,9	4,5

Härryda kommun
skall vara en bra
arbetsgivare.

Kommunstyrelsens mål

Det personalpolitiska programmet (PPP) beskriver de förhållningssätt som ska genomsyra organisationen. PPP är uppbyggt kring tre grundperspektiv: medarbetarskap, ledarskap samt kommunikation och samverkan. Programmet ska vara levande och det är viktigt att alla deltar och engagerar sig i arbetet. Utifrån PPP sker ett löpande utvecklingsarbete inom olika personalpolitiska områden. PPP ska medverka till att Härryda kommun kan uppfylla kommunstyrelsens prioriterade mål för medarbetare.

Personalkostnader, mkr			
	2011	2010	Förändring jmf med 2010
Lön	821,2	788,7	4,1 %
varav arvoden	4,7	4,1	16,6 %
varav övertid och mertid	12,3	10,7	15,0 %
Övrigt	24,4	23,6	3,4 %
Sociala avgifter	275,0	250,0	10,0 %
Pensionskostn inkl särskild löneskatt	61,9	42,0	47,4 %
Totalt	1 182,5	1 104,3	7,1 %

Kvinnor och män – en jämförelse

Kommunens verksamhet är mycket kvinnodominerad. 82,4 procent av alla tillsvidareanställda är kvinnor. Förhållandena är likartade i alla kommuner och lika över åren. Vissa yrken är nästan helt dominerade av ett kön; till exempel är 99 procent av alla barnskötare kvinnor och inom vaktmästargruppen är 97 procent män. En av få yrkesgrupper med en relativt jämn könsfördelning är gymnasielärare. Av samtliga chefer på olika nivåer utgörs ungefär två tredjedelar av kvinnor och en tredjedel av män. I gruppen sektorschefer och verksamhets-/funktionschefer är fördelningen jämn mellan kvinnor och män.

Personalomsättning och rekrytering

Personalomsättningen i kommunen har stigit något jämfört med föregående år. Under året har 208 personer slutat sin tillsvidareanställning varav 60 personer har avgått med ålderspension. Om man bortser från dem som pensionerats, innebär det att 5,8 procent av den tillsvidareanställda personalen lämnat sin anställning. Motsvarande siffra föregående år var drygt fyra procent. En enkätundersökning genomförs till alla som lämnar kommunen. De flesta anger som skäl att man ”tyckte det var dags att gå vidare/tog ett steg i karriären”.

Kommunen har platsannonserat 356 lediga tjänster. Till dessa har det inkommit 4 933 ansökningar. Det innebär cirka 14 ansökningar/tjänst. Motsvarande siffra 2010 var 26 ansökningar/tjänst. Störst var intresset för tjänsterna som administrativ assistent på fritidskontoret, adminis-

trator vid kommunkansliet, sektorn för samhällsbyggnad och förskoleverksamheten samt som pedagog vid Hulebäcksgymnasiet.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har ökat med 0,3 procentenheter jämfört med 2010. Den var 5,6 procent under 2011 jämfört med 5,3 procent under 2010. Trots att sjukfrånvaron under året ökat något är den ändå avsevärt lägre än den var mellan åren 2004–2009. En stor andel av sjukfrånvaron, 25 procent, utgörs av deltidsfrånvaro. Det innebär att medarbetare till någon del finns i arbete och därmed också håller kontakt med arbetsplatsen. Under 2011 hade 35,4 procent av alla medarbetare inte någon sjukfrånvaro överhuvudtaget.

Sjukfrånvaro i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid 2011

Alla som under 2010 haft anställning, oavsett anställningsform.

	2011	2010	2009
Total sjukfrånvaro	5,6	5,3	5,9
varav sjukfrånvaro över 60 dgr	35,0	43,3	56,7
Män	3,6	3,4	3,3
Kvinnor	6,0	5,8	6,6
Åldersgruppen –29 år	4,6	3,6	4,5
Åldersgruppen 30 – 49 år	5,8	5,8	6,3
Åldersgruppen > 50 år	5,7	5,3	6,0

Företagshälsovård och personalstöd

För att förebygga ohälsa och utveckla verksamheterna finns den personalvårdsstödjande enheten Oasen. Oasen arbetar med arbetslagsutveckling, samtalsstöd till enskilda medarbetare, handledningsuppdrag, stresshantering och massage.

Företagshälsovårdens främsta uppgift är att arbeta med pågående rehabiliteringsärenden. Team Hälso- och friskvård har uppdraget att sköta kommunens företagshälsovård. Under året köpte kommunen tjänster från företagshälsovården för cirka 950 tkr.

Medarbetare som behöver stöd och råd inom områdena ekonomi, juridik, relationer och hälsa har erbu-

Det hälsofrämjande arbetet i Härryda kommun ska främja hälsa hos de anställda, minska sjukfrånvaron och bidra till trivsel och gemenskap.

dits personalstöd i form av kostnadsfri telefonrådgivning hos S:t Lukasstiftelsen. Rådgivningen är öppen dygnet runt, året om.

Hälsofrämjande arbete

Det hälsofrämjande arbetet i Härryda kommun syftar till att främja hälsa hos de anställda som på sikt leder till minskad sjukfrånvaro. Ett program med många aktiviteter genomförs under hela året. Samverkan sker med flera parter, bland annat med folkhälsoplaneraren och Hkif, Härryda kultur- och idrottsförening. Hkif har cirka 1 300 medlemmar. Alla delar av programmet presenteras, vår och höst, i en särskild broschyr som distribueras till samtliga arbetsplatser. Syftet med de olika aktiviteterna är att de, utöver att främja god hälsa, också ska bidra till trivsel och gemenskap.

Hälsoinspiratörerna, cirka 120 medarbetare på olika arbetsplatser, har en viktig roll att inspirera till hälso-tänkande. Hälsoinspiratörerna samlas årligen vid två tillfällen för att få egen utbildning och inspiration i frågor som rör hälsa, kost, motion och livsstil som de kan förmedla till arbetskamraterna. Under hösten genomgick 25 medarbetare grundutbildning till hälsoinspiratörer.

Föreläsningar i samarbete med folkhälsorådet arrangerades två gånger under året med sammanlagt cirka 400 deltagare. Under våren hölls också en kostnadsfri kvällsföreläsning för alla medarbetare, "Lust och motivation" med 230 deltagare.

Under hösten arrangerades en stegtävling för alla medarbetare och i den deltog 570 personer i 71 lag. I Cykelutmaningen deltog 162 personer (21 lag). Härryda kommuns konstförening utgör också ett viktigt inslag för att främja trivsel och gemenskap. Föreningen har varje år en välbesökt utlottning med konstverk som under året visas i kommunhuset.

Utbildning och information

Den gemensamma utbildningen för nya chefer i kommunen syftar bland annat till att tydliggöra det personalpolitiska programmet. I utbildningen ingår också strategisk ledarutbildning och personlig ledarutveckling. Utbildningen startar varje höst och pågår under drygt ett år. Ungefär en tredjedel av kommunens chefer har deltagit i chefsprogrammet.

Introduktion för nyanställda har genomförts under två tillfällen genom studiebesök på kommunala arbetsplatser.

För att utbilda samtliga anställda i vad en anställning inom kommunal verksamhet innebär och för att ge alla anställda en gemensam grund har utbildningen "I allmänhetens tjänst" hållits. Under året genomfördes den vid mer än 50 tillfällen. Såväl nyanställda som personal med lång anställningsbakgrund har genomgått denna halvdagsutbildning.

En särskild satsning avseende samverkans- och arbetsmiljöutbildning har genomförts och avslutats för chefer och fackliga företrädare.

En utbildning om betydelsen av det goda mötet, som har omfattat samtliga medarbetare, har genomförts och avslutats.

Semester och övertidsskuld

Semesterlöneskulden som utgörs av innestående outtagna semesterdagar uppgick vid årets slut till 44,8 mkr, en marginell ökning med 0,7 mkr jämfört med föregående år. Skulden för outtagen övertid uppgick till 2,1 mkr, vilket är en minskning med 0,3 mkr jämfört med 2010. Ferielöneskulden för lärarkollektivet inklusive upphållslöneskulden uppgick till 16,9 mkr, vilket är en minskning med 1,4 mkr jämfört med föregående år. Den sammanlagda skulden uppgick därmed till 63,8 mkr.

Sammanställd redovisning – översikt

Sammanställd redovisning upprättas i syfte att ge en bild av kommunens åtaganden oavsett i vilken juridisk form verksamheten bedrivs. I redovisningen ingår, förutom kommunen, två bolag. Kommunen har en ägarandel av lägst 42 procent i de bolag som ingår i redovisningen

Årets resultat

Koncernens resultat för 2011 uppgick till 3,3 mkr (111 mkr*). Det är en resultatförsämring med 108 mkr jämfört med 2010. Härryda kommun står för den största försämringen vilket beror på ökad pensionsskuld till följd av sänkt diskonteringsränta.

Verksamhetens kostnader och intäkter

Bruttokostnaderna uppgick till 2 140 mkr (2 046) och nettokostnaderna till 1 504 mkr (1 390). Nettokostnaderna ökade med 8,2 procentenheter jämfört med föregående år. 91 procent av bruttokostnaderna hänför sig till den primärkommunala verksamheten, vilket är en ökning med en procentenhet jämfört med föregående år.

Verksamhetens intäkter uppgick till 636 mkr (656) vilket motsvarar en minskning med 20 mkr, och redovisas inom kommunen. Skatteintäkterna och kommunalekonomisk utjämning i den primärkommunala verksamheten uppgår till 1 606 mkr (1 542 mkr), en ökning med 4,1 procentenheter (5,6), vilket är något mindre ökning jämfört med föregående år. Verksamhetens kostnader uppgick till nästan 100 procent (95) av de totala intäkterna vilket är en minskning med fem procentenheter jämfört med 2010. Finansiella kostnader uppgår till 100 mkr och är en ökning med 56 mkr till följd av en sänkning av diskonteringsräntan avseende pensionsskulden inom kommunen.

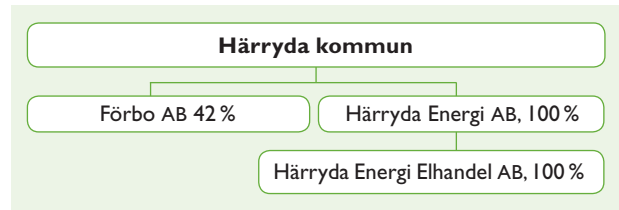
Investeringar och självfinansieringsgrad

Nettoinvesteringarna inom koncernen har uppgått till 253 mkr (291). Av de redovisade investeringarna är 209 mkr (209) hänförligt till kommunen. Av årets bruttoinvesteringar har 42 procent (70) finansierats via koncernens interna kassaflöde.

Finansiering

Soliditeten har minskat från 22 procent 2010 till 21 procent 2011. Skuldsättningsgraden, det vill säga den del av tillgångarna som finansierats via räntebärande och icke-räntebärande skulder, uppgår till 79 procent (78). Koncernens likvida medel uppgick till 79 mkr (112) på balansdagen. Under året har nya lån upptagits med 102

*Belopp inom parentes i den följande texten avser 2010.

Resultat efter koncernelimineringar, mkr

	2011	2010
Härryda kommun	-15,2	95,7
Härryda Energi AB	13,3	10,4
Andel av Förbos resultat	5,1	4,9
Koncernens resultat	3,3	111

Aktier och andelar i dotterföretag 2011-12-31

	Antal aktier och andelar	Bokfört värde, kr	Ägarandel
Förorternas Bostads AB,	80 470	8 047 000	42 %
Härryda Energi AB	70 554	7 055 400	100 %
Summa koncernbolag		15 102 400	
Räddningstjänstförbund i Storgöteborg		4 194 486	5 %
Västrafik AB	1 960	1 960 000	1 %
Övriga aktier och andelar		1 575 755	
Summa totalt		22 832 641	

Aktier och andelar som ingår i koncernen inklusive den del som inte omfattas av den sammanställda redovisningen.

mkr och den långsiktiga skulden till Va-kollektivet ökade med 6 mkr. Under 2011 amorterades 1 mkr.

Viktiga händelser

Förbo AB har under året fortsatt arbetet med miljö- och kvalitetscertifiering och i oktober 2011 blev Förbo AB certifierade enligt ISO 9001 och 14001. Fortsatt nyproduktion av bostäder är ett klart uttalat krav från ägarna och under året har nära diskussioner förts med samtliga kommuner om nya projekt i intressanta lägen.

Härryda Energi AB har genomfört förberedande arbete i syfte att analysera möjligheterna att föra in verksamhet avseende öppet stadsnät och vindkraft. Driftstörningarna har varit fler och mer omfattande, till största del väderrelaterade med nedfallna träd på ledningar.

Politisk organisation

Härryda kommun har sedan 1999 en politisk organisation där kommunstyrelsen är ansvarig nämnd för all verksamhet. Förvaltningen är organiserad utifrån den politiska organisationen.

Årets viktigaste händelser

2011 tillträdde de nyvalda för mandatperioden 2011–2014. Under året genomfördes omval till regionen.

Uppdrag

Kommunfullmäktiges uppgifter framgår av kommunallagen. Fullmäktige beslutar i ärenden som är av principiell beskaffenhet eller av större vikt för kommunen, till exempel mål och riktlinjer för verksamheten, budget, skatt, årsredovisning och andra viktiga ekonomiska frågor. Kommunfullmäktige ska också vara ett forum för idéer, debatt och information, ge ledamoten möjlighet till aktiv påverkan på de politiska besluten och ge allmänheten möjlighet till insikt i besluten. I fullmäktige finns fyra fasta beredningar och tillfälliga beredningar vid behov.

Kommunstyrelsen ska enligt kommunallagen leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Styrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i kommunens företag och kommunalförbund. Styrelsen ska bereda eller yttra sig i ärenden som ska handläggas av fullmäktige, ha hand om den ekonomiska förvaltningen och verkställa fullmäktiges beslut. Som nämnd svarar kommunstyrelsen för att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt och de föreskrifter som gäller för verksamheten. Kommunstyrelsen har ett ekonomiutskott.

Valnämnden ska fullgöra kommunens uppgifter vid val till riksdagen, region- och kommunfullmäktige, val till Europaparlamentet, vid folkomröstningar med mera.

Miljö- och bygglovsnämnden ska fullgöra de lagstadgade uppgifter som bland annat föreskrivs i miljöbalken och livsmedelslagen.

Överförmyndarnämnden ska fullgöra uppgifter enligt gällande författningar.

Den sociala myndighetsnämnden ska fullgöra uppgifter enligt gällande författningar.

Revisorerna ska fullgöra uppgifter enligt gällande författningar och bedriva verksamheten i enlighet med ”Kommunal revision – vägledande principer”.

Den gemensamma IT-nämnden är inrättad i samverkan med Bollebygds kommun. Härryda kommun är värdkommun och har i uppgift att leverera ändamålsenlig funktion för drift och IT-stöd till kommunernas förvaltningar.

Ekonomi

Den politiska organisationen redovisar ett underskott på 0,5 mkr vilket främst förklaras av ej budgeterade kostnader för valnämnden på grund av omvalet till regionen. Dessutom är kostnaderna högre för överförmyndarnämnden på grund av en kraftig ökning av antalet förvaltare i ärenden. Kommunstyrelsens kostnader är högre än budgeterat till följd av längre sammanträden. Kostnaderna för miljö- och bygglovsnämnden överstiger också budget vilket förklaras av längre sammanträden och utbildning på grund av ny plan- och bygglovslag. Ett underskott redovisas också när det gäller partistöd med anledning av ändrade arvoden. Överskottet på 0,3 mkr för revisorerna förklaras av att utbildningsanslaget inte nyttjats fullt ut och tidsförskjutningar av beställda rapporter.

Intäkterna var högre föregående år vilket beror på statsbidrag för 2010 års tre val. I år har bidrag inkommit för omvalet.

Kostnaderna har ökat med cirka 10 procent jämfört med år 2010 vilket främst beror på ändrade arvoden, ändrad politisk organisation och utbildning av nyvalda politiker.

Resultaträkning, mkr	2011	2010	2009
Avgifter och ersättningar	0,0	0,0	0,0
Bidrag	0,3	0,4	0,4
Summa intäkter	0,3	0,4	0,4
Personalkostnader	7,0	6,3	6,4
Avskrivning/internränta	0,0	0,0	0,0
Övriga kostnader	2,6	2,5	2,5
Summa kostnader	9,6	8,8	8,9
Nettokostnader	9,4	8,4	8,5
Kommunbidrag	8,9	8,3	8,8
Avvikelse	-0,5	-0,1	0,3

Drift	2011	2011	2011
Nettokostnader mkr	Budget	Bokslut	Avvikelse
Politisk verksamhet	8,9	9,4	-0,5
Summa	8,9	9,4	-0,5
Varav, mkr			
Kommunfullmäktige	1,6	1,6	0,0
Kommunstyrelsen	2,5	2,6	-0,1
Valnämnd	0,0	0,4	-0,4
Miljö- och bygglovsnämnd	0,2	0,3	-0,1
Överförmyndarnämnd	0,4	0,5	-0,1
Social myndighetsnämnd	0,2	0,2	0,0
Revisorer	1,3	1,0	0,3
Summa	6,1	6,6	-0,4

Verksamhetsmått	2011	2010	2009	2008
Kommunfullmäktige (ordf Anders Halldén)				
Antal sammanträden per år	10	10	10	10
Antal ledamöter	51	49	49	49
Antal ersättare	31	28	28	28
Kommunstyrelsen (ordf Annette Eiserman-Wikström)				
Antal beslutssammanträden per år	10	10	10	10
Antal informationssammanträden per år	9	9	9	9
Antal sammanträden med genomgång av kommunens verksamhetsberättelse per år	2	2	2	2
Antal ledamöter	13	13	13	13
Antal ersättare	13	13	13	13
Gemensam IT-nämnd (ordf Christer Johansson)				
Antal ledamöter	3	3	3	3
Antal sammanträden per år	5	3	3	3
Valnämnd (ordf Weine Samuelsson)				
Antal ledamöter	7	5	5	5
Antal ersättare	5	3	3	3
Miljö- och bygglovsnämnd (ordf Holger Karlsson)				
Antal ledamöter	7	7	7	7
Antal ersättare	3	3	3	3
Överförmyndarnämnd (ordf Leif-Ove Bohlin)				
Antal ledamöter	3	3	3	3
Antal ersättare	1	1	1	1
Social myndighetsnämnd (ordf Göran Hildén)				
Antal ledamöter	5	-	-	-
Antal ersättare	3	-	-	-
Revisorer (ordf Ingrid Duwe)				
Antal ledamöter	7	7	7	7
Antal ersättare	0	0	0	0

Utbildning och kultur

Sektorn omfattar kultur, kulturskola, förskola, förskoleklass, grundskola, skolbarnsomsorg, särskola, ungdomsgymnasium, fritid samt vuxenutbildning med yrkeshögskola. Mål och uppdrag för verksamheten finns i internationella, nationella och lokala styrdokument samt i lagar och förordningar.

Årets viktigaste händelser

2011 har varit ett reformens år för utbildningsverksamheterna förskola, grundskola, gymnasium och vuxenutbildning, då det har kommit nya styrdokument och en ny skollag som trädde i kraft den 1 juli 2011. De nya styrdokumenterna består av ny skollag, ny läroplan för förskolan, nya kursplaner för grundskolan, en ny gymnasiereform och ett nytt betygssystem. Därutöver förbereddes införandet av lärarlegitimation och behörighetsregler. Detta har inneburit att verksamheterna ägnat mycket tid åt kompetensutveckling av personal, dels i egen regi, men också att personal deltagit på olika konferenser anordnade av Skolverket och GR (Göteborgsregionens kommunalförbund).

2011 har präglats av planering och anpassning av verksamheten i för- och grundskola, särskilt på lokalsidan, utifrån etableringen av friskolorna Fridaskolan och Vittra. Sektorn har fortsatt satsningen på IKT (informations- och kommunikationsteknik) och pedagogiska IT-verktyg ute i verksamheterna, till exempel bärbara datorer, läsplattor, smartboards och digitalkameror. Dessutom genomfördes i kulturhuset den 1–3 september IKT-mässan ”vIKTig” med drygt 9 000 besökare.

Ett gemensamt avtal har tagits fram mellan Härryda kommun och Bollebygds kommun som innebär att Bollebygds kommun kommer att köpa tjänster av Härryda kommuns kulturskola. Det innebär också att tillgängligheten till kulturskolans verksamhet ökar för barn och ungdomar boende i Hindås, Rävlanda och Hällingsjö. Hindås idrottshall stod klar och invigdes den 3 september.

Under året har kommunfullmäktige tagit ett politiskt beslut som innebär att fotbollsföreningarna i Landvetter får ett investeringsbidrag för att själva bygga nytt omklädningsrum och klubbstuga.

Måluppfyllelse

Förskola

Förskolan har klarat lagkravet att erbjuda plats till alla familjer som önskar och är berättigade till plats inom fyra månader. Föräldrarnas möjlighet att få rätt verksam-

hetsform har ökat tack vare utbyggnaden av fler platser i förskolan. Resultaten i kvalitetsmätningen visar att vårdnadshavarnas nöjdhetsgrad med verksamheten är fortsatt hög. I den årliga kvalitetsmätningen framgår också att vårdnadshavarna upplever en hög grad av delaktighet och inflytande.

IKT-verktygen har varit viktiga hjälpmedel för att utveckla den pedagogiska dokumentationen. Arbetet med att digitalisera barnens portfolios och göra det möjligt för vårdnadshavarna att ta del av den via lärplattformen Fronter som var planerat under perioden har inte kunnat genomföras på grund av tekniska svårigheter. Detta är ett utvecklingsområde under nästa år. Målet med att motverka stereotypa könsroller och könsmonster är nyligen formulerat och få enheter har under året arbetat med detta som ett prioriterat mål men utbildningar kommer att genomföras för alla pedagoger som en del i ett kompetensutvecklingsprojekt med stöd av Europeiska socialfonden.

Den verksamhetsövergripande planen som arbetats fram under 2011 för att säkerställa barns rätt till modersmålsstöd kommer implementeras under nästa år. Verksamheten redovisar en negativ budgetavvikelse om 4 mkr och detta beror på att antalet barn i verksamheten varit fler än budgeterat.

Grundskola och skolbarnsomsorg

Under 2011 har det i grundskolan genomförts stora personal- och verksamhetsförändringar i samband med etablering av fristående grundskolor och införandet av nya genomgripande styrdokument på alla nivåer. Verksamheten har samtidigt lyckats bibehålla en hög måluppfyllelse. Inga mål bedöms som ej uppfyllda.

Andelen elever som lämnar grundskolan med fullständiga betyg har ökat, medan andelen som har gymnasiebehörighet har sjunkit. Med anledning av den nya gymnasiereformen har behörighetsreglerna till gymnasiet ändrats. Numera ska eleven ha behörighet i åtta ämnen för att studera på yrkesförberedande program och behörighet i tolv ämnen för att studera på högskoleförberedande program, jämfört med tre ämnen tidigare. Det

Andelen elever som lämnar grundskolan med fullständiga betyg har ökat.

gör det svårt att jämföra resultaten i relation till tidigare år. En genomlysning och omorganisering av elevhälsans resurser och stora satsningar på IKT beträffande teknisk utrustning och kompetensutveckling har lett till att verksamheten anpassas till nya styrdokument och ökade krav enligt skollag och läroplan. Datortätheten har ökat väsentligt och nya IKT -verktyg har utprovats.

Den individuella utvecklingsplanen har inneburit ökade möjligheter för vårdnadshavaren att få insyn i och kunskap om undervisningens innehåll. Lärplattformen som ska underlätta dokumentation, kommunikation och delaktighet har tagits i drift för pedagoger och elever. Kvalitetsmätningar genomförda under året tyder på att elever och föräldrar generellt sett är nöjda med grundskoleverksamheten. Arbetet med hållbar utveckling har pågått som ett prioriterat mål under året och flera enheter har utvidgat arbetet till ”Skola för hållbar utveckling” i Skolverkets omfattande certifiering.

Gymnasiet

Hulebäcksgymnasiet har välutbildad personal samt ändamålsenliga lokaler och utrustning vilket sammantaget skapar en bra psykisk och fysisk arbetsmiljö. Samtliga elever i år 1 följs upp avseende läs- och skriftfärdigheter samt matematikkunskaper och får vid behov relevant stöd. I jämförelse med riket har Hulebäcksgymnasiet färre avhopp, högre slutbetyg och fler elever som går vidare till högskolestudier.

Elevernas trivsel är fortsatt mycket hög och söktrycket är bra trots att konkurrensen ökar och antalet elever i regionen minskar. Elevinflytandet har ökat men fortsatt arbete behövs för att uppnå mål som satts upp i budget. Personalens trivsel är hög men arbete med att komma tillrätta med upplevd hög arbetsbelastning måste fortsätta.

Hulebäcksgymnasiet har en ekonomi i balans. Metoder för att utvärdera skolgången för gymnasieelever från Härryda kommun som inte går på Hulebäcksgymnasiet måste fortsätta att utvecklas.

Vuxenutbildning

De studerande vid Vuxenutbildningen och Yrkeshögskolan i Mölnlycke når goda resultat och ökar sina möjligheter att få arbete eller att studera vidare. Dock gav Yrkeshögskolemyndigheten avslag på de ansökningar som Yrkeshögskolan i Mölnlycke gjort inför höststarten 2011. För att möta den ökande efterfrågan på deltidstudier arbetar Vuxenutbildningen med att möjliggöra start av studier under hela året. Vuxenutbildningen har inom ramen för budget kunnat möta efterfrågan på utbildning för vuxna i kommunen och ett brett utbildningsutbud har kunnat erbjudas.

Kultur

Kulturverksamheten arbetar för att ge medborgarna ett brett kulturutbud och att skapa förutsättningar för eget skapande, kreativitet och aktivitet. Verksamheten strävar efter att vara lyhörd och anpassa verksamheten efter medborgarnas önskemål och behov. Kulturlokaler utgör i hög grad samhällets offentliga mötesplats. Besöksantalet i Mölnlycke kulturhus fortsatte öka. Biblioteket har mycket hög utlåning per medborgare och ökade under 2011 utlåningen ytterligare. Efterfrågan på plats i kulturskolan är fortsatt stor och kulturprogrammen hade stor publik. Samtliga mål bedöms vara uppfyllda.

Fritid

Verksamheten har god måluppfyllelse. De mätningar som görs regelbundet visar att medborgarna uppfattar fritids insatser och satsningar som positiva. Kontakter som medarbetare på olika plan har med medborgare, föreningar och ungdomar uppfattas som goda. Det samlade ekonomiska utfallet för fritid visar att verksamhet och åtaganden kan hållas inom givna ramar och uppdrag. Huvuddelen av fritids insatser riktas och styrs mot barn och ungdomar. Mätningar av andelen pojkar respektive flickor i föreningslivet ger en viss övervikt för pojkar. Ambitionen är att få en jämnare könsfördelning och diskussioner och överläggningar förs regelbundet med föreningslivets företrädare med respekt för dess egenhet och inre liv.

” Ett viktigt verktyg i vår kontakt med ungdomar i kommunen är Facebook. Därför är jag alltid inloggad på min jobbprofil när jag är på jobbet. Via den kan jag informera ungdomarna om våra verksamheter, men de kan också skriva till mig på chatten om det är något de undrar över eller bara vill snacka en stund.

DEJAN AVRAMOVIC, fritidsledare
(facebook.com/dejan.fritidsledare)

Ekonomi

Drift

Sektorns budgetavvikelse uppgår till minus 7,6 mkr och motsvarar 0,8 procent av sektorns budgeterade anslag. Till följd av beslut i kommunfullmäktige har sektorn fått acceptans för ett underskott om drygt 14 mkr. Hälften berör fritid i form av riktade föreningsbidrag till fotbollsföreningarna i Landvetter. Resterande berör grundskolan där besluten betyder att satsningen på förtätning av IKT-verktyg kan fortsätta och att verksamheten inte behöver minska lokalytor i den omfattning som krävs för att hålla budget. Det innebär att sektorn exklusive dessa beslut visar ett överskott trots att både förskolan och grundskolan bedrivit verksamhet för fler barn/elever än budgeterat.

Vuxenutbildningen och gymnasiet visar överskott. Vuxenutbildningens överskott beror framförallt på välfyllda klasser inom YH/KY och statsbidrag till yrkesskola. Gymnasiets överskott beror på färre köpta platser inom gymnasiesärskolan.

Jämfört med 2010 års bokslut är sektorns kostnader 2,6 procent högre och intäkterna ökade med 2 procent. Nettokostnaderna ökade med 2,7 procent. Av den totala kostnadsökningen om knappt 28 mkr svarar köpta platser inom utbildningsverksamheterna för drygt 23 mkr. De fristående verksamheter som etablerade sig i kommunen under 2010 fyller nu på sina organisationer. Förskolan växer och där ökar lönekostnaderna med ökat antal avdelningar medan grundskolans personalkostnader ligger i nivå med förra året trots löneökningar och det innebär en minskning i reala värden. Övriga verksamheters personalkostnadsökning motsvarar löneökningarna.

Intäkterna har ökat med knappt 4 mkr varav försäljning av verksamhet ökar med 3 mkr. Det är framförallt fler sålda gymnasieplatser än tidigare som förklarar ökningen. Till följd av allmän förskola för treåringar, som infördes i juli 2010, minskar avgiftsintäkterna jämfört förra året.

Investering

Investeringsbudgeten för 2011 uppgår till 29,5 mkr och nettoinvesteringarna till 25,4 mkr vilket medför en positiv budgetavvikelse om 4,1 mkr. Av överskottet om 4,1 mkr står fritid för 3,5 mkr. Inom fritids projekt finns både över- och underskott. Förseningar i arbetet med elljusspår vid Finnsjöområdet och i Landvetter medför en positiv avvikelse om 4,4 mkr.

Eftersom fotbollsanläggningen i norra Landvetter placerats något längre norrut än planerat har utgifter för hantering av bergmassor överskridit budgeterade anslag. Resterande överskott återfinns inom vuxenutbildningen och gymnasiet.

Under året har gymnasiet satsat på kombinerade labbsalar till el-, fordons och teknikprogrammet för att anpassa till GY 11. Både grund- och förskolan har upprustat ett antal utegårdar och förskolan har köpt in höj- och sänkbara skötbord.

Framtiden

Kommunen växer med inflyttning och fler barn. Förskolan och de tidigare åren i grundskolan kommer att öka volymmässigt under planperioden, vilket innebär att fler förskoleavdelningar planeras och Önnerödskolan kommer att byggas ut.

Fridaskolan fortsätter att utöka sin verksamhet. Eventuella ytterligare anpassningar för den kommunala verksamheten gällande minskning av personal och lokaler beror dels på om ytterligare aktörer etablerar sig i kommunen och dels på brukarnas intresse för kommunala respektive fristående skolor.

Gymnasireformen GY 11 som började genomföras för årskurs ett från höstterminen 2011 kommer att vara helt genomförd i och med höstterminen 2013 då alla elever är inne i det nya gymnasiet. Elevunderlaget kommer fortsatt att minska för att smått vända 2016. Med en överetablering av platser både inom kommunala och fristående gymnasier innebär detta att Hulebäcksgymnasiet

fortsatt måste vara en attraktiv och högkvalitativ skola i konkurrensen om eleverna. Den planerade minskningen av statsbidragen som regeringen beslutat för gymnasieskolan fortsätter. Sektorn bedömer att de effekter som regeringen uttrycker inte kan förväntas på Hulebäcksgymnasiet, eftersom klassfyllnaden redan är hög och resultatet av ökad kunskapsfokus i grundskolan inte kommer att ge avgörande effekter inom planperioden.

Lärarlegitimation kommer att gälla för alla förskollärare och lärare från 2018. Verksamheterna kommer därmed att behöva kartlägga behörigheter och planera för utbildningsinsatser och nyrekrytering för att garantera rätt behörigheter i undervisningen.

Kulturhus i Landvetter planeras stå färdigt för invigning 2014, med bibliotek, kulturskola, samlingslokaler och föreningslokaler.

Resultaträkning, mkr	2011	2010	2009
Avgifter och ersättningar	130,8	128,1	127,4
Bidrag	58,4	57,4	53,9
Summa intäkter	189,2	185,5	181,3
Personalkostnader	613,3	602,7	608,1
Avskrivning/internränta	14,7	13,9	13,4
Övriga kostnader	482,8	466,5	425,4
Summa kostnader	1 110,8	1 083,1	1 046,9
Nettokostnader	921,6	897,6	865,6
Kommunbidrag	914,0	892,6	881,3
Avvikelse	-7,6	-5,0	15,7

Drift	2011	2011	2011
Nettokostnader, mkr	Budget	Bokslut	Avvikelse
Ledning	7,6	7,3	0,3
Förskola	249,5	253,5	-4,0
Särskola	21,3	20,8	0,5
Grundskola	390,2	393,6	-3,4
Gymnasium	149,9	148,8	1,1
Vuxenutbildning	19,0	14,2	4,7
Kultur	32,1	32,2	-0,1
Fritid	44,3	51,2	-6,8
Summa	914,1	921,7	-7,6

Investering	2011	2011	2011
Nettokostnader mkr	Budget	Bokslut	Avvikelse
Grundskola/förskola/särskola	8,9	9,0	-0,1
Ungdomsgymnasium/vuxenutbildning	2,9	2,1	0,7
Kultur/fritid	17,7	14,2	3,5
Summa	29,5	25,4	4,1

Verksamhetsmått	2011	2010	2009	2008
Årsarbetare	1 348	1 371	1 404	1 395
Förskola				
Inskrivna barn i kommunal verksamhet	2 225	2 155	2 111	1 958
Bruttokostnad per inskrivet barn, tkr	107,0	106,7	104,9	105,9
Avgiftsfinansieringsgrad, %	8,2	8,9	9,6	9,9
Grundskola				
Elever år 1-9 i kommunens skolor	3 667	3 882	4 025	4 117
Bruttokostnad per invånare 6-15 år, tkr	89,1	87,2	85,4	83,2
Gymnasium				
Antal elever på Hulebäcksgymnasiet	1 711	1 724	1 702	1 678
- varav från andra kommuner	954	923	928	947
Vuxenutbildning				
Heltidsläsande elever	483	441	427	383
Bruttokostnad per heltidsläsande elev, tkr	41,1	42,8	43,9	50,4
Kulturskola				
Elever	1 084	1 161	1 198	1 273
Bruttokostnad per elev och år, tkr	10,2	9,0	8,7	7,8
Avgiftsfinansieringsgrad, %	13,0	14,1	15,1	15,5
Kultur och fritid				
Nettokostnad per invånare, tkr	2,4	2,4	2,1	2,0

Socialtjänst

Sektorn för socialtjänst har en målgruppsinriktad organisation som fullgör kommunens uppgifter enligt lagar och förordningar inom socialtjänsten, hälso- och sjukvården och arbetsmarknadsåtgärder.

Årets viktigaste händelser

I april slog portarna till det nya äldreboendet Hönekulla gård upp. Med sitt fina läge var efterfrågan på dessa lägenheter över förväntan och nästan omedelbart flyttade 40 brukare in och därmed var huset fullbelagt. Trycket har under året varit fortsatt högt och ingen lägenhet har stått tom mer än ett par dagar. Ekdalagården har fått tydligare inriktning och här finns nu både permanenta lägenheter, korttidsplatser och dagverksamhet för personer med demenssjukdom, samlat under samma tak.

Inom hemtjänsten har några brukare valt privata utförare men genomslagskraften av lagen om valfrihet (LOV) har inte varit så stor. Sektorn har fått i uppdrag att under 2012 se över rutiner vid icke-val enligt Konkurrensverkets påpekande.

Det ekonomiska biståndet har legat på en stabil nivå hela året och redan på våren började sektorn ana ett överskott för denna verksamhet. Efter beslut från politiken användes delar av detta överskott till fler feriearbeten än planerat och även satsning på Unga jobb, allt för att öka sysselsättningen bland kommunens ungdomar. Funktionshinderns verksamhet för målgruppen psykiskt funktionshindrade har tillsammans med Individ- och familjeomsorgens verksamhet Sill & Kebab, flyttat till nya lokaler i gamla Gärdesskolan. Denna verksamhet drivs av Kreativt Center med bidrag från socialtjänsten.

Måluppfyllelse

Måluppfyllelsen har under året varit överlag god och samtliga mål anses antingen uppfyllda eller delvis uppfyllda.

Vård och omsorg har metodiskt och systematiskt genomfört uppföljningsarbete av både budget och mål/resultat under året. Verksamheten uppvisar trots detta ett underskott. Ett ökat brukarinflytandet har uppnåtts genom att arbeta med bemötande, kontaktmannaskap och förbättring av den individuella genomförandeplanen.

Under året har olika slags stimulansmedel möjliggjort projekt inom bland annat områdena sociala aktiviteter och meningsfullhet samt vård och omsorg av personer med demenssjukdom. Likaså har flera projekt inom teknikområdet startat upp och väckt stort intresse bland de

äldre. Behovet av bostäder för äldre har följts genom kommunens lokalresursplanering och genom öppnandet av det nya äldreboendet Hönekulla gård har tillgången mestadels motsvarat efterfrågan.

Brukarundersökningar visar på stor nöjdhet bland besökarna till individ- och familjeomsorgen. Alla utom ett av kommunstyrelsens prioriterade mål anses uppfyllda. Det är svårt att nå alla barn som växer upp i en riskbruksmiljö på grund av det stora mörkertal som föreligger. Av denna anledning kan inte målet gällande alkohol- och drogfria hemmiljöer anses helt uppfyllt. De ekonomiska ramarna har kunnat hållas.

Målet att ta emot 40 flyktingar enligt avtal med Migrationsverket har inte kunnat uppfyllas på grund av bristen på bostäder. Det har varit ett fortsatt stort inflöde av anmälningar avseende barn som far illa och antalet placeringar av barn och unga både i familjehem och på institution har ökat. Antalet vuxna placerade på Hem för vård eller boende (HVB) har minskat i förhållande till 2010 men däremot har antalet personer och vårddygn på köpt skyddat boende ökat.

Huvuddelen av beviljade insatser inom LSS verkställs inom den egna kommunen. Daglig verksamhet erbjuder ett varierat utbud av sysselsättning och förbereder väl för arbete på öppna arbetsmarknaden. Verksamheten har genomfört brukarundersökningar på alla enheter och resultatet visar på genomgående höga NKI-värden.

Ekonomi

Drift

Sektorn redovisar en negativ budgetavvikelse på 2,5 mkr som motsvarar en avvikelse om 0,5 procent av sektorns budgeterade anslag. 2010 genomfördes en organisatorisk förändring inom sektorn vilken budgetmässigt fick genomslag 2011. Ansvaret för utredning, bedömning och beslut om insatser enligt lagstiftning har flyttats från Vård och omsorg, och funktionshinder till handläggarenheten inom ledning och administration. Även budgeten för hemtjänstinsatser har flyttats hit.

Ledning och administration visar en negativ budgetavvi-

” Sommaren 2011 kunde vi erbjuda 156 feriepraktikplatser, lika många som året innan. Tidigare har alla mellan 15 och 18 år kunnat söka men nu valde vi att erbjuda feriepraktik till 16- och 17-åringar. De är ju nära i ålder till att kunna skaffa sommarjobb på egen hand så småningom och praktiken blir en erfarenhet att ta med sig. 440 sökte, mest populärt var parkarbete och äldreomsorg.

JEANETTE NORDIN, *personaladministratör*

kelse på 5,4 mkr. Detta beror på fler beviljade hemtjänst-timmar än budgeterat och fler och mer komplicerade ärenden hos Handläggarenheten som krävt personalresurser över budget. Vård och omsorg överskrider budgeten med 1,3 mkr. Detta underskott beror främst på att det nya äldreboendet Hönekulla gård startade direkt med full beläggning av de 40 platserna mot budgeterat 30.

Individ och Familjeomsorg lämnar ett överskott på 0,4 mkr. Ekonomiskt bistånd lämnar ett överskott på 2,4 mkr vilket efter godkännande av Kommunfullmäktige (KF) delvis har använts för att utöka antalet feriearbetare under sommaren samt förstärkning av Unga jobb.

Flyktingmottagningen lämnar ett underskott på 0,7 mkr eftersom verksamheten inte haft tillräckligt med lägenheter för att kunna ta emot de 40 flyktingar som avtalats med Migrationsverket.

Funktionshinder har en positiv budgetavvikelse på 3,7 mkr men det finns stora avvikelser inom verksamheten. Personlig assistans lämnar ett överskott på 5,9 mkr till följd av stora intäkter från Försäkringskassan och en minskning av antalet brukare. Daglig verksamhet lämnar ett underskott på 1,4 mkr vilket beror på att den tilltänkta integrationen av gruppboenden Hjorten och dess dagliga verksamhet inte gick att genomföra enligt plan.

Jämfört med 2010 års bokslut har både kostnader och intäkter ökat för sektorn. Kostnaderna med 12,7 procent och intäkterna med 33 procent. Detta innebär en nettokostnadsökning med 6,2 procent. Bidragen till sektorn har ökat med 3,5 mkr och avsåg främst arbetsmarknadsåtgärder och återsökta medel från Migrationsverket.

Inom personlig assistans har prestationsersättning införts under året vilket gör att försäljning av verksamhet och köp av verksamhet har ökat jämfört med 2010. Interntransaktioner påverkar kostnaderna och intäkterna i lika hög grad men innebär ingen nettopåverkan.

Inom Individ- och familjeomsorgen har antalet placerade barn på institution och i kontrakterade familjehem ökat. Dessa kostnader är drygt 6 mkr högre jämfört med 2010. Kostnaderna för ekonomiskt bistånd har minskat med drygt 2 mkr. Personalkostnaderna har ökat med

Resultaträkning, mkr	2011	2010	2009
Avgifter och ersättningar	123,1	82,2	70,5
Bidrag	55,9	52,4	47,7
Summa intäkter	179,0	134,5	118,2
Personalkostnader	373,0	347,0	351,3
Avskrivning/internränta	3,7	2,9	2,9
Övriga kostnader	281,8	234,3	205,9
Summa kostnader	658,4	584,3	560,1
Nettokostnader	479,5	449,8	441,9
Kommunbidrag	477,0	447,7	427,3
Avvikelse	-2,5	-2,1	-14,6

Drift	2011	2011	2011
Nettokostnader, mkr	Budget	Bokslut	Avvikelse
Ledning och administration	68,6	74,0	-5,4
Vård och omsorg	161,6	162,9	-1,3
Individ- och familjeomsorg	89,6	89,2	0,4
Funktionshinder	157,2	153,5	3,7
Summa	477,0	479,5	-2,5

Investering	2011	2011	2011
Nettokostnader, mkr	Budget	Bokslut	Avvikelse
Socialtjänst	9,4	8,7	0,7
Summa	9,4	8,7	0,7

Verksamhetsmått	2011	2010	2009	2008
Årsarbetare	716	689	698	698
Ekonomiskt bistånd				
Hushåll med ekonomiskt bistånd	340	418	403	342
Genomsnittlig kostn per hushåll, tkr	44,8	41,1	39,5	34,1
Hem för vård eller boende				
Placerade barn/unga, årsplatser	12	11,4	9,0	11,9
Placerade vuxna, årsplatser	3	12	9	10
Kostnad mkr, netto	19,8	21,4	17,2	18,3
Äldreboende, platser	268	228	228	228
Hemtjänst				
Hemtjänst personer, per 1 okt	669	660	627	627
Bostäder för funktionsnedsatta				
Lägenheter	83	84	79	81
Daglig verksamhet LSS, personer	91	85	95	87

Sektorn har bland annat hand om social omsorg om äldre, stöd och service till personer med funktionsnedsättning, kommunal hälso- och sjukvård, individ- och familjeomsorg, familjerådgivning, invandrar- och flyktingmottagande, arbetsmarknadsåtgärder, konsumentvägledning, ekonomirådgivning och skuldsanering, medicinskt ansvar och tillsyn, tillståndsprövning och tillsyn enligt alkohol-, lotteri- och tobakslagstiftning.

25 mkr. Ökningen avser den årliga lönerrevisionen och nyanställningar till det nya äldreboendet Hönekulla gård och gruppboenden Hjorten. Lokalkostnaderna har ökat i samband med nybyggnation enligt kommunens lokalresursplanering.

Investering

Sektorns investeringsbudget uppgick till sammanlagt 9,4 mkr och av dessa har 8,7 mkr utnyttjats, vilket medfört ett överskott gentemot budget med 0,7 mkr. Överskott återfinns inom anslaget för datainventarier samt inom anslaget för arbetsmiljöåtgärder. Anslagen för reinvesteringar samt utbyggnad enligt LRP uppvisar underskott. Sektorn har medvetet hållit igen inom de förstnämnda anslagen då anslagen för inventarier till framförallt det nybyggda särskilda boendet Hönekulla gård på ett tidigt stadium inte visade sig tillräckliga.

Framtiden

Inom vård och omsorg ligger stort fokus på värdegrund och brukarinflytande. Under 2012 kommer arbetet med att införa lokala värdighetsgarantier att påbörjas och ge grund för att äldre personer får leva ett värdigt liv och känna välbefinnande. Socialstyrelsen har definierat kunskapsområden för de personer som ska arbeta med äldre och satsningar kommer att göras för att höja kompetensen bland medarbetarna. Insatser för att främja teknikutveckling för äldre kommer att genomföras, vilket kan leda till en ökad självständighet och bättre hälsa.

Individ- och familjeomsorgens arbete att finnas tillgänglig på olika arenor för att möta familjer som behöver tidigt stöd, till exempel på familjecentral, kommer att fortsätta 2012. All verksamhet kommer att fokusera på hög tillgänglighet, information och bemötande. Genom aktivt arbete med personer att finna egen sysselsättning finns förhoppningar om att lågkonjunkturen inte kom-

mer att innebära en drastisk höjning av antal hushåll med behov av försörjningsstöd. Missbruksutredningen som presenterades 2011 kan innebära förändringar i huvudmannaskap för missbruksbehandling på sikt men under året fortsätter arbetet med att hitta effektiva lösningar för personer med behov av omvårdnad och/eller behandling. En förstärkt bemanning när det gäller uppföljning av barn och unga kommer att innebära att verksamheten ökar uppföljningen av insatser för placerade barn. En ambition är också att ge ett bra stöd till dem som är uppdragstagare som gör att många familjehem/kontaktfamiljer väljer kommunen som uppdragsgivare.

Antalet personer som får beslut om insatser i enlighet med LSS ökar med cirka 17 personer per år. Det innebär att stor uppmärksamhet måste visas i LRP-processen för att täcka behov av nya platser inom boende och daglig sysselsättning. Brukarnas önskemål och de politiska intentionerna innebär också att personer med funktionsnedsättning ska kunna leva ett normaliserat liv på samma villkor som andra. Detta ställer krav på ett varierat utbud av boendeformer och ett brett och varierat utbud av sysselsättning inom daglig verksamhet.

Samhällsbyggnad – skattefinansierad verksamhet

Sektorn för samhällsbyggnad svarar för miljösamordning, näringsliv, räddningstjänst, detalj- och översiktsplaner, bygglovgivning, kartor och mätning, försörjning av mark för bostäder, kommunala verksamheter och allmänna anläggningar. Sektorn handhar även bostadsanpassningsstöd, byggande och förvaltning av vägar, park- och grönområden samt allmänna platser, trafiksäkerhet, kollektivtrafik, skolskjutsar med mera.

Årets viktigaste händelser

Under året har sektorn arbetat vidare med framtagandet av en ny översiktsplan som beräknas antas av fullmäktige våren 2012. Ett planprogram för Landvetter Airport City har arbetats fram och varit på samråd under året. Centrumutvecklingen i Landvetter och Mölnlycke har fortsatt. Den nya plan- och bygglagen, som trädde i kraft 2 maj 2011, har inneburit ökad administration och tillsyn för bygglovsenheten, samtidigt som antalet bygglovsansökningar ökat. Arbetet med framtagande av strategi för övertagande av enskilda vägar har pågått under året.

Måluppfyllelse

Under året har miljösamordningen vidareutvecklat naturvårdsplanen och dess databas. Man har också deltagit i energieffektiviseringsprojektet och i programmet Uthållig kommun.

Näringsliv har uppfyllt målen under 2011. Härryda kommun är en attraktiv kommun med ett bra företagsklimat att etablera och utveckla sitt företag i.

Gator och parks mål inom trafiksäkerhet, tillgänglighet, framkomlighet och miljö kan ses som uppfyllda. Bland annat har fyra busshållplatser tillgänglighetsanpassats, 1600 meter ny gång- och cykelbana tillkommit och ett flertal bullerdämpande åtgärder vidtagits. Målet om budget i balans är, framför allt med anledning av den långa vintern, inte uppfyllt.

Måluppfyllelsen inom kollektivtrafiken ses sammanfattande som god med hög kundnöjdhet inom den särskilda kollektivtrafiken och en positiv resandeutveckling med god kostnadseffektivitet inom den allmänna och särskilda kollektivtrafiken.

Mark och bostads mål gällande antal påbörjade lägenheter visar på 77 fler än budgeterat vilket i huvudsak beror på att byggstarten av kvarteret 5 i Mölnlycke flyttades fram till 2011. Under 2011 pågick utbyggnad av området med blandade upplåtelseformer i olika bostadsprojekt. Avvikelsen avseende antal färdigställda lägenheter bedöms rimlig utifrån målsättningen, eftersom nyckeltalet ska ses över tid.

Resultaträkning, mkr	2011	2010	2009
Avgifter och ersättningar	72,0	100,9	65,9
Bidrag	0,8	1,3	0,9
Summa intäkter	72,8	102,2	66,8
Personalkostnader	34,4	31,0	30,0
Avskrivning/internränta	15,5	14,0	14,0
Övriga kostnader	139,9	138,6	119,7
Summa kostnader	189,8	183,6	163,7
Nettokostnader	117,0	81,4	96,9
Kommunbidrag	113,2	114,8	103,7
Avvikelse	-3,8	33,4	6,8

Drift	2011	2011	2011
Nettokostnader, mkr	Budget	Bokslut	Avvikelse
Ledning och administration	3,6	3,3	0,3
Näringsliv	2,6	2,2	0,4
Miljösamordning	1,6	1,3	0,3
Räddningstjänst	20,7	21,5	-0,8
Anläggning och underhåll	0,0	0,6	-0,6
Gator och park	51,4	58,5	-7,1
Kollektivtrafik	24,4	23,6	0,8
Mark och bostad	5,7	2,8	2,9
Plan och bygglov	3,1	3,1	0,0
Summa	113,2	117,0	-3,8

Investering	2011	2011	2011
Nettoutgifter, mkr	Budget	Bokslut	Avvikelse
Ledning och administration	0,1	0,1	0,0
Anläggning och underhåll	1,5	2,1	-0,6
Gator och park	41,3	27,5	13,8
Mark och bostad	1,0	3,2	-2,2
Plan och bygglov	0,3	0,3	0,0
Summa	44,2	33,2	11,0

Verksamhetsmätt	2011	2010	2009	2008
Årsarbetare	65	62	64	75
Mark och bostad				
Bostadsanpassningsbidrag per ärende, kr	17 572	11 407	16 908	15 260
Väghållning, huvudvägar				
Halkbekämpningar	173	142	-	70
Snöröjningstillfällen	39	37	-	9
Vinterväghållning, kr per m ²	13,02	12,92	6,36	5,65
Trafikbelysning				
Per styck, exkl kapitaltjänst, kr	825	951	851	816

2011 har inneburit en fortsatt stark byggkonjunktur i Härryda kommun med ett stort antal nybyggnadsprojekt av bostäder och verksamheter. Den nya plan- och bygglagens ikraftträdande 2 maj 2011 har inneburit ökad arbetsbelastning för bygglovenheten, vilket har påverkat handläggningstiden. Den nya lagen anger att besked om bygglov ska lämnas efter tio veckor från den dagen sökande har lämnat in en fullständig ansökan om bygglov, vilket inte har uppfyllts.

Ekonomi

Drift

De skattefinansierade verksamheterna redovisar ett överskridande på 3,8 mkr. Detta beror till största del på den kalla vintern som inneburit högre kostnader än budgeterat för vinterväghållningen. Mark och bostad redovisar en positiv budgetavvikelse på 2,9 mkr. Överskottet beror bland annat på intäkter för en markförsäljning på icke exploateringsmark i Solåsen, Hindås och ersättning för markintrång. Bostadsanpassningen visar en negativ budgetavvikelse på 1,2 mkr, vilket förklaras av ett antal större och kostnadskrävande ärenden. Två mindre exploateringsprojekt har slutredovisats och ger en positiv nettoavvikelse på 1,7 mkr. Räddningstjänsten redovisar en negativ budgetavvikelse på 0,8 mkr, vilket beror på den sänkta diskonteringsräntan som medför ökad pensionsskuld.

Investering

De skattefinansierade verksamheterna redovisar ett överskott på 11 mkr. Anläggning och underhåll visar ett överskridande med 0,6 mkr, vilket beror på att verksamheten tidigare lagt inköp av en sopmaskin. Anledningen till

gator och parks överskott på 13,8 mkr är att byggstarten för flera projekt blivit framflyttade till 2012. Mark och bostad har investerat i den framtida markreserven och redovisar därför ett överskridande på 2,2 mkr.

Exploatering

För varje exploateringsprojekt gör sektorn en bedömning av projektets förutsättningar att genomföras och dess ekonomi. Inga exploateringsprojekt startar om de inte bedöms genomförbara med en godtagbar ekonomi. I huvudsak sammanfaller detaljplaneområde och gatukostnadsområde med exploateringskontots inkomster och utgifter.

Löpande inkomster (exempelvis tomtförsäljning) och utgifter (exempelvis markarbete) avseende pågående exploateringsprojekt redovisas och bokförs på balansräkningen (tillgång eller skuld). Först när projektet, efter flera år, är färdigställt bokförs vinsten eller förlusten i resultatet för året. Under året har två mindre exploateringsprojekt slutredovisats, Mölnlycke centrum kv 3 och Björkängsvägen, Hällingsjö. Läs vidare på sidan 39.

Framtiden

2012 kommer arbetet med övertagande av enskilda vägar inom tätorter att påbörjas. Under våren 2012 beräknas den nya översiktsplanen antas av fullmäktige. Utvecklingen av Mölnlycke och Landvetter centrum samt Landvetter Airport City fortsätter. Arbetet med förebyggande översvämningsåtgärder i Mölndalsån fortsätter under 2012. Befolkningsstillväxten förväntas 2012 öka i förhållande till föregående år.

Samhällsbyggnad – affärsdrivande verksamhet

Avfallshantering

Sektorn för samhällsbyggnads uppdrag är att svara för hantering av hushållsavfall inklusive slam.

Årets viktigaste händelser

Under 2011 påbörjades ett projekt för att samla in matavfall. Inledningsvis började insamlingen i norra Landvetter. Den 1 mars inleddes samarbete med Mölndal, Göteborg, Lerum och Partille som innebär att boende i ovanstående kommuner med sitt återvinningskort kan besöka samtliga återvinningscentraler i kommunerna.

Måluppfyllelse

Målen i avfallsplan A2020 syftar bland annat till att minska avfallens mängd och farlighet samt miljöpåverkan. För att öka möjligheten för insamling av smått farligt avfall och el-avfall har Farligt avfall-bilens turer utökats till två gånger per säsong och det pågår ett fortsatt samarbete med butikerna i kommunen avseende utplacering av Samlaren. I dagsläget finns fyra Samlaren. Måluppfyllelsen bedöms vara god.

Ekonomi

Drift

Avfallsverksamheten visar en positiv budgetavvikelse på 2,1 mkr, vilket beror på att mängden hushållsavfall har varit lägre än budgeterat. Vidare blev införandet av matavfallsinsamlingen försenad, vilket innebär lägre kostnader. Det gemensamma passersystemet på återvinningscentraler har inneburit högre kostnader eftersom fler personer från Härryda kommun besöker anslutna kommuners återvinningscentraler i större utsträckning än antalet från andra kommuner besöker Bråta återvinningscentral.

Investering

Avfallsverksamhetens överskott på 2,3 mkr beror bland annat på att projektet för mellanlagring av träavfall inte påbörjats och att införandet av insamling av matavfall blev något försenad.

Framtiden

Den påbörjade insamlingen av matavfall fortsätter i Mölnlycke och Landvetter.

” Hösten 2011 startade vi med att erbjuda de boende i norra Landvetter att sortera sitt matavfall för att göra biogas av. Intresset var lika stort som vi hoppats på. Möjligheten finns redan på många ställen i landet och sommaren 2014 ska hela kommunen ha fått erbjudande om att lämna matavfall. En kompostpåse som omvandlas till biogas räcker för att en buss ska kunna köra 2,5 kilometer.

JEANETTE HARTUNG, avfallsingenjör

Resultaträkning, mkr	2011	2010	2009
Avgifter och ersättningar	26,2	22,6	23,8
Bidrag	0,0	0,0	0,0
Summa intäkter	26,2	22,6	23,8
Personalkostnader	1,3	1,1	1,1
Avskrivning/internränta	0,8	0,5	0,4
Material- och övriga kostnader	22,0	18,7	21,0
Summa kostnader	24,1	20,3	22,5
Nettokostnader	-2,1	-2,3	-1,3
Kommunbidrag	0,0	0,0	0,0
Avvikelse	2,1	2,3	1,3

Drift	2011	2011	2011
Nettokostnader mkr	Budget	Bokslut	Avvikelse
Avfall	0,0	-2,1	2,1
Summa	0,0	-2,1	2,1

Investeringar	2011	2011	2011
Nettokostnader mkr	Budget	Bokslut	Avvikelse
Avfall	5,4	3,1	2,3
Summa	5,4	3,1	2,3

Verksamhetsmått	2011	2010	2009	2008
Årsarbetare	2,7	2,2	2,2	2,2
Brännbart avfall, kg per invånare	42	36	38	39
Farligt avfall och batterier, kg per invånare	2,5	4,2	2,8	3
Trädgårdsavfall, kg per invånare	21	25	26	22
Hushållsavfall, kg per invånare	195	192	168	191

Samhällsbyggnad – affärsdrivande verksamhet

Vatten

Sektorn för samhällsbyggnads uppdrag är att svara för byggande och förvaltning av vatten- och avloppsledningar med tillhörande stationer och verk.

Årets viktigaste händelser

Under året har arbetet med att ta fram en avloppsförslagsplan och ett beslutsunderlag för framtida vattenförsörjning slutförts. Ny miljödom angående ansökan om förläggning av ny dricksvattenledning i Landvettersjön har fördröjts på grund av lång handläggnings-tid hos Lantmäteriet för att erhålla ledningsrätt. Nytt skyddsområde och skyddsföreskrifter för Finnsjön fastställdes under året av Länsstyrelsen. Provpumpningar för ny vattentäkt i Hällingsjö har pågått under året och visat så goda resultat att arbetet med vattendomsansökan och nya skyddsområdesbestämmelser har påbörjats.

Måluppfyllelse

Vattenverksamheten har under året levererat dricksvatten i tillräcklig mängd och enligt Livsmedelsverkets krav. Spillvatten har omhändertagits enligt ställda miljövillkor.

Ekonomi

Drift

Vattenverksamheten visar ett underskott på 2,6 mkr, varav 1,2 mkr redovisades i budget 2011 som en minskning av resultatutjämningsfonden. Va-fonden uppgår till 6,8 mkr. Underskottet förklaras bland annat av att verksamheten under året haft högre underhållskostnader än budgeterat på Finnsjöns vattenverk och i ledningsnätet i Hindås.

Investering

Investeringarna för vattenverksamheten visar ett överskott på 10,6 mkr. Investeringar för ny dricksvattenledning i Landvettersjön och byggnation av dagvattendammar i anslutning till Ötjärn har inte kunnat starta under året, vilket medfört att cirka 9 mkr inte förbrukats för dessa projekt. De budgeterade medlen för ombyggnad av Finnsjöns vattenverk, nya ledningar utanför exploateringsområden, nya serviser, befintliga ledningar och byte av debiteringsmätare har överskridits med tillsammans cirka 4 mkr.

Framtiden

Finnsjöns vattenverk fortsätter ombyggnaden för en ny processhall för kolfilter och en dubbling av processlinjer.

Västra Nedsjön ska komplettera framtida vattenförsörjning med ett nytt ytvattenverk och nya överföringsledningar mellan kommunens östra och västra delar, vilket är ett arbete som kommer att pågå i flera år framöver.

Resultaträkning, mkr	2011	2010	2009
Avgifter och ersättningar	46,7	44,2	43,5
Bidrag	0,0	0,0	0,1
Summa intäkter	46,7	44,2	43,6
Personalkostnader	9,5	9,2	8,0
Avskrivning/internränta	7,3	5,7	5,5
Övriga kostnader	32,5	29,8	29,8
Summa kostnader	49,3	44,7	43,3
Nettokostnader	2,6	0,5	-0,3
Kommunbidrag	0,0	0,0	0,0
Avvikelse	-2,6	-0,5	0,3

Drift	2011	2011	2011
Nettokostnader mkr	Budget	Bokslut	Avvikelse
Vattenverksamhet	0,0	2,6	-2,6
Summa	0,0	2,6	-2,6

Investering	2011	2011	2011
Nettokostnader mkr	Budget	Bokslut	Avvikelse
Vattenverksamhet	35,7	25,1	10,6
Summa	35,7	25,1	10,6

Verksamhetsmätt	2011	2010	2009	2008
Årsarbetare	13,3	14,3	12,3	12,3
Rörlig avgift, kr/m ³	15,00	14,50	14,50	14,80
Försält vatten, kostnad/m ³	32	29	30	24
Kostnadstäckningsgrad, %	95	99	101	112

Särredovisning av Va-verksamheten

Lag om vattentjänster (SFS 2006:412) ställer krav på att vattenverksamheten särredovisas och att särskild balans och resultaträkning upprättas. En fullständig redovisning görs i en särskild handling "Verksamheten för vattentjänster Årsredovisning 2011". En sammanställning görs även i denna årsredovisning, se sidan 53.

Samhällsbyggnad

Exploatering av mark och bostäder

Sektorn för samhällsbyggnad, mark och bostad arbetar aktivt med exploatering av mark för bostäder och säkerställer tillgång till mark för infrastruktur och verksamhets-etableringar. I kommunens verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning anges att bostadsbyggandet ska utformas så att en befolkningsökning på cirka 1,5 procent kan mötas med bostäder i alla upplåtelseformer.

Mark och bostad upprättar och reviderar, tillsammans med övriga verksamheter inom samhällsbyggnad, årligen kommunens bostadsförsörjningsprogram. I programmet redovisas olika exploateringsområden för bostäder, tid för byggstart, antal bostäder och typ av upplåtelseform. Projekten är samordnade utefter övriga förutsättningar som investeringar för infrastruktur och upprättande av detaljplan. För varje exploateringsprojekt görs en bedömning av projektets förutsättningar att genomföras samt dess ekonomi. Inga exploateringsprojekt startar om de inte bedöms genomförbara med en godtagbar ekonomi. I huvudsak sammanfaller detaljplaneområde,

gatukostnadsområde med exploateringskontots inkomster och utgifter.

Löpande inkomster, till exempel vid tomtförsäljning, och utgifter, till exempel för markarbete, avseende pågående exploateringsprojekt redovisas och bokförs på balansräkningen som en tillgång eller skuld. Först när projektet, efter flera år, är färdigställt bokförs vinsten eller förlusten i resultatet för året. I bokslutet per den 31 december överstiger inkomsterna utgifterna med 42,5 mkr, vilket är positivt. För avslutade områden har 1,7 mkr slutredovisats som vinst i resultaträkningen.

Aktuella exploateringsprojekt Under 2011 pågick 21 projekt varav två avslutades (slutredovisades).

En tabellsammanställning finns att läsas på sidan 56–57.

INDUSTRIMARK

Företagsparken 1 Solsten Försäljning av industrimark pågår norr om RV40 i Mölnlycke. Av kommunens mark återstår cirka 30 000 kvm. Området är lämpligt för en större etablering samt en mindre serviceverksamhet. Intressenter finns.

Företagsparken 2 Försäljning av industrimark pågår. Av färdigplanerad mark återstår cirka 11 500

kvm, intressenter finns. En utökning av området om cirka 10 000 kvm planeras norr om området.

Fläskebo Av färdigplanerad industrimark återstår bara 2 000 kvm vilken intilliggande verksamhet avser att förvärva. Osålt område fungerar idag som parkering för Landvetter Ryttersällskaps ridbanor. Ridbanorna avses att flyttas från området.

Bårhults företagspark Detaljplanearbete pågår för utvidgning av befintligt verksamhetsområde.

Björöd Försäljning av industrimark pågår, totalt inom Björödsområdet finns cirka 245 000 kvm mark tillgängligt. Området lämpar sig för såväl större som mindre etableringar. Förfrågningar finns.

Björkåsen Försäljning av industrimark pågår, cirka 14 000 kvm finns tillgängligt. I första hand är området lämpligt för ett antal mindre etableringar.

Hindås Försäljning av industrimark pågår, cirka 20 000 kvm mark finns tillgängligt.

MARK FÖR BOSTÄDER

Långetjärnshöjd All mark för bostäder är slutsåld, justeringar av områdets allmänna anläggningar återstår. Mark för 18 hyreslägenheter samt 84 småhustomter har sålts av kommunen.

Hönekulla By Byggnation av 13 parhus pågår. 33 bostadsrätter byggstartar 2012, 31 hyresrätter och 25 bostadsrätter planeras byggstarta 2013.

Stenhuggeriet Detaljplanearbete pågår. Kommunalt vatten och avlopp samt standardhöjning av gata, ett fåtal nya småhustomter föreslås.

Kobacka Detaljplanearbete pågår. Kommunalt vatten och

avlopp samt standardhöjning av gata, ett fåtal nya småhustomter föreslås.

Norra Önneröd Byggnation av gator och va pågår. 18 bostadsrätter har färdigställts. Ytterligare mark för cirka 40–50 lägenheter i flerbostadshus samt 37 småhustomter ägs av kommunen.

Östra Landvetters Backa Detaljplanearbete påbörjas 2012.

Nya Landvetter centrum Detaljplanearbete pågår, översyn av gatustrukturer samt studie av förutsättningar för flerbostadshus. Byggstart 2011 på första etappen om 64 bostadsrättslägenheter.

Grönsångarvägen Detaljplanearbete pågår. Området byggs ut med kommunalt vatten och avlopp samt standardhöjning av gatan, 38 nya småhustomter föreslås.

Västra Landvetters Backa Detaljplanearbete pågår. Utbyggnad av bostäder. Relativt få nyttillkommande bostäder föreslås.

Börjesgården Försäljning av småhustomter pågår. Under 2011 såldes två tomter.

Björkängsvägen Hällingsjö Slutredovisats 2011. Totalt 21 småhustomter har sålts. Infrastruktur har byggts ut.

Söder om Vällsjön Utredningsarbete för ny detaljplan pågår. Området avses bli Mölnlyckes nästa större utbyggnadsområde med blandad bebyggelse med olika upplåtelseformer.

Fagervallen Hindås Utbyggnad av kommunalt va och gata färdigställt under 2011. 12 villatomter samt mark för 36 flerbostadslägenheter upplättna med hyresrätt sålda under 2011.

Nya Mölnlycke centrum 3 Slutredovisats 2011.

Teknik- och försörjningsstöd

Sektorn ska med sina specialkompetenser kostnadseffektivt lämna efterfrågat stöd och service till förvaltningen. Sektorn ska via säkerhetsfunktionen svara för att kommunen har en organisation som är utbildad och övad för att kunna förebygga och vid behov hantera olika typer av oönskade händelser som kommunen kan drabbas av.

Årets viktigaste händelser

Under året har hanteringen av datorer som används av elever och lärare övergått från IT till sektorn för utbildning och kultur.

Hönekulla gård och Hindås idrottshall har färdigställt och tagits i bruk under året. Råda säteri har fått en ny uppvärmningsanläggning då oljepannan bytts ut mot bergvärme. Fastighet ansvarar för driften av uppvärmningsanläggningen.

Måluppfyllelse

Måluppfyllelsen inom fastighet varierar. Ekonomimålen är inte uppfyllda på grund av det redovisade underskottet och dessutom har resurserna för planerat underhåll inte varit tillräckliga för att inte underhållsskulden ska öka. Däremot bedöms målet om att minska miljöpåverkan när det gäller resursförbrukning vara uppfyllt och målen för städservice är i huvudsak uppfyllda. Målen för måltidsservice har till största delen uppfyllts men en viss del av utbildningen kommer att ske under 2012. Med undantag av den negativa budgetavvikelsen bedöms målen för IT vara uppfyllda. Den planerade verksamheten för säkerhet har genomförts enligt plan inom ramen för tilldelade resurser med gott resultat. Målen för upphandling är i huvudsak uppfyllda.

Ekonomi

Drift

Sektorn redovisar ett underskott motsvarande 4,0 mkr vilket kan härledas till högre kostnader inom fastighet och IT. För fastighet motsvarar resultatet en negativ budgetavvikelse på 3,6 mkr vilket främst förklaras av högre kostnader för fastighetsskötsel, bland annat avseende snöröjning. Ej budgeterade omstruktureringskostnader och uteblivna internhyresintäkter till följd av att utbildning och kultur lämnar lokaler som en effekt av friskoleetableringarna är också förklaringar till underskottet.

Städservice redovisar ett överskott på 0,3 mkr på grund av effektiviseringar av städplaneringen.

Den positiva budgetavvikelsen på 0,5 mkr inom måltidsservice beror främst på marginalintäkter för ej budgeterade externa beställningar. För IT redovisas ett underskott på 1,2 mkr vilket främst beror på högre kostnader för inköp av datorer samt retroaktiv debitering av licenser. Resultatet för upphandling innebär ett överskott på 0,1 mkr vilket förklaras av ett eftersläpande bidrag för nystartsjobb.

Intäkterna är sex procent högre än föregående år vilket främst förklaras av volymökningar inom fastighet i form av tillkommande objekt och en betydande ökning av antalet beställningsuppdrag från sektorerna. Kostnaderna har ökat marginellt jämfört med år 2010. Kapitalkostnaderna har ökat med elva procent, bland annat till följd av två stora tillkommande objekt under året, Hönekulla gård och Hindås idrottshall.

Investering

Sektorns nettoinvesteringar uppgår till 113,0 mkr vilket innebär att 14,4 mkr av investeringsbudgeten inte har nyttjats. Det förklaras i huvudsak av lägre utgifter för Hönekulla gård, 5,6 mkr, på grund av fördelaktig upphandling och visst återstående arbete. Utgifterna för Hindås idrottshall blev lägre än budgeterat, cirka 2,0 mkr, eftersom utgifter för tillhörande markarbeten rymdes inom det ordinarie projektet.

Nybyggnad av Fagerhults gruppbofastad har senarelagts i lokalresursplanen och den planerade byggnationen av en omklädningspaviljong i norra Landvetter har utgått vilket totalt sett innebär att anslaget på totalt 3,1 mkr för dessa projekt inte nyttjats.

När det gäller energieffektiviseringar återstår cirka 6,2 mkr av det totala anslaget till följd av tidsförskjutningar. Vissa investeringsprojekt, till exempel ny- och ombyggnad av Rävlandaskolan, Fagerhults förskola samt tillbyggnad av Mystens förskola, ligger tidsmässigt före budgeten vilket innebär cirka 5,1 mkr i högre utgifter år 2011.

Städservice redovisar ett underskott på 0,1 mkr vilket

” Tack vare ett EU-projekt har vi fått pengar så att personal inom måltidsservice kunnat läsa in gymnasiekompetens i näringslära. Under 2011 var det 25 personer som läste in 50 gymnasiepoäng på sin fritid. Nu är de bättre rustade att klara jobbet i köket, de känner att de har kunskap och kan svara på frågor från barn och lärare. Det gör mycket för självförtroendet.

ROSA FALCK, kost- och näringsamordnare

beror på ett högre investeringsbehov av städmaskiner än budgeterat.

IT redovisar ett överskott på 1,3 mkr vilket i huvudsak förklaras av att anslaget för stadsnät i kommunens östra delar inte nyttjats.

Framtiden

Fortsatt osäkerhet råder kring utbildning och kulturs lokalbehov på grund av friskoleetableringar vilket påverkar fastighets intäkter negativt. Anslaget för planerat underhåll kommer under 2012 att överstiga riktvärdet, vilket kan kompensera underskottet för 2011.

Inom städservice fortsätter effektiviseringar av städplaneringen enligt plan samtidigt som utvecklingen av sjukfrånvaron följs noggrant med målsättningen att bryta trenden av ökad långtidssjukfrånvaro.

Måltidsservice påverkas också av friskoleetableringarna på motsvarande sätt som fastighet.

Under 2011 har större delen av den supporterade datorutrustningen bytts ut vilket medför ett minskat behov av utbyte år 2012.

För att vidareutveckla service till medborgare och företag kommer växeln påbörja arbetet med ”En väg in” vilket innebär att viss service och enklare ärenden utförs av växelpersonalen istället för av handläggare på sektorerna.

Resultaträkning, mkr	2011	2010	2009
Avgifter och ersättningar	311,7	304,3	287,3
Bidrag	3,6	4,4	3,8
Summa intäkter	315,3	308,7	291,1
Personalkostnader	94,5	94,3	89,9
Avskrivning/internränta	79,5	71,9	76,0
Övriga kostnader	150,1	157,2	136,7
Summa kostnader	324,1	323,4	302,6
Nettokostnader	8,8	14,7	11,5
Kommunbidrag	4,8	14,4	8,2
Avvikelse	-4,0	-0,3	-3,3

Drift	2011	2011	2011
Nettokostnader, mkr	Budget	Bokslut	Avvikelse
Sektorsledning	4,1	4,1	0,0
Fastighet	-3,2	0,4	-3,6
Städservice	0,0	-0,4	0,3
Måltidsservice	1,8	1,3	0,5
IT	-0,9	0,4	-1,2
Säkerhet	0,7	0,7	0,0
Upphandling	2,4	2,3	0,1
Summa	4,8	8,8	-4,0

Investering	2011	2011	2011
Nettoutgifter, mkr	Budget	Bokslut	Avvikelse
Sektorsledning	0,2	0,1	0,1
Fastighet	119,2	106,3	12,9
Städservice	0,5	0,6	-0,1
Måltidsservice	0,6	0,3	0,3
IT	7,0	5,7	1,3
Summa	127,4	113,0	14,4

Verksamhetsmått	2011	2010	2009	2008
Årsarbetare	234	230	232	225
Förvaltd yta, m ²	192 397	188 421	188 204	186 934
– varav hyrda lokaler	26 196	27 957	28 281	28 378
Area per kommuninv, m ²	5,5	5,5	5,5	5,6
Bruttokostnad per kommuninv, kr	5 224	5 329	5 123	5 058
Städad area, m ²	129 300	130 000	128 527	127 854

Administrativt stöd

Sektorn tillhandahåller service till den politiska organisationen, till förvaltningen samt till medborgare och övriga externa intressenter. Sektorns arbetsuppgifter omfattar kansli, ekonomi, personaladministration samt miljö- och hälsoskydd.

Årets viktigaste händelser

Uppföljning av verksamheten sker genom ett antal gemensamma verktyg och vissa är specifika för respektive sektor och verksamhet. Gemensamma verktyg är medarbetarundersökning, medborgarundersökning och "Kommunens Kvalitet i Korthet". De jämförelser som kan göras genom dessa indikatorer kommer att leda till förbättringsarbeten inom ett antal områden.

Under året har ett nytt ärende- och dokumenthanterings-system upphandlats. Detta kommer också att användas för synpunktshandling och medborgarförslag.

Måluppfyllelse

Målen för kansli, ekonomi och personal bedöms vara uppfyllda. Detta gäller också miljö- och hälsoskydd med undantag av ekonomimålet då funktionen redovisar en negativ budgetavvikelse.

Ekonomi

Drift

Sektorn redovisar en nettokostnad på 45,3 mkr vilket innebär en positiv budgetavvikelse på 0,4 mkr.

Utfallet för kommunledning är enligt budget.

Kansliet redovisar ett överskott på knappt 0,1 mkr vilket främst beror på en viss tidsförskjutning när det gäller införandet av dokument- och ärendehanteringssystem.

För ekonomi innebär resultatet ett överskott på 0,2 mkr vilket främst beror på högre interna avgifter från den affärsdrivande verksamheten.

Personal redovisar en positiv budgetavvikelse motsvarande 0,4 mkr. Det förklaras framför allt av tillfälliga vakanser och tjänstledigheter.

Underskottet på 0,2 mkr för miljö- och hälsoskydd beror huvudsakligen på lägre intäkter än budgeterat för tillstånd gällande enskilda avlopp samt tillkommande kostnader för inköp av mobiltelefoner och högre kostnader för IT-system.

Sektorns intäkter har ökat med 21 procent jämfört med föregående års bokslut vilket främst beror på höjda taxor inom miljö- och hälsoskydd och höjd avgift för försäljning av ekonomitjänster till den avgiftsfinansierade verksamheten. Dessutom ingår intäkter avseende internfakturering till teknik och försörjningsstöd för den tid som säkerhetschefstjänsten organiserats under administrativt stöd.

Kostnaderna är 8 procent högre än år 2010 vilket till stor del är en följd av att personal som arbetar med facklig verksamhet inom Lärarförbundet och LR från och med år 2011 fördes över från utbildning och kultur till personalfunktionen.

Investering

Sektorn redovisar ett överskott på 4,0 mkr vilket framför allt förklaras av att anslaget för konstnärlig utsmyckning inte nyttjats fullt ut, bland annat på grund av tidsförskjutningar. Budgetanslaget på personal avser serverbyten och inkluderar också ekonomi.

Framtiden

Härryda kommun växer och förvaltningen anpassar volymen till medborgarnas behov. Samtidigt sker en förskjutning mot fler verksamheter i annan regi till exempel inom skolområdet. Sektorn för administrativt stöd kommer att fortsätta ett kontinuerligt arbete för att utföra uppdraget på ett så effektivt sätt som möjligt genom att ständigt se över organisation och processer. Förvaltningen har under 2011 fortsatt att implementera Lean som ett verktyg för att utveckla kvalitet. Erfarenheterna av Leanarbetet har varit positiva. Under 2012 kommer Leanarbetet att öka i omfattning genom att bland annat sektorernas ledningsgrupper tar del av arbetssättet.

Förvaltningens ledningsgrupp kommer även under 2012 fortsätta arbetet med att skapa gemensam helhetssyn mellan alla verksamheter genom till exempel gemensamma chefsdagar, gemensam utbildning för nya chefer och gemensam introduktion för alla nyanställda.

” I urvalsprocessen med att hitta en turkisk vänort fastnade jag direkt för Nevsehir, eftersom de var intresserade av så många frågor, till exempel ungdomsfrågor, funktionshinder och äldreomsorg. Och de fastnade för oss också! De jobbar mest med samhällsbyggnadsfrågor men har börjat titta på andra områden också. Nevsehir är den första kommun i Turkiet som byggt en skola för funktionsnedsatta, tidigare har det varit en fråga för staten.

FRIDA BARRETT, *internationell samordnare*

Under 2011 har alla medarbetare deltagit i en utbildning som ökar förståelsen om vad det innebär att arbeta i en politiskt styrd organisation. Alla medarbetare har också deltagit i ett förbättringsarbete för att öka kvaliteten i mötet med dem vi arbetar för; medborgare, brukare, boende, elever med flera. Detta arbete fortsätter genom att alla nyanställda får en introduktion som omfattar ovanstående områden och att förvaltningen fortsätter arbeta för att öka tillgänglighet och service mot medborgarna.

Förvaltningen kommer att arbeta för att förstärka internkontrollen och att kommunens etiska regler för att undvika risk för oegentligheter följs.

Förvaltningen kommer under 2012 och framåt sträva efter att öka antalet internationella kontakter, där det kommunala partnerskapet med Nevsehir i Turkiet är en del. Syftet är att genom samverkan med andra förbättra den egna verksamheten.

Resultaträkning, mkr	2011	2010	2009
Avgifter och ersättningar	3,4	2,8	3,9
Bidrag	0,0	0,0	0,4
Summa intäkter	3,4	2,8	4,4
Personalkostnader	34,8	32,0	34,1
Avskrivning/internränta	0,6	0,7	0,8
Övriga kostnader	13,3	12,3	14,5
Summa kostnader	48,7	45,0	49,4
Nettokostnader	45,3	42,2	45,0
Kommunbidrag	45,7	43,0	47,3
Avvikelse	0,4	0,8	2,3

Drift	2011	2011	2011
Nettokostnader mkr	Budget	Bokslut	Avvikelse
Kommunledning	6,8	6,9	0,0
Kansli	8,5	8,4	0,1
Ekonomi	9,5	9,3	0,2
Personal	17,6	17,1	0,4
Miljö- och hälsoskydd	3,3	3,5	-0,2
Summa	45,7	45,3	0,4

Investering	2011	2011	2011
Nettokostnader mkr	Budget	Bokslut	Avvikelse
Kommunledning	3,9	0,0	3,9
Kansli	0,0	0,0	0,0
Ekonomi	0,0	0,1	-0,1
Personal	0,2	0,0	0,2
Summa	4,1	0,1	4,0

Verksamhetsmått	2011	2010	2009	2008
Årsarbetare	63	60	62	65
Utbetalda löner	46 739	42 792	46 747	48 275
Fakturor	53 623	51 095	52 826	51 543
Bokföringsorder	2 878	2 642	2 780	3 007
Debiteringar	93 795	92 149	90 757	87 902

Dotterbolagen

Härryda energi AB (HEAB)

HEAB är ett helägt bolag som har till uppgift att distribuera ledningsbunden energi inom kommunens område.

Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt uppgår till 14 mkr, vilket är 5 mkr högre än budgeterat. Det goda resultatet beror på ökade anslutningsavgifter än budgeterat samt lägre kostnader för nätförluster, räntor och avskrivningar. Investeringsvolymen blev 19,8 mkr, vilket är ungefär 8 mkr lägre än budget. Det beror främst på att ett projekt istället genomförts som underhåll, samt senareläggning av projekt.

Driftstörningarna har varit fler och mer omfattande än 2010. Störningarna är till största del väderrelaterade med trädpåfall på ledningar.

Elförsäljningen i bolagets dotterbolag Elhandel AB har följt de planerna och har nu 1 300 kunder. Verksamheten startade den första juli 2010 och omsättningen är 0,3 mkr.

En nöjd kund-mätning visade att 63 procent var nöjda, vilket är något bättre än riket.

Bolaget har genomfört förberedande arbete i syfte att analysera möjligheterna att föra in verksamhet avseende öppet stadsnät och vindkraft.

Härryda Energi AB (HEAB)		
mkr	2011	2010
Summa intäkter	89	88
Summa kostnader	76	77
Resultat före bokslutsdispositioner	14	11
Balansomslutning	171	163
Soliditet, procent	55	50
Ägarandel, procent	100	100

Förörternas Bostads AB (FÖRBO)

Förbo ägs av Härrydas (42,0 %), Mölndals (27,6 %), Lerums (21,4 %) och Kungälv's kommuner (9,0 %). Förbo bedriver fastighetsförvaltning inom de fyra ägarkommunerna. I stort sett hela beståndet är bostäder och specialbostäder.

Årets resultat efter finansiella poster uppgick till 18 mkr vilket är lägre än verksamhetsplanen för året. Den kalla vintern i början och slutet av 2011 gav väsentligt högre kostnader för snöröjning samtidigt som räntenettet blev bättre än förväntat på grund av lägre räntenivåer och investeringar. Hyresförhandlingen för 2011 medförde höjda hyror om i genomsnitt 1,98 procent. Hyresnivån för bostadslägenheter under 2011 uppgick i genomsnitt till 952 kr/kvm. Bolaget har under perioden investerat 25 mkr i pågående nybyggnationer och 31 mkr i befintliga fastigheter. Kostnaderna för underhåll uppgick till 94 mkr.

2011 blev Förbo certifierade enligt ISO 9001 och 14001. Under 2011 färdigställde Förbo Sveriges första plusvärmehus i flerfamiljshus, Höjdenvändan i Lerum. Detaljplanen för en ny fastighet på Råda torg i Mölnlycke som ska omfatta såväl bostäder som Förbos huvudkontor har under året överklagats varför uppehåll gjorts i förberedelserna i avvaktan på beslut. Under flera år har arbetet pågått med att modernisera, förbättra tillgängligheten och energieffektivisera bostadsområdet Råda i Mölnlycke.

Nöjd kund-mätning bland hyresgästerna avseende deras bedömning av förvaltningsarbetet visade på index 70,3 vilket är något bättre än målet på minst 70.

Mot bakgrund av den låga rörligheten på bostadsmarknaden i regionen under året bedömer bolaget marknadsläget vara fortsatt stabilt under 2012 med stor efterfrågan på bostäder i regionen. Hyresförhandlingen för 2012 innebär höjda hyror med i genomsnitt 2,2 procent.

Förörternas Bostads AB (FÖRBO)		
mkr	2011	2010
Summa intäkter	410	400
Summa kostnader	392	383
Resultat före bokslutsdispositioner	18	17
Balansomslutning	2 070	2 064
Soliditet, procent	27	27
Ägarandel, procent	42	42

HÄRRYDA KOMMUN I JÄMFÖRELSE

	Härryda kommun	Medelkommun
Antal invånare	34 463	32 467
Förändring 2000–2010	+13,8%	+0,8%
Invånare under 18 år	26,2%	20,4%
Invånare över 64 år	14,2%	18,5%
Utrikes födda	9,7%	14,7%
Invånare med eftergymnasial utbildning (25–64 år)	44%	39%
Medianinkomst (invånare 20 år och äldre)	270 369	229 392
Köpt verksamhet	14%	17%
Kommunalskatt, kr	21,05	21,56
Skatteintäkter, kr per invånare	39 754	35 906

KOSTNAD PER INVÅNARE

Förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg, kr	8 807	5 588
Utbildning, kr	14 850	15 052
Individ- och familjeomsorg, kr	2 354	2 793
Äldre och funktionshindrade, kr	10 766	15 064
Kultur, kr	930	934
Fritid, kr	1 310	1 188
Infrastruktur, kr	2 846	3 158
Nettokostnad totalt egentlig verksamhet, kr	42 547	44 823

UTFALL

Resultat enligt blandmodellen, kr per invånare	2 045	1 390
Andel elever som uppnått målen i alla ämnen åk 9, procent	88,3%	75,8%
Andel elever som fullföljt gymnasieskolan, procent	79%	76%
Total sjukfrånvaro i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid	5,3%	5,0%

De större avvikelserna mellan Härryda kommun och medelkommun beror på befolkningens sammansättning. Uppgifterna avser 2010.

RÄKENSKAPER: Resultaträkning och kassaflödesanalys

RESULTATRÄKNING	Belopp i mkr	KOMMUNEN		KONCERNEN		
		Not	2011	2010	2011	2010
Verksamhetens intäkter		1	399,8	415,3	635,7	655,8
Verksamhetens kostnader		2	-1 871,8	-1 775,9	-2 026,6	-1 942,2
Avskrivningar			-80,6	-73,4	-113,1	-104,0
Verksamhetens nettokostnader			-1 552,6	-1 434,0	-1 504,1	-1 390,4
Skatteintäkter		3	1 441,0	1 370,0	1 441,0	1 370,0
Kommunalekonomisk utjämning mm		3	164,7	172,2	164,7	172,2
Finansiella intäkter		4	3,0	4,7	3,7	5,5
Finansiella kostnader		4	-72,2	-18,0	-99,9	-44,3
Resultat före extraordinära poster			-16,2	94,8	5,4	113,0
Extraordinära intäkter			0,0	0,0	0,0	0,0
Extraordinära kostnader			0,0	0,0	0,0	0,0
Skatt			0,0	0,0	-2,1	-2,0
Årets resultat			-16,2	94,8	3,3	111,0
Budget			11,1	8,9		

KASSAFLÖDESANALYS	Belopp i mkr	KOMMUNEN		KONCERNEN		
		Not	2011	2010	2011	2010
Den löpande verksamheten						
Årets resultat		13	-16,2	94,8	3,3	111,0
Justering för av- och nedskrivningar			80,6	73,4	113,1	104,0
Justering för uppskrivning av anläggningstillgångar		13	0,0	0,0	0,0	31,5
Justering för överavskrivning		13	0,0	0,0	-3,0	-3,5
Justering för gjorda avsättningar		14	71,8	-16,0	71,8	-16,0
Justering för övriga ej likvidpåverkande poster		5	0,0	0,0	2,9	7,7
Medel från verksamheten före förändr. av rörelsekapital			136,2	152,3	188,1	234,7
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar		11	-15,8	-26,2	-17,9	-37,3
Ökning/minskning av förråd och lager		10	-16,8	8,3	-16,8	8,3
Ökning/minskning av kortfristiga skulder		16	-61,1	2,6	-65,3	6,5
Kassaflöde från den löpande verksamheten			42,5	137,0	88,1	212,2
Investeringsverksamheten						
Bruttoinvestering i materiella anläggningstillgångar		6	-224,9	-218,3	-269,9	-303,3
Försäljning av materiella anläggningstillgångar och utrangeringar		6	0,1	1,0	0,1	1,0
Investeringsbidrag och investeringsinkomster		6	16,4	8,9	16,6	12,2
Investering i finansiella anläggningstillgångar		9	25,0	-4,2	25,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten			-183,4	-212,5	-228,1	-290,1
Finansieringsverksamheten						
Nyupptagna lån		15	106,4	14,3	108,5	16,6
Amortering av skuld		15	-1,0	-30,7	-1,0	-30,7
Minskning av långfristiga fordringar		9	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten			105,5	-16,4	107,5	-14,1
Årets kassaflöde			-35,5	-91,9	-32,5	-91,9
Likvida medel vid årets början			111,9	203,8	111,9	203,8
Likvida medel vid årets slut			76,4	111,9	79,4	111,9

BALANSRÄKNING		Belopp i mkr		KOMMUNEN		KONCERNEN	
	Not	2011	2010	2011	2010		
TILLGÅNGAR							
Immateriella anläggningstillgångar	7	0,3	0,6	0,3	0,6		
Summa immateriella anläggningstillgångar		0,3	0,6	0,3	0,6		
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	8	1 372,9	1 256,9	2 252,2	2 130,9		
Maskiner och inventarier	8	98,7	86,5	234,9	216,0		
Summa materiella anläggningstillgångar		1 471,6	1 343,4	2 487,1	2 346,9		
Aktier och andelar	9	22,9	22,9	7,8	7,9		
Obligationer	9	4,2	29,2	4,2	29,2		
Långfristiga fordringar	9	0,8	0,8	0,8	0,8		
Uppskjutna skattefordringar		0,0	0,0	0,0	0,0		
Summa finansiella anläggningstillgångar		27,9	52,9	12,8	37,9		
Summa anläggningstillgångar		1 499,8	1 396,9	2 500,2	2 385,4		
Förråd och lager	10	38,0	21,2	38,0	21,2		
Kortfristiga fordringar	11	134,5	118,6	153,5	135,6		
Likvida medel	12	76,4	111,9	79,4	111,9		
Summa omsättningstillgångar		248,9	251,8	270,8	268,7		
Summa tillgångar		1 748,7	1 648,7	2 771,0	2 654,1		
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR, SKULDER							
Eget kapital	13	284,7	301,0	587,8	587,8		
– varav årets resultat		–16,2	94,8	3,3	111,0		
Avsättningar för pensioner	14	752,9	681,1	754,0	682,2		
Avsättning skatteskuld obeskattade reserver		0,0	0,0	21,7	18,8		
Summa avsättningar		752,9	681,1	775,7	701,0		
Långfristiga skulder	15	355,6	250,1	1 002,6	895,1		
Kortfristiga skulder	16	355,5	416,6	404,9	470,2		
Summa skulder		711,1	666,7	1 407,5	1 365,3		
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		1 748,7	1 648,7	2 771,0	2 654,1		
Ställda panter och ansvarsförbindelser							
Borgensförbindelser	17	79,4	75,2	19,4	15,2		
Donationsfonder		0,3	0,3	0,3	0,3		
Ställda panter							
Övriga ansvarsförbindelser	18	5,2	5,2	5,2	5,2		

EKONOMISKA BEGREPP

Resultaträkningen Sammanfattar årets kostnader och intäkter och visar årets resultat.

Avskrivning Minskning av det bokförda värdet av en anläggningstillgång.

Kommunalekonomisk utjämning Respektive sektors andel av kommunens skatteintäkter.

Kassaflödesanalys Hur årets drift-, investerings- och låneverksamhet påverkar rörelsekapitalet.

Balansräkning Visar den ekonomiska ställningen vid årets slut fördelat på tillgångar och skulder.

Anläggningstillgångar Fast och lös egendom som kommunen stadigvarande innehar, exempelvis värdepapper, fastigheter och anläggningar.

Omsättningstillgångar Tillgångar som man oftast räknar med att inneha kortare tid än ett år. Lös egendom som inte är anläggningstillgång.

Eget kapital Skillnaden mellan tillgångar och skulder, det vill säga den del som finansierats av det egna resultatet.

Avsättningar En ekonomisk förpliktelse vars belopp eller förfallotidpunkt inte är helt bestämd.

Långfristiga skulder Skulder med löptider längre än ett år.

Kortfristiga skulder Lån och övriga skulder med en löptid av ett år eller kortare.

NOTER Belopp i mkr	KOMMUNEN		KONCERNEN	
NOT 1 Verksamhetens intäkter	2011	2010	2011	2010
Avgifter	126,5	121,7	126,5	121,7
Bidrag	118,7	115,7	118,7	115,7
Sålda tjänster	105,6	99,2	105,6	187,0
Övriga intäkter	49,0	78,7	284,9	231,4
Summa	399,8	415,3	635,7	655,8
NOT 2 Verksamhetens kostnader	2011	2010	2011	2010
Löner och övriga personalkostnader	-1 171,8	-1 104,3	-1 206,9	-1 160,2
Köpt verksamhet	-360,7	-339,1	-360,7	-339,1
Pensionskostn till följd av sänkt diskonteringsränta, jämförelsestörande	-10,7	0,0	-10,7	0,0
Övriga kostnader	-328,6	-332,6	-448,3	-442,9
Summa	-1 871,8	-1 775,9	-2 026,6	-1 942,2
NOT 3 Skatteintäkter, kommunalek. utjämning mm	2011	2010	2011	2010
Skatteintäkter				
Preliminära skatteintäkter	1 411,0	1 353,7		
Slutavräkning	4,9	0,9		
Preliminär slutavräkning	25,0	15,5		
Summa	1 441,0	1 370,0	1 441,0	1 370,0
Kommunalekonomisk utjämning mm				
Inkomstutjämningsbidrag	66,1	77,5		
Kostnadsutjämningsavgift	1,6	-6,2		
Regleringsavgift	0,0	0,0		
Regleringsbidrag	35,2	8,7		
Bidrag för LSS-utjämning	8,9	8,0		
Bidrag kommunal fastighetsavgift	52,8	51,0		
Tillfälligt konjunkturstöd	0,0	33,1		
Summa	164,7	172,2	164,7	172,2
Summa skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning mm	1 605,6	1 542,2	1 605,6	1 542,2
NOT 4 Finansiella intäkter och kostnader	2011	2010	2011	2010
Finansiella intäkter				
Utdelning aktier	0,3	1,4	0,0	0,0
Ränteintäkter	2,5	1,6	2,8	1,8
Övriga finansiella intäkter	0,2	1,7	0,9	3,7
Summa	3,0	4,7	3,7	5,5
Finansiella kostnader				
Räntekostnader	-10,6	-9,6	-38,2	-35,7
Ränta pensionsskuld	-61,3	-7,6	-61,3	-7,6
- varav effekten av sänkt diskonteringsränta, jämförelsestörande	-44,1	0,0	-44,1	0,0
Övriga finansiella kostnader	-0,3	-0,8	-0,4	-1,0
Summa	-72,2	-18,0	-99,9	-44,3

forts. NOTER Belopp i mkr		KOMMUNEN		KONCERNEN							
NOT 5 Ej likvidpåverkande poster		2011	2010	2011	2010						
Latent skatt obeskattade reserver				2,9	7,3						
Förändring finansiella anläggningstillgångar				0,0	0,4						
Summa		0,0	0,0	2,9	7,7						
NOT 6 Nettoinvesteringar		2011	2010	2011	2010						
Bruttoinvesteringar		-224,9	-218,3	-269,9	-303,3						
Investeringsbidrag och investeringsinkomster		16,4	8,9	16,6	12,2						
Uppskrivning av anläggningstillgångar, Förbo AB		0,0	0,0	0,0	31,5						
Försäljning av anläggningstillgångar och utrangeringar		0,1	1,0	0,1	1,0						
Summa		-208,4	-208,3	-253,2	-258,6						
NOT 7 Externt förvärv. immateriella anl. tillgångar		2011	2010	2011	2010						
Anskaffningsvärde		1,5	1,5	1,5	1,5						
Ackumulerade avskrivningar		-0,9	-0,6	-0,9	-0,6						
Ingående bokfört värde		0,6	0,9	0,6	0,9						
Årets investeringar		0,0	0,0	0,0	0,0						
Årets avskrivningar		-0,3	-0,3	-0,3	-0,3						
Summa programvarulicenser		0,3	0,6	0,3	0,6						
NOT 8 Materiella anläggningstillgångar		2011	2010	2011	2010						
Fastigheter och anläggningar											
Mark		56,6	53,4	56,6	53,4						
Verksamhetsfastigheter		962,5	872,6	962,5	872,6						
Fastigheter/anläggningar för affärsverksamhet		119,8	96,1	979,3	936,7						
Publika fastigheter		182,7	163,0	182,7	163						
Övriga fastigheter		0,0	0,0	0,0	0,0						
Pågående projekt		51,2	71,8	71,1	105,2						
Summa fastigheter		1 372,9	1 256,9	2 252,2	2 130,9						
Maskiner och inventarier											
Maskiner och inventarier		85,5	75,6	221,8	205,2						
Konstnärliga anläggningar		10,3	9,1	10,3	9,1						
Transportmedel		2,8	1,7	2,8	1,7						
Summa maskiner och inventarier		98,7	86,5	234,9	216,0						
HÄRRYDA KOMMUN	Mark	Verksamhetsfastigheter	Affärsfastigheter	Publika fastigheter	Fastigheter annan verksamhet	Maskiner och inventarier	Konstnärliga anläggningar	Transportmedel	Pågående projekt	Summa 2011	Summa 2010
IB Anskaffningsvärde	53,4	1 449,2	172,6	261,5		222,0	9,1	7,6	71,8	2 247,2	2 042,6
IB Ack avskrivningar	0,0	-576,5	-76,5	-98,5		-146,4		-5,9	0,0	-903,8	-834,3
Ing. bokfört värde	53,4	872,6	96,1	163,0	0,0	75,6	9,1	1,7	71,8	1 343,4	1 208,2
Årets nettoinvesteringar	3,2	32,6	26,5	28,1		31,7	1,2	1,7	83,5	208,5	209,3
Årets försäljningar											-0,5
Årets avskrivningar		-46,7	-3,5	-7,6		-21,8		-0,6		-80,3	-73,1
Årets nedskrivningar											
Flyttningar; korrigeringar		104,0	0,8	-0,8						104,0	47,5
Utrangeringar									-0,1	-0,1	-0,5
Drifttagna projekt 2011									-104,0	-104,0	-47,5
Utg. bokfört värde	56,6	962,5	119,8	182,7	0,0	85,5	10,3	2,8	51,2	1 471,6	1 343,5

forts. NOTER Belopp i mkr	KOMMUNEN		KONCERNEN	
NOT 9 Finansiella anläggningstillgångar	2011	2010	2011	2010
Aktier, andelar och bostadsrätter	22,9	22,9	7,8	7,9
Obligationer	4,2	29,2	4,2	29,2
Långfristiga fordringar VA- och gatukostnadslån	0,8	0,8	0,8	0,8
Summa finansiella anläggningstillgångar	27,9	52,9	12,8	37,9
Aktier	17,5	17,5	2,4	2,6
varav Förorternas Bostads AB	8,0	8,0	0,0	0,0
varav Härryda Energi AB	7,1	7,1	0,0	0,0
varav Västtrafik AB	2,0	2,0	2,0	2,0
Andelar	5,4	5,3	5,4	5,3
varav Räddningstjänstförbund Storgöteborg	4,2	4,2	4,2	4,2
Summa aktier och andelar	22,8	22,8	7,8	7,9
NOT 10 Förråd och lager	2011	2010	2011	2010
Lager av byggklar mark	35,0	18,1	35,0	18,1
Förråd och lager	3,0	3,1	3,0	3,1
Summa	38,0	21,2	38,0	21,2
NOT 11 Kortfristiga fordringar	2011	2010	2011	2010
Kundfordringar	10,4	19,4	10,9	22,3
Förutbetalda kostnader	14,2	9,8	0,0	0,0
Upplupna intäkter	62,0	25,7	0,0	0,0
Interimsfordringar	0,0	0,0	93,7	47,3
Diverse kortfristiga fordringar	47,8	63,6	48,1	64,6
Fordran skattekonto	0,0	0,0	0,8	1,4
Summa	134,5	118,6	153,5	135,6
NOT 12 Likvida medel	2011	2010	2011	2010
Postgiro	74,1	55,5	0,0	0,0
Kassa	0,1	0,1	0,0	0,0
Koncernkonto	-1,7	-5,8	0,0	0,0
Kassa koncernkonto	0,0	0,0	75,5	49,8
Övriga banktillgodohavanden	3,9	62,1	3,9	62,1
Summa	76,4	111,9	79,4	111,9
NOT 13 Eget kapital	2011	2010	2011	2010
IB eget kapital	301,0	206,1	587,8	447,4
Årets resultat	-16,2	94,8	3,3	111,0
Utdelning, HEAB och Förbo AB	0,0	0,0	-0,3	-1,3
Uppskrivna fastigheter Förbo AB	0,0	0,0	0,0	31,5
Överavskrivningar/omföring uppskjuten skatteskuld	0,0	0,0	-3,0	-0,8
Summa utgående balans	284,7	301,0	587,8	587,8

forts. NOTER Belopp i mkr	KOMMUNEN		KONCERNEN	
NOT 14 Avsättningar inkl löneskatt	2011	2010	2011	2010
Ansvarsförbindelse intjänad före 1998, IB	600,4	624,8		
Försäkring IPR	0,0	0,0		
Ränteuppräkning	10,5	9,8		
Basbeloppsuppräkning	8,0	-1,9		
Gamla utbetalningar	-26,1	-23,7		
Sänkning av diskonteringsränta	46,7	0,0		
Aktualisering	0,4	-3,6		
Bromsen	21,7	-6,1		
Övrig post	0,4	1,2		
Ansvarsförbindelse intjänad före 1998, UB	662,0	600,4		
Pensionsavsättning intjänad fr o m 1998, IB	74,0	63,6		
Försäkring	0,0	0,0		
Ränteuppräkning	2,2	2,0		
Basbeloppsuppräkning	0,6	-0,6		
Sänkning av diskonteringsränta	-2,7	0,0		
Nya utbetalningar	8,1	-2,4		
Intjänad PA-KL	0,9	0,0		
Slutbetalning FÅP	0,0	0,3		
Intjänad Förmånsbestämd ålderspension	6,5	6,7		
Intjänad Särskild avtalspension	0,1	0,0		
Nya efterlevandepensioner	0,4	0,2		
Övrig post	-0,2	-0,3		
Pensionsskultsberäkning för förtroendevalda	-2,5	4,6		
Pensionsavsättning intjänad fr o m 1998, UB	87,4	74,0		
Särskilda avtalspensioner enligt överenskommelse, IB	6,7	8,6		
Ränteuppräkning	0,1	0,1		
Basbeloppsuppräkning	0,0	0,0		
Sänkning av diskonteringsränta	-3,2	0,0		
Utbetalning ÖK-SAP	0,0	-3,5		
Arbetstagare som pensionerats	0,7	3,3		
Ändrad samordning	0,0	0,2		
Tillkommande avsättning enligt särskilda avtal	-0,8	-2,4		
Övrig post	0,0	0,4		
Särskilda avtalspensioner enligt överenskommelse, UB	3,5	6,7		
Summa avsättningar för pensioner	752,9	681,1	754,0	682,2

Aktualiseringsgrad per 2011-12-20: 81,0% (2010: 80%)

forts. NOTER Belopp i mkr	KOMMUNEN		KONCERNEN	
NOT 15 Långfristiga skulder	2011	2010	2011	2010
Låneskuld				
Ingående skuld	250,1	266,5	895,1	909,2
Nyupplåning under året	106,4	14,3	108,5	16,6
Årets amorteringar	-1,0	-30,7	-1,1	-30,7
Summa	355,6	250,1	1 002,5	895,1
Varav anslutningsavgifter	50,6	45,1	50,6	45,1
Kreditgivare				
Kommuninvest	305,0	205,0	365,0	265,0
Övriga	50,6	45,1	637,5	630,1
Summa	355,6	250,1	1 002,5	895,1
Låneskuldens struktur				
Andel som förfaller inom 1 år	13 %	0 %	35 %	30 %
Andel som förfaller inom 1–4 år	55 %	76 %	59 %	62 %
Andel som förfaller efter 4 år	32 %	24 %	6 %	8 %
Andel lån med rörlig ränta	33 %	24 %	30 %	36 %
Andel lån med fast ränta	67 %	76 %	70 %	64 %
Genomsnittsränta	3,74 %	3,84 %		
NOT 16 Kortfristiga skulder	2011	2010	2011	2010
Kortfristiga skulder inom koncernen	0,0	0,0	0,0	0,0
Leverantörsskulder	72,9	103,0	89,4	124,6
Moms och särskilda punktskatter	3,6	3,8	0,0	0,0
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	21,5	22,7	0,0	0,0
Övriga kortfristiga skulder	6,9	10,7	9,5	105,0
Upplupna kostnader/förutbetalda intäkter	173,1	208,4	306,0	240,6
Varav semester- och övertidsskuld	63,8	64,9	0,0	0,0
Varav kortfristig individuell del, pensionskuld (utbet.nästa år)	38,2	37,0	0,0	0,0
Varav kortfristig pensionskuld (utbet.nästa år)	9,3	8,5	0,0	0,0
Varav anslutningsavgifter	1,0	0,9	0,0	0,0
Exploateringsverksamhet	77,4	68,0	0,0	0,0
Summa	355,5	416,6	404,9	470,2
NOT 17* Borgensförbindelser	2011	2010	2011	2010
Kommunägda företag				
GRYAB AB	0,0	0,0	0,0	0,0
Härryda Energi AB	60,0	60,0	0,0	0,0
Räddningstjänsten Storgöteborg	7,8	7,3	7,8	7,3
Renova	0,5	0,5	0,5	0,5
Summa	68,4	67,8	8,3	7,8
Föreningar				
Landvetter tennisklubb	2,5	2,5	2,5	2,5
Pixbo tennisklubb	3,3	3,5	3,3	3,5
Hindås tennisklubb	4,2	0,0	4,2	0,0
Summa	10,0	5,9	10,0	5,9
Egna hem och småhus	1,1	1,5	1,1	1,5
Summa borgensförbindelser	79,4	75,2	19,4	15,2
NOT 18** Ansvarsförbindelser	2011	2010	2011	2010
Bankgaranti 580 000 euro	5,2	5,2	5,2	5,2

* Härryda kommun har i augusti 1995 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga förpliktelser. Samtliga 267 kommuner som per 2011-12-31 var medlemmar i Kommuninvest har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnda borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Härryda kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse kan noteras att per 2011-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 224 781 496 815 kronor och totala tillgångar till 223 342 743 649 kronor. Kommunens andel av förpliktelserna var 564 806 989 kronor och andelen av de totala tillgångarna var 561 133 798 kronor.

** En bankgaranti är utfärdad på NordPool AS med 580 000 euro till en kurs av 8,9447 motsvarande 5 187 926 kr.

Va-verksamhetens resultaträkning, balansräkning och noter

RESULTATRÄKNING	Belopp i tkr	Not	Bokslut 2011	Bokslut 2010
Verksamhetens intäkter		1	45 297	43 159
Verksamhetens kostnader		2	-45 108	-41 156
Avskrivningar		3	-4 163	-3 547
Verksamhetens nettokostnader			-3 974	-1 544
Finansiella intäkter		4	1 373	1 006
Finansiella kostnader				
Resultat före extraordinära poster			-2 601	-538
Extraordinära intäkter				
Extraordinära kostnader				
Årets resultat			-2 601	-538

BALANSRÄKNING	Belopp i tkr	Not	Bokslut 2011	Bokslut 2010
Tillgångar				
Mark, fastigheter för affärsverksamheter			109 431	88 348
Maskiner och inventarier			3 875	4 031
Summa anläggningstillgångar		5	113 306	92 379
Fordringar			533	0
Summa omsättningstillgångar		6	533	0
Summa tillgångar			113 839	92 379
Eget kapital och skulder				
Eget kapital		7	4 250	6 851
– varav årets resultat			-2 601	-538
Långfristiga skulder		8	108 506	84 580
Kortfristiga skulder		9	1 083	948
Summa skulder			109 589	85 528
Summa eget kapital och skulder			113 839	92 379

Särredovisning av Va-verksamheten

Lag om vattentjänster (sfs 2006:412) ställer krav på att vattenverksamheten särredovisas och att särskild balans och resultaträkning upprättas. En fullständig redovisning görs i en särskild handling "Verksamheten för vattentjänster Årsredovisning 2011".

NOTER	Belopp i tkr	2011	2010	NOTER	Belopp i tkr	2011	2010
1. Verksamhetens intäkter		45 297	43 159	Affärsfastigheter		109 432	88 349
Brukningavgifter		43 733	42 128	Publika fastigheter		-1	-1
Övriga intäkter		1 564	1 031	Maskiner och inventarier		3 869	4 010
2. Verksamhetens kostnader		45 108	41 156	Transportmedel		6	21
Entreprenad-köp av verksamhet		17 794	17 223	6. Fordringar		533	0
Personalkostnader		9 511	9 210	Kundfordringar i kommunens debiteringssystem		533	0
Övriga kostnader (konsulter, el, förbrukningsmaterial m m)		17 803	14 723	7. Eget kapital		4 250	6 851
3. Avskrivningar		4 163	3 547	Verksamhetens resultatfond där överskott i resultaträkningen fonderas		4 250	6 851
Affärsfastigheter		3 157	2 583	8. Långfristiga skulder		108 506	84 580
Publika fastigheter		0	0	Lån från kommunen		59 998	41 302
Maskiner och inventarier		991	936	Kvarvarande skuld avseende anläggningsavgifter		48 508	43 278
Transportmedel		15	28	9. Kortfristiga skulder		1 083	948
4. Finansiella intäkter		1 373	1 006	2011 års periodiserade anläggningsavgifter		1 039	913
Ränta på ej resultatförda anläggn avgifter		1 373	1 006	Kunder		44	35
5. Verksamhetens anläggningar		113 306	92 379				
Materiella anläggningstillgångar							

STÖRRE INVESTERINGSPROJEKT Belopp i tkr

	BUDGET 2011		UTFALL 2011		Budget- avvikelse	Pågående Avslutat	Beräknas avslutas
	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Netto		
Sektor för utbildning och kultur							
Reinvestering och inventarier förskola		680		866	-186	A	
Reinvestering och inventarier grundskola		4 530		4 656	-126	A	
Inventarier ungdomsgymnasium		2 500		1 930	570	P	Årligt anslag
Fotbollsanläggning i Landvetter		8 917		10 601	-1 684	A	
Övrigt utbildning och kultur		12 832		7 330	5 502		
Summa utbildning och kultur	0	29 459	0	25 383	4 076		
Sektor för socialtjänst							
Utbyggnad enligt lokalresursplan		5 700		7 104	-1 404	A	
Övrigt socialtjänst		3 721		1 622	2 099		
Summa socialtjänst	0	9 421	0	8 726	695		
Sektor för samhällsbyggnad							
Upphämtning, upprustning samt anpassning av Mölndalsåns funktion för att förhindra framtida översvämningar, bland annat fördjupning av ån i Mölnlycke och Landvetter samt prognosstyrt regleringssystem	1 000	10 290	3 824	1 945	11 169	P	2015
Bråta, ny cirkulationsplats, gång- och cykelväg		-3 056	5 075	1 004	1 015	P	2012
Åtgärder trafikmiljö. Bland annat buller och trafiksäkerhetshöjande åtgärder		3 931		6 339	-2 408	A	
Utbyggnad av gång- och cykelvägar		1 505		1 569	-64	A	
Belysning		5 114		5 034	80	P	2012
Landvetter Resecentrum		9 827	2 500	17 950	-5 623	P	2012
Dubbling av drickvattenledning Landvettersjön		10 000		3 722	6 278	P	2012
Medel för investeringar på vatten- och avloppsverk		7 041		7 737	-696	A	
Investeringar på befintliga Va-ledningar		6 000		6 045	-45	A	
Övrigt samhällsbyggnad	1 500	37 078	473	21 832	14 219		
Summa samhällsbyggnad	2 500	87 730	11 872	73 177	23 925		

forts. STÖRRE INVESTERINGSPROJEKT Belopp i tkr

	BUDGET 2011		UTFALL 2011		Budget- avvikelse	Pågående Avslutat	Beräknas avslutas
	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Netto		
Sektor för teknik och försörjningsstöd							
Omlädningsrum Rävlandaskolan tillbyggnad		375		384	-9	P	2012
Krokens förskola		1 000		537	463	A	
Rävlandaskolan om- och nybyggnad		38 945		40 972	-2 027	P	2012
Mysten I avd		1 336		2 926	-1 590	P	2012
Fagerhults förskola etapp 1, 3 avd		3 366		4 844	-1 478	P	2012
Hindås idrottshall		21 000		20 595	405	P	2012
Hjortens gruppbostad och daglig verksamhet, 5 lgh		300		300	0	A	
Hönekulla särskilt boende 40 lägenheter		16 720	4 486	15 620	5 586	P	2012
Mölnlycke daglig verksamhet		1 500		622	878	P	2012
Solstensärdets träningsboende		5 248		4 886	362	P	2012
Råda säteri värmepump		2 919		3 499	-580	A	
Verksamhetsanpassning		2 000		2 433	-433	A	
Garantiarbeten		750		716	34	A	
Energieffektivisering 2012–2016		7 800		3 850	3 950	P	2012
Säkerhetslarm		1 056		1 065	-9	A	
IT		7 000		5 706	1 294	A	
Ombyggnad kök		3 060		3 877	-817	P	2012
Handikappolitisk plan		502		441	61	A	
Furuhällskolan klimatskärm		3 383		162	3 221	P	2012
Övrigt teknik och försörjningsstöd	0	9 174	0	4 076	5 099		
Summa teknik och försörjningsstöd	0	127 434	4 486	117 511	14 410		
Sektor för administrativt stöd							
Konstnärlig utsmyckning		3 751			3 751	P	2012
Övrigt administrativt stöd		320		54	266		
Summa administrativt stöd	0	4 071	0	54	4 017		
Totalt kommunen	2 500	258 115	16 358	224 851	47 123		

EXPLOATERINGSVERKSAMHET

Sektor för samhällsbyggnad, tkr

Bokslut 2011-12-31

Namn	Beskrivning/Status		Budget 2011	Bokslut 2011-12-31		Resultat-redovisning
				IB 2011	UB 2011	
Fläskebo	Pågående försäljning av byggklar industrimark	Inkomst		47 196	48 721	
		Utgift		25 102	25 102	
		Netto	0	-22 094	-23 619	0
Hindås industriområde	Pågående försäljning av byggklar industrimark	Inkomst		1 287	2 090	
		Utgift		322	547	
		Netto	0	-965	-1 543	0
Företagsparken Solsten	Pågående försäljning av byggklar industrimark	Inkomst		43 020	43 405	
		Utgift		26 190	27 534	
		Netto	0	-16 830	-15 871	0
Företagsparken II	Pågående försäljning av byggklar industrimark	Inkomst	2 000	32 031	37 345	
		Utgift		27 343	28 352	
		Netto	-2 000	-4 688	-8 993	0
Långetjärnshöjd	Mark för bostäder slutsålt, entreprenadarbeten återstår	Inkomst	12 000	76 725	77 326	
		Utgift		54 185	61 743	
		Netto	-12 000	-22 540	-15 583	0
Hönekulla by	Markförsäljning och byggstarter pågår i deletapper i enlighet med upprättat exploateringsavtal	Inkomst		15	10 631	
		Utgift	10 000	3 951	10 959	
		Netto	10 000	3 936	328	0
Stenhuggeriet	Detaljplaneläggning och gatukostnadsutredning pågår.	Inkomst				
		Utgift			328	
		Netto	0	0	328	0
Kobacka	Detaljplaneläggning och gatukostnadsutredning pågår.	Inkomst				
		Utgift			304	
		Netto	0	0	304	0
Björrod E	Pågående försäljning av byggklar mark	Inkomst		13 864	13 981	
		Utgift		14 003	15 301	
		Netto	0	139	1 320	0
Björkåsen	Pågående försäljning av byggklar mark	Inkomst	1 000	3 231	3 231	
		Utgift		4 054	4 247	
		Netto	-1 000	823	1 016	0
Norra Önneröd	Gator och va utbyggt till sommaren 2012, planerad byggstart bostäder i huvudsak 2012	Inkomst	15 600	1 404	3 623	
		Utgift	12 600	5 186	20 799	
		Netto	-3 000	3 782	17 176	0
Östra Landvetters Backa	Detaljplaneläggning och gatukostnadsutredning pågår	Inkomst				
		Utgift		1 939	802	
		Netto	0	1 939	802	0
Nya Landv Centrum I	Byggstart 62 bostäder + lokaler 2011, iordningsställande av gata preliminärt hösten 2012	Inkomst			12 946	
		Utgift		1 021	2 139	
		Netto	0	1 021	-10 807	0

forts. EXPLOATERINGSVERKSAMHET

Sektor för samhällsbyggnad, tkr

Bokslut 2011-12-31

Namn	Beskrivning/Status		Bokslut 2011-12-31			Resultat-redovisning
			Budget 2011	IB 2011	UB 2011	
Grönsångarvägen	Detaljplaneläggning och gatukostnadsutredning pågår	Inkomst				
		Utgift		1 228	1 441	
		Netto	0	1 228	1 441	0
Västra Landvetters Backa	Detaljplaneläggning och gatukostnadsutredning pågår.	Inkomst				
		Utgift			1 193	
		Netto	0	0	1 193	0
Bårhults företagspark	Detaljplanearbete pågår, byggstart gata och va tidigast hösten 2012	Inkomst	5 000			
		Utgift	5 000		599	
		Netto	0	0	599	0
Börjesgården	Pågående försäljning av småhustomter	Inkomst	2 500	4 179	5 000	
		Utgift		3 976	3 976	
		Netto	-2 500	-203	-1 024	0
Björkängsvägen Hällingsjö	Slutredovisas 2011	Inkomst		4 252		4 267
		Utgift		3 614		3 614
		Netto	0	-638	0	-653
Söder om Vällsjön	Utredningar för ytterligare detaljplanearbete pågår	Inkomst		3 022	3 022	
		Utgift		3 488	3 512	
		Netto	0	466	490	0
Fagervallen Hindås, bostäder (f.d.Älmhult II)	Tomtförsäljning pågår	Inkomst	5 000		2 380	
		Utgift	4 000	4 456	12 368	
		Netto	-1 000	4 456	9 988	0
Nya Mönlycke centrum 3	Slutredovisas 2011	Inkomst				
		Utgift		354		362
		Netto	0	354	0	362
Slutredovisas årligen	Avslutas årligen	Inkomst				1 371
		Utgift				
		Netto	0	0	0	-1 371
Summa netto inklusive ränta			-11 500	-49 814	-42 455	-1 662

Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar

Härryda kommun följer i allt väsentligt Lagen om kommunal redovisning, rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR), och följer god redovisningssed. Några få undantag förekommer.

Kommunen

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar har i balansräkningen tagits upp till anskaffningsvärdet reducerad med eventuella investeringsbidrag samt med avdrag för avskrivningar. För att aktiveras som investering måste anläggningstillgången ha en livslängd på minst tre år och anskaffningsvärde över 20 tkr. Avskrivningar och internränta bokförs den månad investeringen aktiveras. Linjär avskrivning tillämpas och sker i enlighet med den beräknade ekonomiska livslängd som anges i tabellen nedan. Inköp av datorer redovisas som korttidsinventarier och kostnadsförs direkt i samband med anskaffningen.

Från och med 2007 redovisas åtgärder på utrangerade eller helt avskrivna åtgärder som en investering. Även utgifter för åtgärder på befintligt nät, som ökar befintlig tillgångs kapacitet, kvalitet eller som i övrigt kan anses likställas med en nyinvestering redovisas som en investering.

Avskrivningstider	
Mark, kulturbyggnader	0 år
Verksamhets- och publika fastigheter	10–33 år
Affärsfastigheter	20–50 år
Övriga fastigheter	20–33 år
Maskiner, inventarier och IT-utrustning (exkl datorer)	3–10 år
Bilar och övriga transportmedel	5–10 år
Immateriella anläggningar	5 år
Konstnärlig utsmyckning	0 år

Exploateringstillgångar

Byggklar mark klassificeras som omsättningstillgång och i värdet inräknas såväl inköpsutgifter samt övriga tidigare nedlagda utgifter. Från och med 2009 påförs ränta årligen exploateringsverksamheten som avräknas finansförvaltningen. Först när exploateringsprojekten slutredovisas redovisas kostnader och intäkter på resultaträkningen, vilket avviker från RKR 18 och 11.1 samt RKR:s vägledning för markexploatering.

Redovisning av skatteintäkter

Redovisning och periodisering av skatteintäkter sker i enlighet med RKR nr 4.2. Det innebär att årets bokslut

innehåller definitiv slutavräkning för 2010 och en preliminär slutavräkning för 2011 enligt prognos från Sveriges kommuner och landsting. Den kommunala fastighetsavgiften periodiseras till det år intäkten hänför sig.

Intäkter från avgifter, bidrag och försäljning

Årets anslutningsavgifter har intäktsförts i samma takt som avskrivningar görs på de investeringar som anslutningsavgifterna bidragit till att finansiera. Från och med bokslut år 2007 bokförs nästkommande års periodiserade anslutningsavgifter som en kortfristig skuld, resterande års skuld klassificeras som en långfristig skuld. Investeringsbidrag redovisas så att de reducerar det bokförda värdet, vilket innebär att kommunen avviker från rekommendation RKR nr 18. Avviker från rekommendationen gör även redovisning av gatukostnadsersättning som påförs exploateringsprojektet. Så gör även flyktbidrag som intäktsförts det år det utbetalas. Övriga avgifter och driftbidrag periodiseras på aktuell period.

Pensioner

Härryda kommun redovisar från och med bokslut 2006 enligt den så kallade fullfonderingsmodellen, vilket strider mot gällande lagstiftning. Motivet är att ge en mer rättvisande bild av kommunens finansiella ställning och utveckling samt att minska den framtida belastningen på kommunen då utbetalningarna av pensioner ökar. Modellen innebär att pensionsåtagandet redovisas i balansräkningen som en avsättning samt att hela den årliga förändringen resultatförs. Löneskatten ingår i pensionsskulden. Ränta och basbeloppsuppräknings redovisas som finansiell kostnad. Pensionsskuld avseende avgiftsbestämmd ålderspension, som kommer att utbetalas mars 2012 har bokats som en kortfristig skuld i 2011 års bokslut. Viss tidspensioner beräknas utifrån tecknade pensionsavtal. För aktiverade pensionsavtal ingår ränta och basbeloppsuppräknings enligt beräkningar hos kpa, medan övrig del inte har påförts ränta och basbeloppsuppräknings. Tecknade avtal enligt Alternativ kap-kl och Lönevaxling till pension redovisas från 2009 som pensionsförsäkringsavgifter för enskilda arbetstagare. RKR har i december 2007 rekommenderat kommunen att använda beräkningsmodellen RIPS07, som därmed ersätter P-finken.

Från och med bokslut 2010 redovisar kommunen pensions-skuld för en förtroendevald, som inte ingår i den ordinarie pensions-skuldsberäkningen från KPA. Ingen del av pensionsavsättningen har försäkrats bort.

Öppet för externa transaktioner

Kommunens redovisning har varit öppen för externa transaktioner till den 9 januari 2012. Därefter har kostnader och intäkter överstigande 50 tkr hänförs till redovisningsåret.

Särredovisning av va-verksamheten

Lag om vattentjänster (SFS 2006:412) ställer krav på att vattenverksamheten särredovisas och att särskild balans och resultaträkning upprättas. En fullständig redovisning görs i en särskild handling "Verksamheten för vattentjänster Årsredovisning 2011". En sammanställning görs även i denna årsredovisning, se sidan 53.

Leasing

Leasingavtal ska enligt rekommendation nr 13.1 klassificeras och redovisas som operationellt och finansiellt avtal, varav finansiell leasing redovisas som en tillgång i balansräkningen. Kommunens samtliga leasingavtal klassificeras som operationella och har inga väsentliga leasingavtal. Kommunen avviker från rekommendation enligt RKR nr 13.1.

Redovisning av lånekostnader

Härryda kommun tillämpar huvudmetoden i enlighet med RKR:s rekommendation nr 15.1.

Jämförelsestörande post 2011

I Härryda kommuns bokslut förekommer jämförelsestörande poster om sammanlagt 55 mkr till följd av sänkt diskonteringsränta för kommunens pensionsförpliktelser. Kommunen följer rekommendationer från Sveriges kommuner och Landsting (SKL) samt RKR:s yttrande. I cirkulär SKL 11:38 meddelas att diskonteringsräntan sänks med 0,75 procentenheter år 2012. Redovisningsmässigt gör SKL bedömningen att engångseffekten kan klassificeras som en jämförelsestörande post i resultaträkningen. Enligt yttrande fastställt av RKR:s styrelse

konstateras att effekterna av den förändrade diskonteringsräntan ska beaktas i bokslutet för 2011 såväl i ansvarsförbindelse, balansräkning som resultaträkning. Det bör även bli aktuellt att klassificera posten som en jämförelsestörande post enligt rekommendation nr 3.1.

Medfinansiering

Kommunfullmäktige antog 2009 ett samverkansavtal med Vägverket rörande Slambymotet. Avtalet innebär att kommunen förskotterar cirka 118 mkr som projektet är kostnadsberäknat till samt står för räntekostnaderna under byggtiden. Under 2011 fattade kommunfullmäktige beslut om att träffa nytt avtal om kostnaderna överstiger 118 mkr med mer än 10 procent. Projektet har ännu inte påbörjats och har inte tagits med i bokslutet.

Sammanställd redovisning

De företag som ingår i den sammanställda redovisningen är där Härryda kommun har en ägarandel som lägst uppgår till 20 procent. Enligt Rådet för kommunal redovisning rekommendation 8.2 har kommunen skyldigheten att från och med 2009 upprätta sammanställd redovisning; om kommunens andel av de kommunala koncernföretagens omsättning uppgår till fem procent eller mer av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag, eller om kommunens andel av de kommunala koncernföretagens balansomslutning uppgår till fem procent eller mer av kommunens balansomslutning. Inget av dessa villkor är uppfyllda och därmed faller kravet på kommunens skyldighet att inkludera ytterligare bolag i den sammanställda redovisningen.

Den sammanställda redovisningen för kommunkoncernen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Härryda kommuns bokförda värden på aktier i dotterbolagen har eliminerats mot dotterbolagens egna kapital. Endast Härryda kommuns ägda andel av dotterbolagens intäcks- och kostnadsposter respektive tillgångs- och skuldposter ingår i sammanställningen. Interna transaktioner av väsentlig betydelse har eliminerats.

Miljöredovisning

60 bruna påsar med matavfall ger så mycket biogas efter rötning, att man kan köra 15 mil.

Miljöredovisningen 2011 följer rubrikerna energi, trafik, boende, delaktighet och naturen. Till varje område redovisas några viktiga händelser och åtgärder och ett antal nyckeltal följs upp.

Inledning

Till nyckeltal som årligen följs upp visar en symbol om arbetet går åt rätt håll och tillräckligt snabbt.

- Vår bedömning är att arbetet går åt rätt håll och tillräckligt snabbt.
- ▲ Vår bedömning är att arbetet går åt rätt håll och men för långsamt.
- Vår bedömning är att arbetet går åt fel håll eller saknas helt.

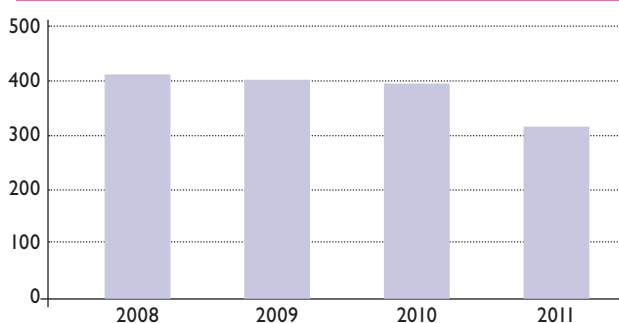
Miljöredovisningen i år är en kortversion. Miljöredovisningen 2009 rekommenderas för den som vill veta mer om miljötillståndet i kommunen. En fullständig miljöredovisning görs vart fjärde år.

Energi

Kommunens deltagande i Energimyndighetens treåriga program Uthållig kommun – etapp 2 avslutades under året. Arbetet kretsade kring energifrågor i fysisk planering, belysning, energieffektivisering i fastigheter, näringslivsutveckling, vindkraft, transporter och processledning.

Kommunen driver ett projekt för energieffektivisering tillsammans med Bollebygd och Marks kommun, där fokus ligger på kommunens fastigheter och interna transporter. Under våren antogs en strategi för energieffektivisering. En energisparkampanj startade med miljöom-

Gatubelysningens energiförbrukning, kWh per stolpe

budens roll i fokus. Genom fokus på brukarmedverkan har tre äldreboenden minskat sin elförbrukning med mellan 9 och 16 procent under april till och med oktober.

Måltidsservice har medverkat i en rapport som SIK (Institutet för livsmedel och bioteknik) tagit fram om klimatpåverkan från skolmaten. Utredningen är gjord på recept från Härryda kommun. Genom att minska mängden animaliska råvaror kan skolmåltidernas klimatpåverkan minskas betydligt. En portion spaghetti och köttfärsås påverkar klimatet sex gånger mer än spaghetti och linsås. Resultatet av studien kommer att användas vid planering av matsedeln framöver.

Härryda kommun var en av 200 svenska kommuner som deltog i Earth Hour. Gatubelysningen släcktes en timme och personalen uppmanades att släcka på sina arbetsplatser.

NYCKELTAL ENERGI

GATUBELYSNING

Gatubelysningen har successivt bytts ut under en fyra-årsperiod. Lamporna är främst högtrycksnatrium, vilka är energisnålare och håller tre gånger så länge. ●

UPPVÄRMNING AV KOMMUNENS LOKALER

2010 stod olja för 7 procent av uppvärmningsbehovet, el för 10 procent, värmepump för 13 procent och fjärrvärme för 70 procent. Fördelningen är i princip oförändrad mot året innan. ●

NYCKELTAL TRAFIK

RESANDE MED KOLLEKTIVTRAFIK

Trafiken mellan Landvetter och Mölnlycke utökades från 2 till 4 turer i timmen under högtrafik. Trafiken mellan Mölnlycke och Göteborg utökades från 10 till 12 turer i timmen under högtrafik. ●

Kollektivtrafikresandet fortsatte att öka. Antalet resor var 3 770 000 enkelresor, vilket var en ökning med ca 3,3 procent.

CYKELBANOR

Under 2011 byggdes 1600 meter gång- och cykelbana. 2010 var sträckan 2 500 meter och 2009 1 330 meter. Ett verksamhetsmål är att bygga minst 1 000 meter årligen. ●

Boende och delaktighet

Under året ställdes översiktsplanen ut. Översiktsplanen redovisar kommunens syn på hur den bebyggda miljön ska utvecklas och bevaras. Hållbar utveckling är en av de viktigaste strategiska frågorna.

I november fick hushållen i norra Landvetter chansen att börja sortera ut sitt matavfall och lämna in till biogasproduktion. Knappt 50 procent av hushållen valde detta alternativ. 28 procent fortsätter att hemkompostera.

Inom en tvåårsperiod kommer alla hushåll i kommunen att kunna få matavfallet hämtat.

Miljökalendern delades ut för elfte året till samtliga hushåll. 2012 års tema är "Gör miljös smarta val och njut av livet". Varje månad finns tre utmaningar, som är enkla saker man kan göra i sin vardag.

Ett miljönätverk bland kommunens företag startade under hösten. Det är ett forum för personer som jobbar med miljöfrågor. Första träffen var på Fraktkedjan Väst och tio företag deltog.

NYCKELTAL BOENDE OCH DELAKTIGHET

VATTENPRODUKTION

Vattenproduktionen per invånare är c:a 152 liter per dygn och invånare vilket är något högre än föregående år. En avloppsförsörjningsplan är antagen. ●

INSAMLAD MÄNGD HUSHÅLLSAVFALL

En regional avfallsplan, A2020, antogs under året. Planens fokus är att minska avfallets mängd och farlighet. Insamling av matavfall i norra Landvetter har börjat ge resultat i siffrorna, men fortfarande är det stora mängder hushållsavfall. ▲

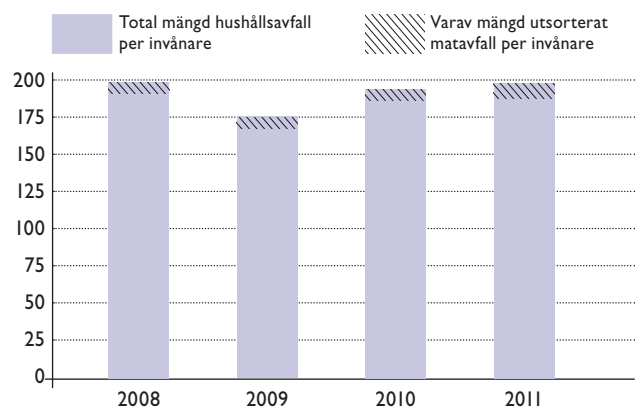
MILJÖCERTIFIERADE/MILJÖDIPLOMERADE FÖRETAG

18 miljödiplomerade företag fanns, vilket är fyra fler från föregående år. Källa: Göteborgs stad ●
25 företag har ISO 14001. Under 2000-talet har en årlig ökning skett. Källa: certifiering.nu

SKOLOR OCH FÖRSKOLOR

2011 fanns 16 skolor och förskolor med Grön Flagg, vilket är en mer än föregående år. Källa: Håll Sverige Rent. ●
Djupedals och Örtagårdens förskola valde Skola för hållbar utveckling. Det gjorde även Härryda skola och Hulebäcksgymnasiet. Källa: Skolverket

Insamlad mängd hushållsavfall, kg per år

Trafik

Cykelutmaningen har genomförts även i år. Totalt deltog 162 personer i 21 lag.

Tävlingen "På egna ben" engagerade 130 elever i år 4 och 5 på Vällsjöskolan och Högdalskolan. Barnen samlar poäng genom att gå eller cykla till skolan och om föräldrarna ställer bilen. Syftet med tävlingen är att minska biltrafiken runt skolorna samtidigt som eleverna får mer motion och lär sig mer om miljö- och trafikfrågor.

Naturen

Naturvårdsplanen ställdes ut. Till naturvårdsplanen finns en naturdatabas som är till hjälp vid ärendehandläggning. Inventering av växt- och djurlivet i Pixbo och Wendelsbergs dammar beskriver ett myllrande liv. Fågelinventering och inventering av klockgentiana gjordes som delar i olika planarbeten.

Rådasjöns naturreservat ska bli mer tillgängligt genom ett Leader-projekt som kallas "Rådasjön Runt". Det är främst de aktiva föreningarna runt sjön som driver projektet.

NYCKELTAL NATUREN

NATURVÅRDSPROJEKT

Fyra nya naturvårdsprojekt beviljades statliga bidrag. ●
Projektet Värna skyddsvärda träd och fladdermusinventering sker i samverkan med andra kommuner. Barnens naturstig i Wendelsbergsparken och utredning av tysta kvaliteter för friluftslivet är specifika för Härryda kommun.

Välfärdsbokslut

Välfärdsbokslutet beskriver med några indikatorer utvecklingen av folkhälsan i Härryda kommun och är ett verktyg för att påverka och följa upp välfärden i kommunens verksamheter. Indikatorerna ger en skildring av det genomsnittliga värdet och visar på jämförelser över tid med Västra Götalands län och riket. Detta är en sammanfattning av årets välfärdsbokslut, den fullständiga versionen finns tillgänglig på harryda.se/fritidochhalsa/folkhalsa.

Indikatorerna har valts utifrån kommunens politiska inriktningsmål för folkhälsoarbetet. De politiska inriktningssmålen är:

- Alla Härrydebarn har förutsättningar för en god hälsa på lika villkor
- Barn och unga växer upp under trygga och goda villkor som är lika för alla
- Äldre är delaktiga och lever ett gott, aktivt, hälsosamt och tryggt liv och har samma tillgång till en god omsorg.
- Bruk av alkohol och andra beroendeframkallande medel har trängts tillbaka och ingen riskerar att hamna i beroende eller utanförskap till följd av eget eller andras missbruk.

Självskattad hälsa 16–84 år

Enligt den nationella undersökningen ”Hälsa på lika villkor” har både män och kvinnors självskattade hälsotillstånd förbättrats i kommunen vilket följer trenden i Västra Götalands län och riket. 75 procent av kvinnorna och 77 procent av männen i åldern 16–64 år i kommunen skattar sitt hälsotillstånd som bra. 58 procent av befolkningen i åldern 65–84 år skattar sin hälsa som bra men den upplevda hälsan försämras med stigande ålder. Även barn och unga uppger i hög grad att de mår bra men det skiljer sig något mellan flickor och pojkar. Pojkar uppger i större utsträckning än flickor att de mår bra vilket överrensstämmer med trenden i riket.

Samtidigt som många skattar sin hälsa som bra finns det en stor andel som anger att de lider av olika grad av psykisk ohälsa. I kommunen uppger 17 procent av kvinnorna och 15 procent av männen att de har ett nedsatt psykiskt välbefinnande.

Barnfattigdomsindex

Nästan hälften av all ohälsa bland barn kan härledas till de omständigheter som familjen lever under. Det finns en stor skillnad i ekonomiska uppväxtvillkor mellan barn med utländsk bakgrund och barn med svensk bakgrund. Bland barn med svensk bakgrund i kommunen har ande-

len fattiga minskat från 4,5 procent till 3,1 procent mellan åren 2003–2009. Andelen barn med utländsk bakgrund ligger kvar på cirka 14 procent sedan 2003. Klyftan mellan dessa barngrupper har således vidgats sedan 2003.

Övervikt och fetma

Övervikt och fetma är ett växande problem och i Sverige har antalet överviktiga nästan fördubblats under de senaste 20 åren. Övervikt och fetma åtföljs av en rad hälsoproblem. Det är en signifikant skillnad mellan kvinnor och män när det gäller övervikt och fetma; män är jämfört med kvinnor överviktiga i betydligt större utsträckning. I kommunen har 49 procent av männen och 35 procent av kvinnorna övervikt eller fetma. Andelen män med övervikt eller fetma i kommunen visar på en nedåtgående trend vilket skiljer sig i jämförelse med länet där andelen överviktiga män ökar.

Alkohol

Andelen pojkar som konsumerar alkohol i år 9 har under perioden 2003–2010 minskat från 79 till 61 procent. Sedan 2007 har trenden i år 9 varit att flickor konsumerar alkohol i högre utsträckning än pojkar. År 2010 uppgav 74 procent av flickorna i år nio att de konsumerade alkohol vilket är en ökning sedan 2007. Kommunen har en betydligt högre andel flickor och pojkar i år 9 som konsumerar alkohol än genomsnittet i riket. På gymnasiet minskade andelen alkoholkonsumerande flickor i år 2 från 94 till 85 procent under perioden 2003–2010. Andelen alkoholkonsumerande pojkar i motsvarande ålder minskade perioden 2003–2007 men ökade från 81 till 85 procent åren 2007–2010. Andelen alkoholkonsumerande pojkar i år 2 på gymnasiet är något högre i kommunen än genomsnittet i riket medan flickorna följer rikets nivå.

Vuxna män har generellt sett högre alkoholkonsumtion än kvinnor. Männen har också riskabla alkoholvanor i större utsträckning än kvinnor. Könsskillnaderna är desamma som i länet och i övriga landet. I kommunen har andelen kvinnor och män med riskabla alkoholvanor

Välfärdsbokslut är ett verktyg för att följa upp välfärden i kommunens verksamheter.

ökat något sedan 2007. 19 procent av männen och 10 procent av kvinnorna uppger att de konsumerar alkohol i sådan utsträckning att de har riskabla alkoholvanor.

Tobak

Tobaksrökningen har nationellt sett minskat långsamt de senaste åren. Även i kommunen har andelen rökande kvinnor och män (16–84 år) minskat. Nio procent av kvinnorna och sju procent av männen i kommunen är dagligrökare vilket är lägre än genomsnittet i länet och riket.

Tobaksrökning skiljer sig dock mellan olika åldrar. 2010 uppgav 35 procent av flickorna och 22 procent av pojkarna i år 9 i kommunen att de röker ibland, nästan varje dag eller varje dag, vilket ären ökning med två procentenheter sedan 2003. Betydligt fler flickor i kommunen röker i jämförelse med genomsnittet i riket medan pojkarna följer rikssnittet.

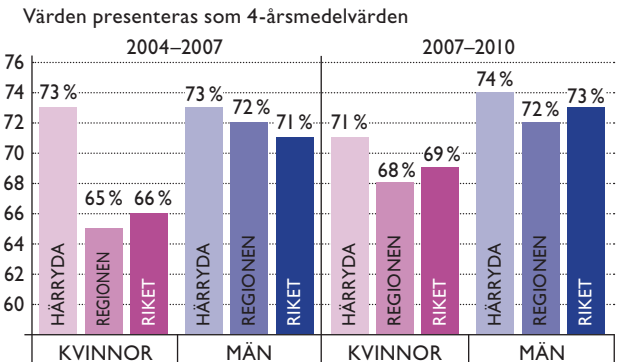
I gymnasiet är det ännu vanligare att röka, även om rökning bland gymnasieelever minskat sedan 2003. 2010 uppgav 41 procent av flickorna och 30 procent av pojkarna i år 2 att de röker.

Äldres hälsa

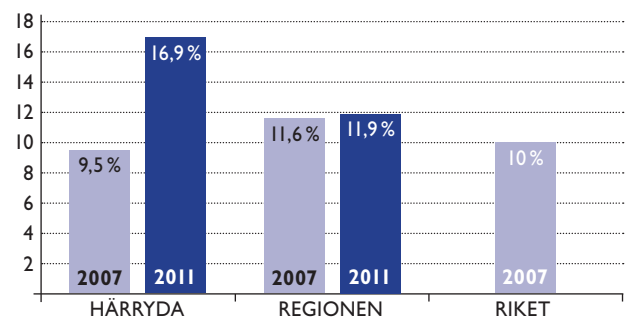
Gruppen äldre 65–84 år blir en allt större andel av befolkningen och hälsofrämjande insatser blir då allt viktigare för att möjliggöra ett självständigt liv med en god livskvalitet så länge som möjligt. Kommunen har en hög andel äldre som är fysiskt aktiva men en femtedel av de äldre har en stillasittande fritid. Även övervikt och fetma stiger bland äldre i kommunen. Åren 2007–2011 ökade andelen äldre med övervikt eller fetma från 44 till 54 procent.

Det nedsatta psykiska välbefinnandet bland äldre har ökat från 9 till 17 procent sedan 2007 och kommunen har en högre andel äldre med nedsatt psykiskt välbefinnande än genomsnittet i länet.

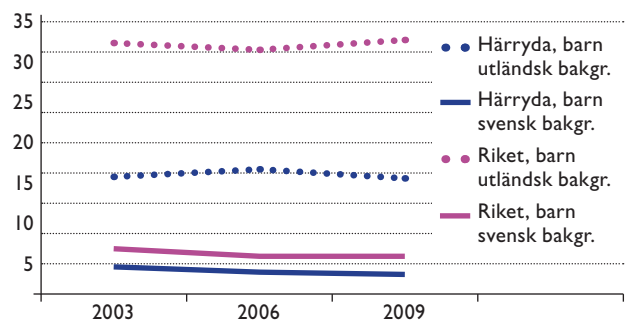
Andel med bra/mycket bra hälsotillstånd, %

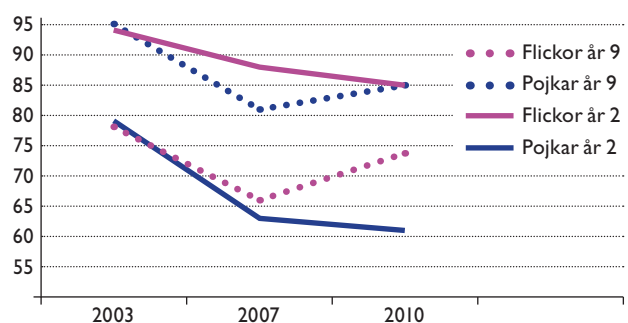
Andel med psykiskt nedsatt välbefinnande 65–84 år, %

Andel barn, 0–17 år i ekonomiskt utsatta hushåll, %

Andel alkoholkonsumenter år 9 och år 2 gymnasiet, %

Kvalitetsredovisning

Som kommuninvånare har man rätt att förvänta sig bästa möjliga verksamhet för sina skattepengar. Därför arbetar kommunen systematiskt med kvalitetsarbete. Genom åtagande och kvalitetsredovisning tydliggör enheterna vad brukare och kunder kan förvänta sig av verksamheten.

Härryda kommun använder ett antal metoder och verktyg som tillsammans förväntas garantera en god kvalitet på förvaltningens insatser och som medverkar till en kontinuerlig kvalitetsutveckling.

Medborgarundersökning

Med hjälp av Statistiska centralbyrån, SCB, genomför kommunen en medborgarundersökning vartannat år. Drygt tusen kommuninvånare får svara på frågor om hur det är att leva och bo i kommunen, vad man anser om de olika verksamheterna och om sina upplevda möjligheter att påverka. Utifrån svaren får kommunen ett nöjdhetsindex. Resultaten från undersökningen som gjordes under hösten 2011 visar på mest positiva omdömen. Kommunen står sig väl i förhållande till de övriga 63 kommuner som genomfört undersökningen vid samma tidpunkt och jämfört med undersökningen 2008 har resultaten överlag förbättrats. Till exempel är det en stor del som kan tänka sig att rekommendera kommunen som bostadsort till sina vänner. Invånarna ser också positivt på kommunens arbets- och utbildningsmöjligheter och har hög tilltro till många av verksamheterna. Förtroendet för politikerna är relativt stort och man uppskattar den information om verksamheterna som finns på kommunens hemsida.

Medarbetarundersökning

Kommunens politiker har beslutat att kommunen ska eftersträva nöjda medarbetare och vara en god arbetsgivare. Vartannat år genomförs en medarbetarenkät vars syfte är att ge en översiktlig bild av hur anställda i Härryda kommun trivs på jobbet och ge underlag till förbättringar. Under 2011 genomfördes medarbetarenkäten för tredje gången men för första gången delades svaren upp utifrån kön. Resultatet visade ingen större skillnad mellan hur män och kvinnor upplever att de har det på jobbet. Den enda märkbara skillnaden var att 15 procent av kvinnorna och elva procent av männen upplevt kränkningar av annat slag än sexuella. Nöjdhetsindex för hela förvaltningen visar att medarbetarna är nöjda med sin arbetsplats.

Kommunens kvalitet i korthet

Under hösten deltog Härryda kommun för andra året i rad i Kommunens Kvalitet i Korthet (KKIK). I projektet ingår 159 andra kommuner och syftet är att öka kvalitetsmätningar och jämförelser mellan kommunerna. KKIK redovisar kvaliteten utifrån fem olika delområden; tillgänglighet, trygghet, delaktighet och information, effektivitet och Din kommun som samhällsutvecklare. Resultaten för 2011 visar att Härryda kommun överlag ligger över snittet. Kommunens grundskolor är bland de mest effektiva i landet och uppnår höga resultat i svenska, matematik och engelska i jämförelse med andra kommuner. Handläggningstiden för ekonomiskt bistånd och väntetiden för en plats på äldreboende har minskat avsevärt jämfört med undersökningen 2010. Tillgänglighet per telefon och e-post har försämrats men samtidigt upplever fler kommuninvånare att de får ett gott bemötande per telefon.

Synpunktshantering

Synpunktshantering underlättar för medborgarna att lämna synpunkter på verksamheterna. Och när verksamheterna tar tillvara synpunkterna ges de möjlighet att genomföra förbättringar som passar medborgarnas behov. 2011 hanterade sektorerna medborgarnas och brukarnas synpunkter på varierande sätt. Efter beslut i kommunfullmäktige kommer en gemensam synpunktshantering att införas under 2012.

Verksamheterna

Förutom den kommunövergripande kvalitetsredovisningen har sektorerna också arbetat med att utveckla kvaliteten i verksamheterna. Exempel på detta är nationella jämförelseprojekt och kommunens brukarundersökningar. Grunden för kvalitetsarbetet finns i den lagstiftning och de mål som reglerar respektive verksamhet och även i uppföljningen av dessa.

Revisionsberättelse

Kommunens revisorer

REVISIONSBERÄTTELSE FÖR 2011

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och fullmäktigeberedningar och genom utsedda lekmannarevisorer verksamheten i kommunens bolag.

Styrelse, nämnder och beredningar ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll samt återredovisning till fullmäktige. Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, kontroll och redovisning och pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med fullmäktiges uppdrag.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, kommunens revisionsreglemente och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

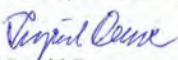
I bilaga redovisas de sakkunnigas rapport avseende granskningen av årsredovisningen 2011. Övriga revisionsrapporter hänförliga till revisionsåret 2011 har fortlöpande översänts till kommunfullmäktige för kännedom.

Vi bedömer sammantaget att styrelse, nämnder och beredningar i Härryda kommun har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.

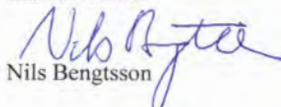
Styrelsens, nämndernas och beredningarnas interna kontroll bedöms ha varit tillräcklig. Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen är i allt väsentligt förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt. Genomförda granskningar visar att verksamheten relativt väl uppnår fullmäktiges målsättningar även om förslag till förbättringar av rutinerna lämnats. Vi noterar att våra förslag i de flesta fall har beaktats eller kommer att beaktas.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ledamöterna i styrelse, nämnder och beredningar ansvarsfrihet. Vi tillstyrker att kommunens årsredovisning för 2011 godkänns.

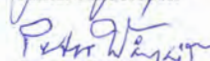
Mölnlycke den 5 mars 2012

Ingrid Duwe

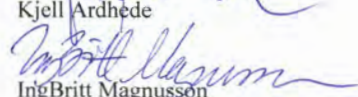

Marcus Tonell

Nils Bengtsson

Allan Andersson

Peter Wägsjö

Kjell Ardhede

IngBritt Magnusson

ÖVRE RADEN: Jan Linde (S), Kersti Lagergren (M), Mats Werner (S), vice ordförande, Håkan Eriksson (KD), Evalotta Liljenzin (M), Leif Persson (-), Birgitta Olsson (MP).
 NEDRE RADEN: Brita Dermark (KP) ersätter Gunnar Carlson, Per Vorberg (M), Annette Eiserman-Wikström (M), ordförande, Siw Hallbert (S), Göran Hildén (FP). Anna Palmér (S) saknas på bilden.

Kärt barn har många namn

Under århundradena har Härryda nämnts vid olika namn i källorna; först som Herryda och Herrida, senare blir det Härrydt, Härröda och Härrya. 1881 dyker så namnet Härryda upp.

I samband med kommunreformen 1971 slogs kommunerna Björketorp, Landvetter och Råda ihop till Härryda kommun. Namnet togs från orten Härryda som varit en egen kommun mellan 1863 och 1952 innan man smälte samman med Landvetter.

Kommunvapnet bär de färger som dominerar kommunen. Ytan består till största delen av skogsmark och mellan vitsippor, granar och bokskog behöver man inte

anstränga sig för att få syn på någon av de 150 sjöarna. Det var också vad designern Mirjam Korn tog fasta på när hon fick uppdraget att fästa kommunens själ och uttryck på papper.

I bilden ovan ser du skog och sjöar i ett oändligt mönster. Förr var slingrande stigar och vägar ett påtagligt inslag och en förutsättning för ett fungerande jordbruk. Fortfarande kan man hitta spår av det gamla vägsystemet under planterad granskog och lövsly. Via vattnet färdades både människor och timmer.

Höjer du blicken ser du flygplanen som är så förknippade med dagens Härryda kommun.

Härryda kommun

435 80 Mölnlycke

Telefon 031-724 61 00

Fax 031-724 61 75

harryda.se

HÄRRYDA
KOMMUN